

POSION KUNTA

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2018

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset	5
1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.2.1 Kunnanjohtajan katsaus	5
1.2.2 Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntatalous	6
1.2.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	9
1.2.4 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	10
1.2.5 Kunnan henkilöstö	14
1.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	21
1.2.7 Tietosuoja	22
1.2.8 Ympäristötekijät	22
1.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	23
1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	24
1.4.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoinen)	24
1.4.2 Tuloslaskelma 2012-2018 (1000 €)	25
1.4.3 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	26
1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset	28
1.6 Kokonaistulot ja –menot (ulkoinen)	32
1.7 Posion kuntakonserni ja ulkoiset vastuut	33
1.7.1 Yhdistelmä konsermirakenteeseen sisältyvistä yhteisöistä	33
1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus	34
1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	34
1.7.4 Selonteko konsernivalvonnasta	36
1.7.5 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut	37
1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamis-toimenpiteet	44
1.8.1 Tilikauden tuloksen käsittely ja asiaa koskeva sääntely	44
1.8.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	44
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	45
2.1 Käyttötalouden toteutuminen	45
2.1.1 Kunnanvaltuusto	45
2.1.2 Keskusvaalilautakunta	46
2.1.3 Tarkastuslautakunta	47
2.1.4 Kunnanhallitus	48
2.1.5 Hyvinvointilautakunta	55
2.1.6 Toimintaympäristölautakunta	75
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	86
2.3 Investointien toteutuminen	91
2.4 Rahoituksen toteutuminen	96
2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	97
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	100
3.1 Tuloslaskelma (ulkoinen)	100
3.2 Tuloslaskelma (ulkoinen/sisäinen)	101
3.3 Rahoituslaskelma	102
3.4 Tase	104

3.5 Konsernilaskelmat	106
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	110
5 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	125
6 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	127

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja (KuntaL 115 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista (KPL 3:1§).

Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää kunnanvaltuuston talousarviossa hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa (KuntaL 115 §).

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös (KuntaL 114 §).

Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2018 tilinpäätöslukuja esitellessä voidaan todeta, että tässä tilanteessa emme olisi ilman tiukkoja talouden tasapainottamisvuosia 2014-2017. Kunnan talous on saatu käännettyä myönteisempään suuntaan, missä merkittävin yksittäinen tekijä on ollut sosiaali- ja terveyspalvelujen ulkoistus 1.6.2016.

Toimintatuottoja kertyi vuonna 2018 n. 10,1 M€, budjetoidusta jäätiin 127 159 €. Tuotoista myyntituottoja kertyi lähes 94 000 euroa ja maksutuottoja n. 92 000 euroa budjetoitua enemmän. Tukia ja avustuksia saatiin n. 160 000 euroa budjetoitua enemmän. Muiden toimintatuottojen osalta jäimme budjetoidusta n. 472 000 euroa.

Toimintakulujen osalta budjetti alittui kokonaisuudessaan 498 636 €:lla toteuman ollessa n. 34,3 M€. Säästöjä syntyi erityisesti palvelujen ostoissa ja henkilöstökuluissa, joissa kilpailukykyopimuksen vaikutukset näkyvät edelleen. Palvelujen ostojen osalta budjetti

alittui 226 380 €:lla, toteuman ollessa 20,5 M€. Henkilöstökulujen toteuma oli 9,05 M€, budjetti alitettiin 142 409 €:lla toimintavuoden palkankorotuksista huolimatta. Talousarvion laadintavaiheessa varauduttiin kevään 2018 palkankorotuksiin 0,5 %:lla. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin käytettiin 61 390 € budjetoitua vähemmän rahaa. Avustusten osalta budjetti alittui 77 452 €:lla, kun vastaavasti muihin toimintakuluihin meni rahaa 8 995 € budjetoitua enemmän.

Verotuloja kertyi n. 9,4 M€, mikä oli 871 643 € verohallinnon ennustetta vähemmän. Kunnallisveron poikkeama selittyy luonnollisten henkilöiden poikkeuksellisen suurista ennakonpalautuksista sekä vuosien 2017 ja 2018 veronoikaisuista. Valtionosuuksia puolestaan saatiin 216 083 € budjetoitua enemmän.

Vuosikate muodostuu 392 675 euroa budjetoitua alemmaksi, ollen näin 1,9 M€ (budjetoitu 2,3 M€). Selittävinä tekijöinä tässä on toimintatuottojen budjetoitua heikompi kertymä, jota kuitenkin ei toimintamenojen alittuminen kata riittävässä määrin.

Poistojen jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui 796 691 € ja kun tähän lisätään poistoeron muutos, joka oli 138 465 € positiivinen, saadaan tilikauden ylijäämäksi 935 156 €, joka on budjetoituun nähden 472 667 € heikompi tulos. Ilman verotulojen mittavaa leikkausta talousarviovuodelle 2018 asetettu tilikauden ylijäämätavoite (1,4 M€) olisi saavutettu ja jopa ylitetty.

Tilikauden 0,9 € tulos on merkittävä ja se osoittaa, että edellisten vuosien aikana talouden tasapainottamistyössä on tehty oikeita asioita. Kuntakonsernin tunnusluvut mm. omavaraisuusasteen- ja suhteellisen velkaantuneisuuden osalta täyttävät kriisikuntakriteerit, mutta niidenkin negatiivinen kehityssuunta näyttää nyt katkenneen. Kuntakonsernin omavaraisuusaste on vuoden 2018 tilinpäätöksessä 46,8 %. Omavaraisuusaste nousi 2,6 prosenttiyksikköä vuoden 2017 tilinpäätöksestä. Suhteellinen velkaantuneisuus on 50,3 %, joka parani vuoden 2017 tilinpäätöksestä 2,1 prosenttiyksikköä. Koko konsernin lainakanta 31.12.2018 on 16,8 milj. €.

Voimme olla viime vuoden tulokseen tyytyväisiä. Tulevaisuus sisältä useita epävarmuustekijöitä kuntatalouden näkökulmasta, joten työ Posion kuntatalouden vakauttamiseksi jatkuu.

Kiitän Posion kunnan työntekijöitä hyvin tehdystä työstä. Samoin kiitän luottamushenkilöitä hyvästä yhteistyöstä ja panoksestanne kotikuntamme asioiden hoitamisessa. Kiitän myös sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita kuluneesta vuodesta 2018.

1.2.2 Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntatalous

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 2,3 prosenttia vuonna 2018. Kasvu kuitenkin hidastui 0,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2018 talouskasvu jakautui tasaisesti teollisuuden, rakentamisen ja palveluiden toimialoille. Arvonlisäyksen volyymi pieneni vain metsäteollisuudessa, jossa hintojen nousun myötä käypähintainen arvonlisäys kuitenkin kasvoi, sekä rahoitus- ja vakuutusaloilla, joilla panostukset mm. kansainvälisten konsernien rakennemuutoksiin lisäsivät välituotekäytön kuluja, minkä vuoksi näiden toimialojen arvonlisäys jäi negatiiviseksi. Vuonna 2018 bruttokansantuote kasvoi selvästi

kolmatta vuotta peräkkäin. Tämän kasvun myötä bruttokansantuotteen volyymi ylitti finanssikriisiä edeltävän huippuvuoden 2008 tason. Työllisyystilanne oli vuonna 2018 edellisvuotta parempi sekä työllisyysasteen että työttömyysasteen valossa tarkasteltuna.

Kansantalouden tuotantoa kuvaava bruttokansantuote, 234 miljardia euroa, oli käyvin hinnoin laskettuna 4,3 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuonna 2017. Bruttokansantuotteen volyymin kasvu oli 2,3 prosenttia. Talouden kokonaistarjonta koostuu kotimaisen tuotannon lisäksi tuonnista, joten tuonnin kasvu vähentää tarvetta kotimaisen tuotannon kasvuille. Tuonnin arvo kasvoi 7,9 prosenttia vuonna 2018. Tuonnin volyymi nousi 4,2 prosenttia ja tuontituotteiden hinnat nousivat 3,5 prosenttia. Tavaroiden ja palveluiden nettoviennin arvo oli 1,3 miljardia euroa alijäämäinen. Vientihintojen noustessa tuontihintoja nopeammin bruttokansantuloon kohdistuva vaihtosuhteivaikutus oli positiivinen.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 1,3 miljardia euroa alijäämäinen. Edellisenä vuonna alijäämä oli 1,8 miljardia euroa. Alijäämä oli 0,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Kotitalouksien oikaistu reaalitulo kasvoi 4,0 prosenttia. Siihen luetaan mukaan myös hyvinvointipalvelut eli julkisyhteisöjen ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset palvelut kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut.

Kotitalouksien saamat palkat ja palkkiot kasvoivat nimellisesti 4,6 prosenttia. Kotitalouksien kulutusmenot olivat 3 prosentin kasvussa ja kotitalouksien säästö kääntyi 0,7 miljardia euroa positiiviseksi (-1,1 miljardia vuonna 2017). Säästämisaste oli 0,6 prosenttia

Työllisiä oli vuoden 2019 tammikuussa 2 498 000 (virhemarginaali $\pm 34\,000$), mikä oli 35 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisiä miehiä oli 15 000 ja naisia 20 000 enemmän kuin vuoden 2018 tammikuussa.

Työllisyysaste eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli tammikuussa 70,6 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 69,3 prosenttia. 15–64-vuotiaiden miesten työllisyysaste nousi edellisen vuoden tammikuusta 1,0 prosenttiyksikköä 71,0 prosenttiin ja naisten työllisyysaste 1,8 prosenttiyksikköä 70,2 prosenttiin. Työllisyysasteen kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitettu trendi oli 72,6 prosenttia.

Kuntatalous vuonna 2018

Manner-Suomen kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 1,2 miljardia euroa vuonna 2018, eli yli kolmanneksen verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Kuntien lainakanta kasvoi 3,8 prosenttia 16,7 miljardiin euroon. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2018 tilinpäätösarviotietoja kaikilta Manner-Suomen 295 kunnalta ja 134 kuntayhtymältä.

Vuoden 2018 tilinpäätösarviotietojen mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut olivat 3,3 prosenttia edellisestä vuodesta suuremmat ja niitä oli yhteensä 36,9 miljardia euroa. Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 4,6 prosenttia 7,5 miljardiin euroon. Toimintakuluja ja -tuottoja kasvattivat osaltaan eräät kirjausmenettelyt kuntien ja

kuntayhtymien välisissä palvelujen ostoissa. Toimintakate oli -29,1 miljardia euroa ja se heikkeni 3,4 prosenttia edellisen vuoden tilinpäätöksistä.

Manner-Suomen kuntien verotulot olivat tilinpäätösarvioiden mukaan yhteensä 22,3 miljardia euroa vuonna 2018. Ne vähenivät edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 0,5 prosenttia. Valtionosuuksia kunnat saivat 8,5 miljardia euroa, ja ne vähenivät 0,6 prosenttia. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden 5 613 euroa. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate pieneni edellisestä vuodesta 35,5 prosenttia ja oli 2,1 miljardia euroa. Vuosikate oli tilinpäätösarvioissa negatiivinen 38 kunnalla. Edellisenä vuonna vuosikate oli tilinpäätöstietojen mukaan negatiivinen neljällä kunnalla.

Kuntien arvioiden perusteella niiden yhteenlaskettu lainakanta vuoden 2018 lopussa oli 16,7 miljardia euroa. Asukasta kohden se oli 3 051 euroa. Lainakanta kasvoi vuotta aikaisemmasta ajankohdasta 3,8 prosenttia. Investointimenoja kunnilla oli vuoden aikana 3,6 miljardia euroa. Kasvua edellisvuodesta oli 3,4 prosenttia.

Manner-Suomen kuntayhtymien toimintakulut ilman sisäisiä eriä olivat vuonna 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan 14,7 miljardia euroa. Ulkoisia toimintatuottoja oli 15,4 miljardia euroa. Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 8,3 prosenttia ja toimintatuotot 7,2 prosenttia. Vuosikate laski 15,1 prosenttia ja oli 0,6 miljardia euroa.

Kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta oli vuotta 2018 koskevissa tilinpäätösarvioissa 3,9 miljardia euroa, joka oli 11,4 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden tilinpäätöstiedoissa. Investointimenot kasvoivat 2,1 prosenttia 1,2 miljardiin euroon.

Kuntatalouden lähitulevaisuuden näkymät

Kuntaliiton raportin mukaan kuntatalouden kehitys muotoutui vuonna 2018 odotettua heikommaksi poikkeuksellisen suurten ennakonpalautusten vuoksi. Niiden ja muiden kunnallisveroja heikentävien oikaisujen vuoksi veroennusteet tippuivat 1,2 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Kunnallisverotilitykset ovat noin 600 milj. euroa heikommät kuin mitä kevään kuntatalousohjelmassa arvioitiin.

Heikosta tulopohjasta huolimatta menot kuitenkin kasvavat. Toimintamenoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun ja ostomenojen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset sekä kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättyminen. Kuntatalouden tilikauden tuloksen arvioidaan kuitenkin hieman paranevan vuonna 2019.

Lähiuosina kuntatalouden menopaineet jatkuvat kiivaina. Henkilöstömenojen ja palvelutarpeen kasvun ohella kustannuksia nostavat erikoissairaanhoidon kustannukset sekä useat investointi- ja peruskorjaustarpeet. Korkeasta investointitasosta huolimatta kuntien velkaantumisen ennakoitaan kasvavan seuraavien vuosien aikana kohtuullisen maltillisesti.

Kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntien väliset erot kasvavat lähivuosina. Kuntatalousohjelmassa on arvioitu, että vuosina 2019 ja 2020 suurimpien kuntien talous on merkittävästi ylijäämäinen ja mahdollisuudet jopa veronalennuksiin ovat olemassa talouden ja työllisyyden kehittyessä suotuisasti.

Yleisesti epävarmuutta lisää sote-uudistuksen kariutuminen. Uusi hallitus tulee jatkamaan valmistelua, mutta uudistuksen siirtyminen asettaa omat haasteensa kuntataloudelle.

1.2.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2018 oli suunniteltujen muutosten toimeenpanoa. Tämä on näkynyt toiminnassa mm. elinkeinotoimen uudelleen järjestelyinä, työllisyyden uudistamisena, liittymisenä Itä-Lapin kuntayhtymään, sote- ja maakuntauudistukseen valmistautumisena, kuntastrategiatyönä ja kunnan hyvinvointijohtamisen mallin työstämisellä.

Posion kunnanvaltuusto päätti 02.11.2017 § 60 kunnan elinkeinotoimen järjestelyistä määräaikaisena kokeiluna 1.1.2018-31.12.2019. Samalla päätettiin jäädättää Posion Kehitysyhtiön toiminta toistaiseksi. Lisäksi valtuusto linjasi, että saatujen kokemusten ja palautteen pohjalta järjestelyn toimivuus arvioidaan ja jatkosta päätetään erikseen. Kunnanhallituksen tuloksikseen, kunnanjohtajan alaisuuteen palkattiin määräaikainen elinkeinokoordinaattori kokeilun ajaksi. Järjestelyn tavoitteena on ollut lisätä elinkeinoasioiden päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä sekä yksinkertaistaa hallintorakenteita ja suoraa kunnan ohjausta. Lisäksi tavoitteeksi asetettiin ns. ruohonjuuritason yhteistyön tiivistäminen ja lisääminen yrityskentän toimijoiden kanssa. Saadun palautteen perusteella elinkeinopalveluissa on edetty asetettujen tavoitteiden suunnassa. Kevään 2019 aikana käynnistetään selvitystyö elinkeinotoimen organisoinnin jatkosta 1.1.2020 alkaen. Tavoitteena on, että selvitys on laadittu ja siihen perustuva päätösesitys valmisteltu elokuuhun mennessä.

Työllistämisen määräaikainen uudistamiskokeilu 2018-2019 on edennyt suunnitellusti. Työpajat on eriytetty Nuorten työpajaksi ja yli 29 vuotiaiden työpajaksi. Kokeilun alettua perustettiin työllistämistiimi, jota vetää työllisyyskoordinaattori. Kokeilun ajaksi on rekrytoitu määräaikaisiin tehtäviin kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja (100%) ja työ- ja yksilövalmentaja (50%). Kuntouttavan työtoiminnan palveluja on voitu tarjota aikaisempaa laajemmin uusien toimitilojen, ns. Hyvän mielen paikan (HMP) käyttönoton myötä. Virka-ajan ulkopuolella Hyvän mielen paikka palvelee ns. kuntalaisten olohuoneena ja järjestöt ja yhdistykset voivat käyttää tilaa kokoontumispaikkana. Työllistämisen uudistamiskokeilun toteutumisesta saadut kokemukset arvioidaan kevään aikana ja tämän perusteella valmistellaan suunnitelma toiminnan organisoinnista vuodesta 2020 eteenpäin.

Posion kunta liittyi Itä-Lapin kuntayhtymään 1.1.2018. Toimintavuoden aikana on osallistuttu seutukohtaisella edustuksella maakuntavalmisteluun eri yhteistyöryhmissä. Tulevaisuuden kunnan roolia ja kunnan hyvinvointiin ja elinvoimaan liittyviä teemoja on valmisteltu aktiivisesti. Hyte -työryhmä on koordinoitunut hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Elinkeinokoordinaattori on osallistunut tiiviisti Itä-Lapin elinkeinotiimin työskentelyyn. Posion kunta on sitoutunut ja on mukana useissa seutukunnallisissa elinvoimaa edistävissä hankkeissa. Itä-Lapin kuntayhtymän jäsenyys mahdollistaa laajemman hankeyhteistyön ja lisää uskottavuutta hankehakemuksille, joiden osalta rahoittaja suosii laajempia yhteistyöverkostoja.

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelutyöhön on osallistuttu aktiivisesti ja valmistauduttu uudistuksen tulon. Uudistuksen valmistelu päättyi Suomen hallituksen eroon 8. maaliskuuta 2019. Tämä tarkoittaa sitä, että maakuntauudistuksen valmistelu lopetetaan kevään aikana ja Lapin valmisteluorganisaatio ajetaan alas sen jälkeen, kun valmistelun

aikana tehty aineisto on koottu uusien ratkaisujen käyttöön. Lapissa koetaan, että sote- ja maakuntauudistukselle on edelleen selkeä tarve.

Posion uusi kuntastrategia vuosille 2018-2025 hyväksyttiin valtuustossa 20.6.2018 § 20. Kuntastrategian uudistustyö toteutettiin osallistavilla työpajoilla, joissa kuntalaiset, päättäjät, yritykset, yhdistykset ja järjestöt sekä kunnan henkilöstö saivat visioida tulevaisuuden Posiota. Strategia-aineiston kokoamisen jälkeen käynnistyi strategian visuaalisen ilmeen muotoilu tavoitteena helposti lähestyttävä, ymmärrettävä ja visuaalisesti kiinnostava kuntastrategia. Strategia rakennettiin Posion Taikamaa –brändin ympärille ja visuaalinen ilme rakentuu Taikamaan – puun ympärille. Posion kunnan visio on kiteytetty seuraavasti: ”Elävä, luova, puhdas Posio, Lapin Taikamaa”. Posion Taikamaan määntäviä pitävät vahvasti pystyssä juuret, joiden varaan nojaa kunnan arvopohja: Avoimuus, Yhteisöllisyys, Luonnonläheisyys ja Turvallisuus. Strategiset painopistealueet ovat: Edistämme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia, Arvostamme luontoa, Luomme mahdollisuuksia, Kehitämme palveluita. Strategian toimeenpano käynnistyi alkusyksystä 2018 henkilöstön, järjestöjen ja 3.sektorin toimijoiden sekä yrittäjien strategiantoimeenpanotyöpajoissa. Strategian toimeenpanoa jatketaan keväällä 2019 työpajatyöskentelymenettelyllä.

Elokuussa 2016 käynnistynyt ja Työsuojelurahaston rahoittama Hyvinvointijohtamisen toimintamalli Posion kuntaan -hanke päättyi 31.7.2018. Hankkeen tuloksena rakennettiin, henkilöstöä vahvasti osallistamalla Posion kunnan hyvinvointijohtamisen malli, jonka tavoitteena on edistää systemaattisesti Posion kunnan henkilöstön hyvinvointia ja työssä jaksamista sekä yhteisöllisyyttä siten, että se johtaa positiivisen ja innovatiivisen ilmapiiri vahvistumiseen, hyvinvointia tukevaan johtamiskulttuuriin ja osaltaan myös sairauspoissaolojen vähenemiseen. Malliin on koottu kehittämishankkeen aikana rakennetut uudet käytännöt sekä olemassa olevat hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät hyvät käytännöt. Mallin tarkoitus on antaa esimiehille raamit hyvinvointijohtamiselle, työkaluja käytännön johtamistyöhön sekä kannustaa ja innostaa koko henkilöstöä työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen. Malli sisältää monia uusia hyvinvointijohtamista tukevia käytäntöjä, kannustinjärjestelmän ja henkilöstön etuuksia, joista uutena otettiin käyttöön hyvinvointiseteli loppuvuodesta 2018. Kunnanhallituksen perustama hyvinvointityöryhmä seuraa hyvinvointiin liittyviä asioita ja mittareita ja arvioi ja päivittää mallia vuosittain.

1.2.4 Kunnan hallinto ja silinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto

Valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja	Hautala Marjo
1. varapuheenjohtaja	Alasimiö Tiina
2. varapuheenjohtaja	Hämeenniemi Antti
Valtuutetut	Haataja Tiina
	Heikkala Seppo
	Honkanen Sari
	Kokkonen Tuukka
	Kulojärvi Heino
	Lehtiniemi Olavi
	Lohilahti Irja

**Luksua Leila
Maaninka Heikki
Mursu Paavo
Oikarainen Pekka
Soudunsaari Sinikka
Suonnansalo Tuija
Tuomivaara Marja**

Kunnanvaltuuston poliittinen jakauma valtuustokausi 2017-2021: Keskusta 12, Ryhmä 2008 3, Perussuomalaiset 1 ja SDP 1.

Tilivelvolliset toimeillimet ja viranhaltijat

Tilivelvollisia toimielimiä ovat kunnanhallitus, hyvinvointilautakunta ja toimintaympäristölautakunta. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat myös kunnanjohtaja, hallintojohtaja, palvelujohtajat, lautakuntien esittelevät viranhaltijat sekä tehtäväalueen ja tehtäväyksikön esimiehet.

Kunnanhallitus

Kunnanhallituskausi 1.6.2017-31.5.2019

Puheenjohtaja Lehtiniemi Olavi
Varapuheenjohtaja Kokkonen Tuukka
Jäsenet Haataja Tiina
Joenskaari Anja
Laine Eero
Maaninka Heikki
Tuomivaara Marja

Hyvinvointilautakunta

Valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja Maaninka Heikki
Varapuheenjohtaja Lohilahti Irja
Jäsenet Honkanen Sari
Joenskaari Onni
Luksua Leila
Suonnansalo Tuija
Takapuro Ari

Toimintaympäristölautakunta

Valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja Haataja Tiina
Varapuheenjohtaja Oikarainen Pekka
Jäsenet Iisakka Leila
Määttä Pentti
Soudunsaari Sinikka

Tarkastuslautakunta

Valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja	Seppo Heikkala
Varapuheenjohtaja	Leila Luksua
Jäsenet	Hiltunen Pentti
	Hyypiö Markku
	Ronkainen Minna

Keskusvaalilautakunta

Valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja	Aino Pyrrö
Varapuheenjohtaja	Hyypiö Markku
Jäsenet	Honkanen Sari
	Mursu Paavo
	Ylisirniö Kauko

Kuntayhtymät, kunnan edustajat

Lapin Iltto kuntayhtymä

valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021

Edustaja Lehtiniemi Olavi, varaedustaja Maaninka Heikki

Lapin salraanhoitopiirin kuntayhtymä

valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021

Edustaja Seppänen Eila, varaedustaja Suonnansalo Tuija

Edustaja Korva Pentti, varaedustaja Oikarainen Pekka

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä

valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021

Edustaja Lohilahti Irja, varaedustaja Tuomivaara Marja

Edustaja Heikkala Seppo, varaedustaja Korva Pentti

Itä-Lapin kuntayhtymä

valtuustokausi 1.6.2017-31.5.2021, Posio liittynyt Itä-Lapin kuntayhtymään 1.1.2018

Edustaja Lehtiniemi Olavi, varaedustaja Hautala Marjo

Edustaja Antti Hämeenniemi, varaedustaja Alasirniö Tiina

Kunnan organisaatiokaavio

Johtoryhmän kokoonpano 31.12.2018

Kunnanjohtaja Heli Knutars

Hallintojohtaja Eija Ahola

Palvelujohtaja, hyvinvointipalvelut Marjo Paloniemi

Palvelujohtaja, toimintaympäristöpalvelut Kari Laurila

Elinkeinokoordinaattori Veli-Matti Ruotsalainen

Henkilöstöedustaja Mauri Hiltunen

1.2.5 Kunnan henkilöstö

Henkilöstö 1.1.-31.12.2018

Yleinen osasto	2016	2017	2018
vakituiset virat	4	5	3
vakituiset työsuhteet	14	14	11
osa-aikaiset työsuhteet	49	41	41
<i>vakituiset yhteensä</i>	<i>67</i>	<i>60</i>	<i>55</i>
määräaikaiset virat		2	2
määräaikaiset työsuhteet*	37	28	20
oppisopimustyösuhteet	1	1	0
<i>määräaikaiset ja työllistetyt yht.</i>	<i>36</i>	<i>31</i>	<i>22</i>
Hyvinvointilautakunta			
vakituiset virat	55	37	34
vakituiset työsuhteet	91	13	13
osa-aikaiset työsuhteet	20	10	8
<i>vakituiset yhteensä</i>	<i>166</i>	<i>60</i>	<i>55</i>
määräaikaiset virat	8	3	12
määräaikaiset, osa-aikaiset virat	4	6	4
määräaikaiset työsuhteet*	47	0	22
osa-aikaiset työsuhteet	33	30	3
oppisopimustyösuhteet	0	0	0
<i>määräaikaiset ja työllistetyt yht.</i>	<i>92</i>	<i>39</i>	<i>41</i>
Toimintaympäristölautakunta			
vakituiset virat	3	3	3
vakituiset työsuhteet	28	27	31
osa-aikaiset työsuhteet	7	8	5
osa-aikaiset virat		2	2
<i>vakituiset yhteensä</i>	<i>38</i>	<i>40</i>	<i>41</i>
määräaikaiset työsuhteet*	11	16	19
oppisopimustyösuhteet	1	0	0
<i>määräaikaiset ja työllistetyt yht.</i>	<i>12</i>	<i>16</i>	<i>19</i>
Kunta yhteensä			
vakituiset virat	81	45	40
vakituiset työsuhteet	124	54	55
osa-aikaiset työsuhteet		59	54
osa-aikaiset virat	81	2	2
<i>vakituiset yhteensä</i>	<i>286</i>	<i>160</i>	<i>151</i>
määräaikaiset virat		5	14
määräaikaiset osa-aikaiset virat		6	4
määräaikaiset työsuhteet	109	51	61
määräaik. osa-aikaiset työsuhteet		23	2
oppisopimustyösuhteet	2	1	0
<i>määräaikaiset ja työllistetyt yht.</i>	<i>111</i>	<i>86</i>	<i>81</i>
Yhteensä	397	246	232

*Palkkatukityöllistetyt sisältyvät määräaikaisiin työsuhteisiin

Henkilöstön keski-ikä ja ikärakenne 2018

Henkilöstön keski-ikä 50,1 vuotta, missä hieman laskua edelliseen vuoteen.

Keski-ikä sukupuolen mukaan	2018	2017
Mies	48,6	49,1
Nainen	51,1	53,5
Miesten ja naisten yht. keski-ikä	50,1	51,3

Henkilöstöstä 60,8 % on yli 50 v (63,5 % v. 2017). Alle 30 v. on 8,6 % (7,3 % v. 2017) ja 30-49 vuotiaita 30,6 % (29,2 % v. 2017).

Henkilöstön ikärakenne	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-68	68-	Yht.
Vakinainen, mies		3	8	13	18	10		52
Vakinainen, nainen		7	8	15	43	25		98
Määräaikainen, mies	1	6	6	5	6	9	4	36
Määräaikainen, nainen		3	9	8	16	7	3	46
Kaikki yhteensä	1	19	31	41	83	52	7	232

Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma 2018

Sukupuolijakauma on säilynyt edellisen vuoden tasolla. Toimintavuoden aikana kunnan palveluksessa oli 232 henkilöä, joista naisia 62 % (63 % v. 2017) ja miehiä 38 % (37 % v. 2017).

Toimialue	Nainen	Mies	Yht.	Naisia %	Miehiä %
Kunnanhallitus	31	45	76	41	59
Hyvinvointipalvelut	71	26	97	73	27
Toimintaympäristöpalvelut	41	18	59	69	31
Yhteensä	143	89	232	62	38

Henkilötyövuodet (Htv) 2018

Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä 31.12.2018.

Vuonna 2018 miesten htv oli 75,1 (68,9 v. 2017) ja naisten 125,3 (134,2 v. 2017).

Henkilötyövuodet 2018	Mies	Nainen	Yhteensä
Teoreettinen htv	78,8	136,2	215,0
Palkattomat poissaolot	-3,7	-10,9	-14,6
Toteutunut htv	75,1	125,3	200,5

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muunnetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaisuusprosentin mukaan. Vain osan vuotta työsuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin.

(kalenteripäivinä). Toteutunut htv saadaan, kun palkallisista palveluksessa olopäivistä vähennetään palkattomat poissaolopäivät.

Työajan jakautuminen ja henkilöstömenot 2018

Henkilöstön todellinen tehty työaika oli 263 288,67 tuntia ja 41 273,72 työpäivää.

Työaika	Tunteina	Työpäivinä	Eurot
Mies			
A Teoreettinen säännöllinen vuosityöaika	135 234,53	19 676,64	2 342 375,66
B Koulutus	-800,56	-109,06	-8 347,00
B Laskennallinen loma	0,00	-244,00	-42 644,70
B Muut palkalliset poissaolot	-949,50	-156,11	-14 716,27
B Muut palkattomat poissaolot	-837,00	-108,00	0,00
B Perhevapaat	-1 439,07	-194,03	-1 488,48
B Terveysperusteinen	-7 342,86	-958,35	-79 482,80
B Vuosiloma ja muut lomat	-14 060,89	-1 833,59	-168 720,61
B Yksityisasiat	-2 064,97	-334,40	1,00
C Rahana korvatut lisä- ja ylityötunnit	1 585,67	220,29	29 920,91
Mies tehty työaika yhteensä	109 325,35	15 959,39	2 056 897,71
Nainen			
A Teoreettinen säännöllinen vuosityöaika	212 397,03	34 025,43	4 280 793,76
B Koulutus	-5 280,15	-797,33	-17 313,45
B Laskennallinen loma	0,00	-642,51	-103 239,07
B Muut palkalliset poissaolot	-1 963,87	-328,79	-37 537,95
B Muut palkattomat poissaolot	-5 588,57	-828,59	0,00
B Perhevapaat	-2 427,81	-383,86	-13 600,28
B Terveysperusteinen	-17 068,49	-2 321,45	-198 887,99
B Vuosiloma ja muut lomat	-22 565,17	-2 941,85	-322 760,07
B Yksityisasiat	-5 205,00	-716,85	-60,80
C Rahana korvatut lisä- ja ylityötunnit	1 665,35	250,13	30 741,56
Nainen tehty työaika yhteensä	153 963,32	25 314,33	3 618 135,71
Tehty työaika yhteensä naiset ja miehet	263 288,67	41 273,72	5 675 033,42

Työajan jakautuminen kuvaa kuntaan palvelussuhteessa olleen henkilöstön tehdyn työajan, joka muodostuu teoreettisesta säännöllisestä työajasta (A), josta on vähennetty poissaolot (B) ja mihin on lisätty rahana korvatut lisä- ja ylityöt (C).

Vuoden 2018 henkilöstömenot sivukuluineen olivat 9,0 M€ (9,1 M€ v. 2017) ja ne alittuivat 142 409 euroa budjetoidusta.

Sairauspoissaolot 2018

Henkilöstön sairauspoissaoloissa kehitys jatkui samansuuntaisena kuin vuonna 2017. Sairauspoissaoloja oli 21,9 kpv/hlö (20,9kpv/hlö v. 2017).

Toimialue/ Vuosi	Palkallinen			Palkaton			Työtapaturmat			Yhteensä		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Kunnanhallitus	1405	1235	1830	863	365	312	324	342	205	2592	1942	2347
Hyvinvointipalvelut	1799	1401	1076	1072	546	112	76	55	4	2972	2002	1192
Toimintaympäristöpalv.	865	1209	1501	5	0	62	0	5	0	870	1214	1563
Yhteensä kpv	4069	3845	4407	1965	911	486	400	402	209	6434	5158	5102

Kunta-alalla sairauspoissaoloja oli 16,7 kpv/henkilötyövuosi vuonna 2017 (KT).

Sairauspoissaoloajalta maksettavat palkkakustannukset olivat 305 439 euroa (335 851 euroa v. 2017) eli 4,5 % palkkamenoista (lukuissa ei sivukuluja eikä sijaisille maksettuja palkkamenoja).

Sairauspoissaolon kesto kalenteripäivinä ilmenee alla olevasta taulukosta. Toimintavuonna poissaololoista 32 % oli kestoaltaan 4-29 päivää (25 % v.2017), lyhyitä alle 4 kpv:n sairauspoissaoloja oli 8 % (7 % v.2017). Yli 91 päivää kestoaltaan olevia sairauspoissaoloja oli 31 % (37 % v.2017).

Sairauspoissaolajakautta	2017 kpv	%	2018 kpv	%
1-3 päivää	369	7	428	8
4-29 päivää	1307	25	1632	32
30-60 päivää	950	18	924	18
61-90 päivää	653	13	575	11
91-180 päivää	968	19	691	14
yli 180 päivää	911	18	852	17
Yhteensä	5158	100	5102	100

Henkilöstön vaihtuvuus 2018

Henkilöstön vaihtuvuus	Hlöä 2017	Vaihtuvuus % 2017	Hlöä 2018	Vaihtuvuus % 2018
Alkaneet palvelussuhteet	15	10	17	11
Päättäneet palvelussuhteet	21	31	27	18

Henkilöstön vaihtuvuus kuvaa vakinaisen henkilöstön vuoden 2018 aikana alkaneet ja päättäneet palvelussuhteet ja tulo- ja lähtövaihtuvuusprosentit. Prosentit on laskettu suhteuttamalla em. henkilöiden lukumäärät edellisen vuoden lopun vakinaisen henkilöstön kokonaismäärään.

Henkilöstön hyvinvointikartoitus

Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan joka toinen vuosi, parillisina vuosina. Vuoden 2018 kyselyn, ns. Hyvinvointikartoituksen toteutti Pohjola Terveys Oy. Kartoituksessa työelämän laatua arvioidaan ns. Quality of Working Life indeksillä (QWL), joka kuvaa henkilöstön suorituskykyä yhdistämällä työnsujuvuuden, turvallisuuden, työyhteisön yhteenkuuluvuuden ja työn koetun kannustavuuden tunteet.

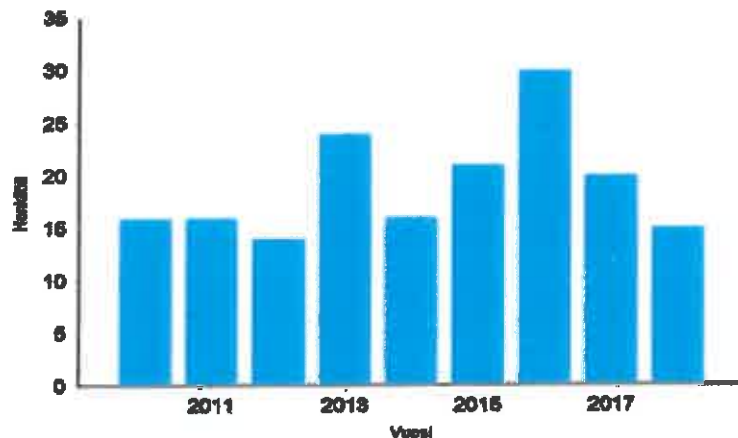
Työelämän laatua kuvaavat indeksit ovat seuraavat:

Heikko	alle 25 %
Välttävä	25-50 %
Hyvä	50-75 %
Erinomainen	yli 75 %

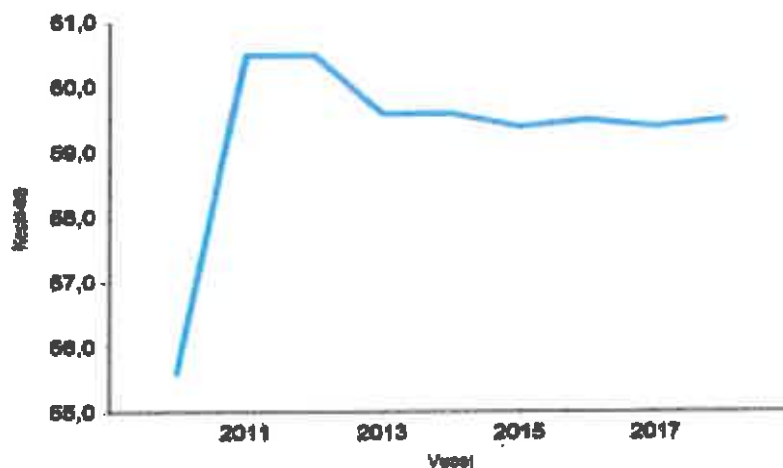
Posion kunnan henkilöstöstä kyselyyn vastasi 60%. Koko kunnan henkilöstön QWL –indeksi oli 61 % eli hyvä. Hyvinvointityöryhmä on saanut raportin hyvinvointikartoituksesta ja laatinut tämän perusteella toimenpidesuunnitelman, jonka tarkoituksena on puuttua kartoituksessa ilmenneisiin työelämää heikentäviin asioihin. Edellinen työhyvinvointikysely on toteutettu v. 2016 Lapin yliopiston koulutus- ja kehittämispalveluiden toimesta. Kyselyt eroavat toisistaan, joten niiden tulokset eivät ole suoraan verrattavissa toisiinsa.

Henkilöstön eläköityminen

Eläkkeelle siirtynneiden määrä 2010 - 2018

Eläkkeelle siirtynneiden keski-ikä 2010 - 2018

Yllä olevissa taulukoissa esitetään eläkkeelle siirtyneen henkilöstön määrä ja keski-ikä vuosina 2010-2018 (KEVA). Seuraavalla sivulla esitetään KEVA:n eläköitymisennuste 2019-2038.

Kuntien eläkevakuutuksen (KEVA) eläköitymisennuste 2019 – 2038 Posio
 (ennuste perustuu 31.12.2017 kunnan palveluksessa olleeseen henkilöstöön)

Vuosi	Vanhuus- eläkkeet, henk.	Työkyvyt- tömyys- eläkkeet, henk.	Osatyö- kyvyttömyys- eläkkeet, henk.	Eläkkeet yhteensä, henk.	Eläkkeet, % 2017 tilanteesta	Eläkkeet yhteensä %, kaikki työnantajat yhteensä
2019	8	2	1	11	4,6	3,3
2020	8	2	1	11	4,6	3,0
2021	10	2	1	12	5,0	3,4
2022	9	2	1	12	5,0	3,5
2023	8	2	1	11	4,6	3,5
2024	7	1	1	9	3,8	3,1
2025	7	1	1	10	4,2	3,4
2026	7	1	1	9	3,8	3,4
2027	7	1	1	9	3,8	3,4
2028	8	1	1	10	4,2	3,2
2029	8	1	1	10	4,2	3,2
2030	8	1	1	10	4,2	3,1
2031	7	1	1	8	3,3	2,9
2032	5	1	1	6	2,5	2,7
2033	4	1	1	5	2,1	2,7
2034	4	1	0	5	2,1	2,6
2035	5	1	0	6	2,5	2,5
2036	3	1	0	4	1,7	2,3
2037	4	1	0	5	2,1	2,3
2038	3	1	0	4	1,7	2,3
Yhteensä	130	25	15	167	69,6	59,9

Työterveyshuolto 2018

Posion kunnan henkilöstön työterveyshuollon palvelut on tuottanut Posion kunnan järjestämänä Coronaria. Työterveyshuollon palveluja hankitaan myös Terveystalolta (maatalouslomitus, johtoryhmä). Palvelujen tuottaminen perustuu molempien tahojen kanssa laadittuun työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan, jossa määritellään tarkemmin palvelujen sisältö.

Yhteistyötoimikunta 2018

Järjestöt: JUKO ry/Mauri Hiltunen, plm
OAJ /Heli Peltola, lm
JHL/Sinikka Soudunsaari, plm
Jyty/Pasi Revonmäki, plm ja Jarmo Pyhtinen, plm sijainen 19.3.-31.12.2018
Maatalouslomittajat/Jarkko Aho, lm .

Työnantaja: Valtuuston pj Marjo Hautala
Kunnanhallituksen pj Olavi Lehtiniemi
Kunnanhallituksen edustaja Heikki Maaninka
Kunnanvaltuuston 1. vpj Tiina Alasirniö 31.8.2018
Kunnanvaltuustoon pj Marjo Hautala 1.9.2018 alkaen
Kunnanjohtaja Heli Knutars
Hallintojohtaja Eija Ahola

Yhteistyötoimikunta on kokoontunut 6 kertaa vuoden 2018 aikana.

Työsuojelutoimikunta 2018

Työsuojelutoimikunta: Työsuojelupäällikkö Eija Ahola
Työsuojeluvaltuutettu Sari Honkanen
1. varavaltuutettu Pasi Revonmäki, sijainen Jarmo Pyhtinen 19.3.-31.12.2018
2. varavaltuutettu Jussi Koivuluoma
Työsuojeluasiamies Mauri Hiltunen
Työsuojeluasiamies Sinikka Soudunsaari
Toimihenkilöedustaja Janne Pätsi

Työsuojelutoimikunta on kokoontunut 4 kertaa vuoden 2018.

1.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Posion kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 28.6.2016.

Lautakunnat ja tytäryhtiöt laativat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat. Suunnitelmat perustuvat käyttösuunnitelmiin. Lautakuntien ja tytäryhtiöiden hallitusten käsittelyn ja hyväksynnän jälkeen suunnitelmat annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle. Suunnitelman toteuttamisesta raportoidaan kolmannesvuosittain kunnanhallitukselle. Lautakunnat ja tytäryhtiöt ovat laatineet talousarvioon arvion merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Merkittävistä riskeistä raportoidaan kunnanhallitusta välittömästi, kun ne havaitaan. Samalla annetaan raportti riskien hallintakeinoista.

Kunnanhallituksen alaisen toiminnan ja hyvinvointilautakunnan sisäisen valvonnan toimintasuunnitelmat vuodelle 2018 on käsitelty kunnanhallituksen kokouksessa 26.2.2018. Posion Taika-Asunnot Oy:n riskienhallinnan suunnitelma on käsitelty hallituksen kokouksessa 27.10.2017. Yhtiön hallitus on hyväksynyt päivitetyn suunnitelman kokouksessaan 26.10.2018.

Posion Taika-Asunnot Oy on antanut riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan raportin kunnanhallitukselle 24.9.2018. Posion Taika-Asunnot on laatinut vuosikertomuksen vuodelta 2018. Yhtiön omistamat asunnot ovat vanhoja. Kiinteistöjen korjausten lähtökohtana on varautuminen oikea-aikaiseen ja riittävään korjaamiseen.

Posion Vesi ja Lämpö Oy:n riskienhallintasuunnitelmaa on päivitetty pari kertaa vuoden aikana. Vuoden 2018 aikana yhtiön riskit ovat pysyneet pääosin ennallaan ja pienentyneet jäteveden runkolinjan osalta. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole odotettavissa merkittävää muutosta, tuloksen arvioidaan kehittyvän paremmaksi kuin kertomusvuonna. Suurimmat toiminnalliset ja samoin taloudelliset epävarmuudet ovat odotettavissa vesiliiketoiminnassa. Yhtiö on edelleen velkainen. Toiminta on ollut kannattavaa ja maksuvalmius on ollut riittävä.

Posion kunnan lainakanta on 11,9 milj. € (31.12.2018). Vuoden 2018 aikana ei nostettu uutta lainaa ja olemassa olevia lainoja lyhennettiin 1,2 milj. €. Posion kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on 45,3 %. Kunnan omavaraisuusaste on 58,4 %, kun se vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli 56,1 %.

Posion kunta on myöntänyt Posion Vesi ja Lämpö Oy:lle 500 000 € rahoituslimiitin, jonka takaisinmaksuaikaa kunnanvaltuusto on kokouksessaan 28.6.2016 pidentänyt. Takaisinmaksu 30.4. vuosittain alkaen 30.4.2017. Ensimmäinen 10 000 euroa ja toinen ja kolmas erä suuruudeltaan 30 000 euroa. Seuraavat 4. ja 5. erä suuruudeltaan 40 000 euroa ja 6.-9. erät suuruudeltaan 50 000 euroa. Kaksi viimeistä 10. ja 11. erä 75 000 euroa. Posion Vesi ja Lämpö Oy voi maksaa lainaa halutessaan nopeammalla aikataululla. Posion Vesi ja Lämpö Oy lyhensi rahoituslimiittiä 160 000 €. Rahoituslimiitin saldo on maksujen jälkeen 300 000 €.

Kunnan takausvastuut per 31.12.2018

Etelä-Posion Vesiosuuskunta	2 728,12 €
Anetjärven yksityinen tiekunta	69 000,00 €
Posion Vesi ja Lämpö Oy	4 617 640,00 €
Kuntien takauskeskus	18 908 687,16 €
Tukirahoitus Oy/Nordea Suomi Oyj	
Vuokravastuut seur. 12 kk	19 596,66 €
Vuokravastuut 1-5 v	36 792,81 €
Danske Finance Oy, leasingvastuut	
Vuokravastuut seur. 12 kk	15 803,76 €
Vuokravastuut 1-5 v	29 671,62 €

Posion kunnalla valtuuston päätöksiin perustuvia lainasaamisia Kiinteistö Oy Posion Kartanolta yhteensä 366 718 €.

Vahinkoriskeihin ja toiminnan keskeytymisriskeihin on varauduttu vakuutuksilla. Voimassa on myös vastuuvakuutus. Vakuutusasioiden hallinnassa kunnalla on apuna vakuutusmeklari Novum Oy:stä.

1.2.7 Tietosuoja

Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus (EU 679/2016) on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä on sovellettu kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Tietosuoja-asetuksen tavoitteena on varmistaa, että ihmisten oikeus henkilötietojen suojaan ja sitä kautta yksityisyyteen toteutuu myös digitaaliaikana. Sääntely pyrkii vastaamaan teknologian nopean kehityksen haasteisiin ja vahvistamaan ihmisten oikeutta valvoa henkilötietojaan. Tavoitteena on myös vahvistaa säännöt henkilötietojen vapaalle liikkuvuudelle EU:n sisällä.

Tietosuoja-asetus lisää tietosuojan painoarvoa kunnan toiminnassa. Tietosuojaan liittyy uudentyyppisiä vaatimuksia, riskejä ja tarpeita. Erityisesti johdon on oltava tietoinen muutoksista ja niiden vaikutuksista eri toimintoihin. Tietosuoja-asetuksen vaikutuksia arvioitaessa on hahmotettava kokonaiskuva henkilötietojen käsittelyn nykytilasta ja laadittava sitä koskeva analyysi. Asetuksen velvoitteet edellyttävät myös resursointia.

Tietosuojavastaava on organisaation sisäinen asiantuntija tietosuoja-asioissa sekä yhteyspiste rekisteröidyille ja valvontaviranomaiselle. Kunnanhallitus on kokouksessaan 18.6.2018 nimennyt kuntakonsernin tietosuojavastaavaksi it-päällikkö Jarmo Pyhtisen. Lisäksi kunnanhallitus on asettanut tietosuojatyöryhmän ja nimennyt siihen hallintojohtajan, kunnan keskusarkiston arkistovastaavan, toimialueiden palvelujohtajat ja toimisto- ja palvelusihteerit sekä tietosuojavastaavan. Lisäksi tietosuojapalvelua ostetaan LapiT:ltä.

1.2.8 Ympäristötekijät

Posion kunta kuuluu ympäristöterveydenhuollon ja ympäristösuojelun yhteistoiminta-alueeseen yhdessä Kuusamon kaupungin ja Taivalkosken kunnan kanssa. Yhteistoiminta-alueen toiminnallisten tavoitteiden ja talousarvoin toteumasta on annettu vuodelta 2018 erillinen toimintakertomus. Lisäksi Kuusamon, Posion ja Taivalkosken

ympäristöterveydenhuollon ja ympäristösuojelun yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta on raportoitu vuodelta 2018 mm. Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle.

1.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2016. Perusteiden edellyttämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnit on otettu käyttöön kuntakonsernissa 1.1.2016 alkaen. Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen tarkastuksen toimintaohjeet marraskuussa 2015. Sisäisen tarkastuksen tehtäviä hoitaa taloussuunnittelija.

Kunnanvaltuuston 27.3.2015 § 9 hyväksymällä Posion kunnan konserniohjeella luodaan puitteet Posio-konserniin kuuluvien yhteisöjen hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille sekä omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeella selkeytetään vastuut ja yhdenmukaistetaan menettelyt yhtiöiden välillä. Konserniohjeella yhtenäistetään yhteisöjen ohjaus ja johtamis- ja hallintokäytännöt, lisätään toiminnan läpinäkyvyyttä sekä parannetaan kunnan yhteisöstä saaman tiedon laatua. Lisäksi konserniohjeella tehostetaan yhteisöjen tiedonkulkua, varmistetaan tulostietojen oikeellisuus sekä riittävä sisäinen valvonta.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 30.5.2017 § 18 hallintosäännön, joka astui voimaan 1.6.2017. Aikaisemmin omana sääntönään olleet Valtuuston työjärjestys ja Tarkastussääntö sisältyvät 1.6.2017 voimaan tulleeseen hallintosääntöön. Henkilöstöhallinnon ohje, työsuojelun toimintaohjelma vuosille 2016-2019 ja työterveyshuollon toimintasuunnitelma vuosille 2016-2019 on hyväksytty kunnanhallituksessa 22.2.2016. Posion kunnan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2017-2019 hyväksyttiin kunnanhallituksessa 12.6.2017. Posion kunnan henkilöstö- ja koulutussuunnitelma vuodelle 2019 hyväksyttiin kunnanhallituksessa 17.12.2018.

Kunnanhallituksen keskuudestaan valitsemat kaksi jäsentä suorittivat kunnan pankkitilien, rahavarojen, arvopapereiden ja vakuuksien tarkastuksen 17.12.2018. Tarkastukseen osallistui myös taloussuunnittelija sisäisenä tarkastajana. Tarkastuksesta on annettu muistio, jonka kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 17.12.2018 § 162.

Toimintaympäristö- ja hyvinvointilautakunnat sekä kunnanhallitus ovat käsitelleet kokouksissaan oman toimialueensa käyttötaloustoteumaa neljännesvuosittain. Koko kunnan käyttötaloustoteuma on annettu tiedoksi kunnanhallitukselle, kunnanvaltuustolle, tarkastuslautakunnalle neljännesvuosittain. Lautakunnat ja tytäryhtiöt kuvaavat tunnistamansa merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät talousarvioasiakirjaan. Riskien toteutumista seurataan toimintavuoden aikana ja raportoidaan vuosittain toimintakertomukseen. Lisäksi toimielinten tulee laatia vuosittain Sisäisen valvonnan suunnitelma ja antaa se tiedoksi kunnanhallitukselle. Suunnitelmaa arvioidaan vuosineljänneksittäin toteumaraportin yhteydessä.

Posion kunnan sijoituksia hoitaa Danske Bank. Sijoitukset painottuvat enemmän korkosijoituksiin ja vähemmän osakesijoituksiin. Sijoitusriskin minimoimiseksi on otettu käyttöön Danske Navigaattori, jonka tavoitteena on välttää sijoitussalkun pitkän aikavälin

arvonkehitykseen liittyvät karikot kuten suuret arvon laskut. Navigaattori mahdollistaa aktiivisen varojen siirtelyn eri kohteissa kulloinkin vallitsevan markkinatilanteen mukaisesti.

1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoinen)

	2018	2017	Muutos
	1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot	7 562	7 924	-4,6
Toimintakulut	-31 811	-31 932	-0,4
Toimintakate	-24 249	-24 008	1,0
Verotulot	9 401	10 652	-11,7
Valtionosuudet	16 916	17 140	-1,3
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	14	16	-12,5
Muut rahoitustuotot	127	340	-62,6
Korkokulut	-156	-150	4,0
Muut rahoituskulut	-143	-42	240,5
Vuosikate	1 910	3 948	-51,6
Poistot ja arvonalentumiset	-1 113	-1 037	7,3
Tilikauden tulos	797	2 911	****
Tilinpäätössiirrot	138	138	0,0
Tilikauden yli-/alljäämä	935	3 049	****

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	23,8	24,8	-1,0	%-yks.
Vuosikate/Poistot, %	172	381	-209	%-yks.
Vuosikate euroa/asukas	590	1173	-583	€
Asukasmäärä	3236	3367	-131	hlöä

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$. Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

1.4.2 Tuloslaskelma 2012-2018 (1000 €)

Sisäinen/Ulkoinen	Tp 2012	%	Tp 2013	%	Tp 2014	%	Tp 2015	%	Tp 2016	%	Tp 2017	%	Ta 2018	Tp 2018	%
Toimintatuotot	11 695	1,19	11 216	-4,10	11 305	0,79	11 383	0,69	10 358	-9,00	10 552	1,87	10 227	10 100	-4,28
Toimintakulut	-36 213	2,28	-36 106	-0,30	-36 670	1,56	-36 741	0,19	-35 233	4,10	-34 560	-1,91	-34 847	-34 348	-0,61
Toimintakate	-24 518	2,8	-24 890	1,52	-25 365	1,91	-25 358	-0,03	-24 875	-1,90	-24 008	-3,49	-24 620	-24 248	1,00
Verotulot	9 402	-2,6	9 921	5,52	10 105	1,85	10 558	4,48	10 065	-4,67	10 652	5,83	10 273	9 401	-11,74
Valtionosuudet	14 647	2,87	15 186	3,68	15 608	2,78	15 319	-1,85	15 907	3,84	17 140	7,75	16 700	16 916	1,31
Käyttökate	-469		217		348		519		1 097		3 784		2 353	2 069	
Rah. tuotot/kulut (nto)	11		21		259		231		-87		164		-50	-159	
Vuosikate	-458		238		607		750		1 010		3 948		2 303	1 910	
Poistot	-1 082		-1 354		-1 116		-1 078		-1 056		-1 037		-1 033	-1 113	
Tilikaud. tulos	-1 540		-1 116		-509		-328		-46		2 911		1 270	797	
Poist. lis/väh (nto)	179		229		180		163		156		138		138	138	
Rahast. lis (-) / väh (+)	0		0		0		0		165		0		0	0	
Yli-/alijäämä	-1 361		-887		-329		-165		275		3 049		1 408	935	
Kum. yli-/alijäämä.	-33		-920		-1 249		-1 414		-1 139		1 910		3 318	4 206	

1.4.3 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018 1 000 €	2017 1 000 €	Muutos %
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1910	3948	-51,6
Tulorahoituksen korjauserät	-1	-44	****
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-756	-705	7,2
Investointihyödykkeiden luovutusvoitot	26	45	****
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1179	3244	-63,7
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten vähennykset	35	0	100,0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 216	-1 263	-3,7
Oman pääoman muutokset	111	0	100,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	272	1 748	-84,4
Rahoituksen rahavirta	-798	485	-264,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	381	3 729	-89,8
RAHAVARAT 31.12.	9 356	8 975	4,2
RAHAVARAT 1.1.	8 975	5 245	71,1
RAHAVAROJEN MUUTOS	381	3 730	-89,8
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017	Muutos €
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä			
5 vuodelta, 1000 €	5 265	3 732	1 533
Investointien tulorahoitus, %	252,5 %	559,8 %	-307,3 %-yks.
Lainanhoitokate	1,3	2,6	-1,3
Kassan riittävyys, pv	100	96	4 pv
Asukasmäärä	3 236	3 367	-131 hlöä

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

= Rahoituslaskelman välitulos "Toiminnan ja investointien rahavirta" on jo itsessään tunnusluku. Tunnusluvun positiivinen määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä

aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

	2018	2017	Muutos %
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Aineettomat oikeudet	107	141	-24,11
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	107	141	-24,11
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet	2 182	2 104	3,71
Rakennukset	15 130	15 658	-3,37
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 448	1 364	6,16
Koneet ja kalusto	119	184	-35,33
Muut aineelliset hyödykkeet	35	35	0,00
Ennakkomaksut ja kesken eräiset hankkeet	72	32	125,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET	18 986	19 377	-2,02
SIJOITUKSET			
Osakkeet ja osuudet	8 004	7 960	0,55
Muut lainasaamiset	367	402	-8,71
SIJOITUKSET	8 371	8 362	0,11
PYSYVÄT VASTAAVAT	27 464	27 880	-1,49
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Lahjoitusrahastojen varat	18	18	0,00
Muut toimeksiantojen varat	1	1	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19	19	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
VAIHTO-OMAISUUS			
Aineet ja tarvikkeet	82	41	100,00
Ennakkomaksut	17	152	-88,82
VAIHTO-OMAISUUS	99	193	-48,70
SAAMISET			
PITKÄAIKAISET SAAMISET			
Lainasaamiset	300	460	-34,78
PITKÄAIKAISET SAAMISET	300	460	-34,78
LYHYTAIKAISET SAAMISET			
Myyntisaamiset	1 938	1 387	39,73
Muut saamiset	348	318	9,43
Siirtosaamiset	240	537	-55,31
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 526	2 242	12,67
SAAMISET	2 826	2 702	4,59

RAHOITUSARVOPAPERIT			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	5 324	5 380	-1,04
RAHOITUSARVOPAPERIT	5 324	5 380	-1,04
RAHAT JA PANKKISAAMISET	4 032	3 595	12,16
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 281	11 870	3,46
VASTAAVAA	39 764	39 769	-0,01
VASTATTAVAA	2018	2017	Muutos %
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	17 307	17 307	0,00
Edell. tilikausien yli- / alijäämä	3 271	110	****
Tilikauden yli- / alijäämä	935	3 049	-69,33
OMA PÄÄOMA	21 513	20 466	5,12
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poistoero	1 665	1 803	-7,65
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 665	1 803	-7,65
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Lahjoitusrahastojen pääomat	18	18	0,00
Muut toimeksiantojen pääomat	1	1	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19	19	0,00
VIERAS PÄÄOMA			
PITKÄAIKAINEN			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 981	11 782	-6,80
Lainat julkisyhteisöiltä	114	157	-27,39
Saadut ennakot	-2	8	-125,00
Muut velat	9	6	50,00
Siirtovelat	0	11	100,00
PITKÄAIKAINEN	11 102	11 964	-7,20
LYHYTAIKAINEN			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	749	1 128	-33,60
Lainat julkisyhteisöiltä	43	35	22,86
Saadut ennakot	70	53	32,08
Lyhytaikaiset ostovelat	2 698	2 961	-8,88
Muut velat	274	137	100,00
Siirtovelat	1 631	1 203	35,58
LYHYTAIKAINEN	5 465	5 517	-0,94
VIERAS PÄÄOMA	16 567	17 481	-5,23
VASTATTAVAA	39 764	39 769	-0,01

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017	Muutos
Omavaraisuusaste, %	58,4	56,1	2,3 %-yks.
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	45,3	45,4	-0,1 %-yks.
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	45,3	45,4	-0,1 %-yks.
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	4 206	3 160	1 046 €
Kertynyt yli- / alijäämä, €/asukas	1 289	938	351 €
Lainakanta 31.12., 1000 €	11 887	13 103	-1 216 €
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 643	3 891	-248 €
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	367	402	-35,0 €
Asukasmäärä	3263	3367	-104,0 hlöä

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Velat ja vastuut prosentti käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun silloin, kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] /$

Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6 Kokonaistulot ja –menot (ulkoinen)

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
<i>Varsinainen toiminta</i>			<i>Varsinainen toiminta</i>		
Toimintatuotot	7 563	22,1	Toimintakulut	31 811	93,3
Verotulot	9 401	27,5			
Valtionosuudet	16 916	49,5			
Korkotuotot	14	0,0	Korkokulut	156	0,5
Muut rahoitustuotot	127	0,4	Muut rahoituskulut	143	0,4
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	-1	0,0	Pysyvien vastaavien luovutustappiot	0	****
<i>Investoinnit</i>			<i>Investoinnit</i>		
Pysyvien vastaavien luovutustulot	26	0,1	Investointimenot	756	2,2
<i>Rahoitustoiminta</i>					
Antolainasaamisten vähennykset	35	0,1	<i>Rahoitustoiminta</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	111	0,3	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 216	3,6
	34 192	100,0		34 082	100,0

1.7 Posion kuntakonserni ja ulkoiset vastuut

1.7.1 Yhdistelmä konsernirakenteeseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistetty lkm	Ei yhdistetty lkm
Kunnallista liiketoimintaa harjoittava yhtiö Posion Vesi ja Lämpö Oy	1	
Muut yhtiöt Posion Kehitysyhtiö Oy	1	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiö Posion Taika-asunnot Oy	1	
Kuntayhtymät ja –osuudet Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Itä-Lapin kuntayhtymä Lapin liitto Laplt	5	
Osakkuusyhteisöt	0	0
Yhteensä	8	0

Kuntakonserni muodostuu kirjanpitolain mukaisesta konsernista, joka muodostuu:

- emoyhteisöstä
- tytäryhteisöistä, joita ovat sellaiset osakeyhtiöt, kiinteistöyhtiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt ja säätiöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä tytäryhteisönsä kanssa on määräämisvalta
- osakkuusyhteisöistä eli yhtiöistä, joissa kunnalla on 20-50 prosentin omistusosuus ja enintään puolet osakkeiden ja osuuksien tuomasta äänimäärästä tai joissa kunnalla on rahoitusosuutensa kautta huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa kuntayhtymistä

Tytäryhtiöt

Posion Vesi ja Lämpö Oy, kunnan osuus yhtiöstä	99,831 %
Posion Kehitysyhtiö Oy, kunnan osuus yhtiöstä	97,95 %
Posion Taika-asunnot Oy	100,00 %

Tytäryhteisöt

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, osuus	3,80 %
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä, osuus	3,798 %
Itä-Lapin kuntayhtymä, osuus	17,84 %
Lapin liitto, osuus	1,78 %

1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto on Posio-konsernin toiminnan ylin ohjaaja, joka kuntalain 6 §:n mukaan päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Posion kunnan konserniohjaus perustuu kunnanvaltuuston 27.3.2015 § 9 hyväksymään konserniohjeeseen. Konsernivalvonnasta vastaa kunnan konsernijohto. Konsernivalvonnan kohdealueita ovat erityisesti konserniyhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi.

Kunnanvaltuusto määrittelee kunnan konsernia koskevat tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset, hyväksyy kuntalain mukaan vuosittaisissa talousarvioissa tytäryhteisöjen strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä valvoo osaltaan niiden toteutumista ja hyväksyy konserniohjeen.

Kunnanhallitus johtaa ja ohjaa konsernia sekä valvoo, että konsernin osat toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja esittää tytäryhteisöjen talousarviot valtuustolle kunnan talousarvion yhteydessä sekä selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Kunnanjohtaja vastaa kunnanhallituksen alaisena kunnan omistajaohjauksesta, seuraa konsernin osien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista päätetyn työnjaon mukaisesti sekä arvioi konsernirakenteen kehittämistä.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja konserniyhtiöiden toiminnasta arvioidakseen valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Konserniyhtiöt raportoivat kunnalle toiminnastaan ja taloudestaan konsernijohtoon ja taloushallinnon antamien ohjeiden ja aikataulun mukaisesti vähintään neljännesvuosittain sekä silloin kun yhtiön toiminnassa on havaittavissa olennaista poikkeamaa kunnan määrittämistä tavoitteista.

1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Posion Talka-Asunnot Oy

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Posion kunnassa kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä rakentaa ja antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja. Yhtiö on perustettu 2009. Yhtiössä työskentelee kaksi vakituista työntekijää, toimistosihteeritoimitusjohtaja sekä kiinteistöhoitaja. Yhtiön päätoimialana on asuntojen vuokraaminen. Vuokra-asuntoja yhtiöllä on 126 kpl, joista osakkeita eri taloyhtiöissä 10 kpl.

Yhtiön talous on ollut koko kertomusvuoden vakaa ja maksuvalmius on ollut hyvä. Velkaa yhtiöllä ei ole. Toimintavuoden liikevaihto oli 631 706,33 € (638.517,58 € v.2017). Tilikauden tulos on -56 805,63 € (-62.517,74 € v.2017). Tilikauden 2017 tulokseen vaikuttavat poistosuunnitelman mukaiset poistot 136 829,64 € (136 865 € v.2017). Yhtiön omistuksessa

olevia isoja asuntoja on tyhjiillään useita. Yhtiön omavaraisuusaste on 98,56 % (98,77 % v. 2017). Asuntojen käyttöaste 89 % (88,6% v. 2017).

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.6.2018. Yhtiön hallitus on kokoontunut 4 kertaa. Yhtiön tilintarkastajana on toiminut Tilintarkastusyhteisö BDO Oy, vastuullisena tilintarkastajana Hilka Ojala, HT, JHT. Posion kunnan sisäinen tarkastaja Päivi Tuppurainen toimii myös kunnan tytäryhtiöiden sisäisenä tarkastajana. Konsernihoito on nimennyt kunnanjohtajan olemaan läsnä yhtiön hallituksen kokouksessa. Toimitusjohtaja on esittänyt yhtiön osavuositarkastuksen Posion kunnanhallituksen kokouksessa 24.9.2018.

Yhtiölle on laadittu riskienhallintasuunnitelma, joka on hyväksytty yhtiön hallituksen kokouksessa 27.10.2016. Riskienhallintasuunnitelma on päivitetty 26.10.2018 hallituksen kokouksessa.

Kiinteistökuorma on iäkäästä. Tästä johtuen korjaus- ja kunnostustyöt lisääntyvät. Yhtiön tavoitteena on tarjota hyvätasoisia ja viihtyisää asumista, kiinteistöjen ylläpidosta ei voida tinkiä. Posion Taika-Asunnot Oy:n kiinteistöjen ylläpidon lähtökohtana on suunnitelmallinen varautuminen tuleviin korjauskustannuksiin sekä oikea-aikainen ja riittävä korjaaminen. Korjaus- ja kunnostustyöt pääsääntöisesti yhtiölle tekee Posion kunnan/teknisentoimen kirvesmiehet.

Asuntokannan korjausta jatketaan tarpeellisilta osin. Suurin korjauskohde vuodelle 2019 on Miilutie 11 talon käyttövesiputkiston uusiminen ja Sysitie 11 talon isojen asuntojen ikkunoiden uusiminen Sysitien puolelta sekä eristysten lisääminen. Lisäksi mahdollinen uuden rivitalon rakentaminen vuoden 2019 aikana.

Posion Vesi ja Lämpö Oy

Yhtiön toimialana on hoitaa ja ylläpitää vedenhankinta- ja viemärlaitosta sekä kaukolämpölaitosta Posion Aholan taajamassa ja lähialueilla. Vuoden 2013 lopulla käyttöön otettu uusi kaukolämpölaitos tuottaa myös sähköä valtakunnan verkkoon. Yhtiön vakinaisessa palveluksessa on 3 henkilöä. Liikevaihto kasvoi 3,4 % 1 557 980 euroon.

Vettä toimitettiin verkostoon 92 805 m³. Puhdistamolla käsiteltiin jätevettä 127 123 m³. Vesi liiketoiminnassa liikevaihto 344 861 € ja tulos 85 907 euroa. Välttämättömät verkoston korjaustyöt toteutettiin ja sanerattiin yksi jätevesipumppaamo. Runkolinjan jäteveden pumppaamoissa on nyt kahdennetut pumput ja huoltojohteet. Vesiliiketoiminnan tuotto antaa mahdollisuuden tulevina vuosina korvaaviin investointeihin mm. pumppaamojen osalta.

Sähköntuotannosta toimitettiin valtakunnanverkkoon 1717 Mwh. Sähkön kokonaistuotanto oli 2288 Mwh. Kaukolämmön myynti laski 223 Mwh ollen 12 634 Mwh. Lämmön ja sähköntuotannon tulos kasvoi 218 499 euroksi. Posion kunnalta saadun 500 000 euron rahoituslimiitin takaisin maksussa suoritettiin 190 000 lyhennykset. Limiitin pääomaa oli maksamatta 300 000 euroa tilikauden lopussa.

Lämmöntuotannossa käytettiin polttoaineena kuorta ja purua 29200 im³ ja haketta 744 im³. Käytössä olevan polttoaineen edullisempi hinta on parantanut kannattavuutta kahden viimeisen toimintavuoden aikana.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 11.6.2018. Yhtiön hallitus on kokoontunut 3 kertaa. Yhtiön tilintarkastajana on toiminut Tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy, vastuullisena tilintarkastajana Hilka Ojala HT, JHT. Posion kunnan sisäinen tarkastaja Päivi Tuppurainen toimii kunnan tytäryhtiöiden sisäisenä tarkastajana. Konsernijohto on nimennyt kunnanjohtajan olemaan läsnä yhtiön hallituksen kokouksessa. Toimitusjohtaja on vuoden aikana ollut esittelemässä kunnanhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle yhtiön tilaa.

Yhtiön tuli valvontaviranomaisen määräyksen mukaisesti laatia kehittämissuunnitelma jätevesiverkoston ja puhdistamon kehittämiseksi vuoden 2016 loppuun mennessä. Kehittämisen pääkohdat ovat hulevesien pääsyn estäminen verkostoon ja lietteiden kompostoinnin uusiminen. Kompostikentän suunnittelu on aloitettu 2017 ja rakentamista on toteutettu vuoden 2018 aikana.

Riskit yhtiössä on kartoitettu asiakirjassa: Riskienhallinta ja sisäisen valvonnan toteuttaminen Posion Vesi ja Lämpö Oy. Asiakirjassa tarkastellaan yhtiössä käytettäviä menetelmiä ja toimintatapoja, joilla varmistetaan riskienhallinta ja sisäinen valvonta. Asiakirja on päivitetty kaksi kertaa toimintavuoden aikana. Toimintavuoden aikana riskit ovat pysyneet pääosin ennallaan ja pienentyneet jäteveden runkolinjan osalta.

Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole odotettavissa merkittävää muutosta, tuloksen arvioidaan kehittyvän paremmaksi kuin kertomusvuonna. Suurimmat toiminnalliset ja samoin taloudelliset epävarmuudet ovat odotettavissa vesiliiketoiminnassa. Yhtiö on edelleen velkainen. Toiminta on ollut kannattavaa ja maksuvalmius on ollut riittävä. Yhtiö kykenee tuottamaan laadukkaita palveluita asiakkailleen myös tulevaisuudessa.

Posion Kehitysyhtiö Oy

Posion Kehitysyhtiön toiminta jäädettiin 1.1.2018 alkaen elinkeinotoimen uudelleen järjestelyn myötä. Kehitysyhtiöllä ei ole ollut toimintaa vuoden 2018 aikana.

1.7.4 Selonteko konsernivalvonnasta

Kirjanpitolautakunnan konsernijaoston yleisohjeen mukaan konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivallan ja vastuunjako konsernivalvonnassa on kirjattu kunnanvaltuuston hyväksymään konserniohjeeseen. Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Yhtiöiden hallituksissa on ollut kunnanhallituksen jäseniä ja kunnanjohtajalla on läsnäolo-oikeus Lämpö ja Vesi Oy:n sekä Taika-asunnot Oy:n hallituksen kokouksissa. Posion Kehitysyhtiö Oy:ssä kunnanjohtaja on ollut hallituksen puheenjohtajana.

Tytäryhteisöjä on valvottu säännöllisesti. Tiedonkulku tytäryhteisöjen ja kunnan välillä on pääsääntöisesti toiminut tarkoituksenmukaisella tavalla, samoin ohjeiden antaminen yhteisöille. Tytäryhtiöt ovat toimittaneet konsernijohtolle toimintasuunnitelmat ja talousarviot, tilinpäätökset, toimintakertomukset, tilintarkastuskertomukset ja osavuositarkastukset. Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat on toimitettu vuodelta 2017. Kunnan tytäryhteisöt ovat selostaneet toimintaansa ja tilinpäätöksiään kunnanhallitukselle.

1.7.5 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017	Muutos
Toimintatuotot	19 590 848	18 740 865	4,5 %
Toimintakulut	42 546 390	41 554 711	2,4 %
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	0	6023	-100,0 %
Toimintakate	-22 955 542	-22 807 822	0,6 %
Verotulot	9 401 357	10 652 364	-11,7 %
Valtionosuudet	16 916 083	17 140 280	-1,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0		
Korkotuotot	1 117	4 422	-74,7 %
Muut rahoitustuotot	72 299	283 531	-74,5 %
Korkokulut	331 758	337 558	-1,7 %
Muut rahoituskulut	157 525	55 275	185,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-415 866	-104 880	296,5 %
Vuosikate	2 946 032	4 879 942	-39,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	1 846 043	1 778 486	3,8 %
Satunnaiset erät	0	1 118	-100,0 %
Tilikauden tulos	1 099 989	3 102 574	-64,5 %
Tilinpäätössiirrot	11 334	11 696	-3,1 %
Vähemmistöosuudet	623	410	52,0 %
Tuloverot	-232	-225	3,1 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 111 714	3 102 759	-64,2 %
	2018	2017	Muutos
Toimintatuotot / toimintakulut, %	46,0	45,1	1,2 %-yks.
Vuosikate / poisto, %	159,6	274,4	-114,8 %-yks.
Vuosikate, € / asukas	910	1 449	-539 €
Asukasmäärä	3236	3367	-131 hlöä

**KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN
TUNNUSLUVUT**

	2018	2017	Muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	2 946 032	4 879 942	-39,6 %
Satunnaiset erät	0	1 118	-100,0 %
Tulorahoituksen korjauserät	94 699	-51 220	-284,9 %
TOIMINNAN RAHAVIRTA	3 040 732	4 829 840	-37,0 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-1 318 074	-1 181 021	11,6 %
Rahoitusosuudet investointeihin	18 278	19 616	-6,8 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	28 589	1 437	****
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 271 207	-1 159 969	9,6 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 769 525	3 669 872	-51,8 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
Antolainasaamisten vähennys	35 280	0	100,0 %
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHTEENSÄ	35 280	0	100,0 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 039	10 233	47,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 260 693	-1 370 016	-8,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-253 834	-100,0 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHTEENSÄ	-1 245 654	-1 613 617	-22,8 %
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-222	-407	-45,5 %

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET

Toimeksiantojen ja pääomien muutokset	-4 983	4 352	-214,5 %
Vaihto-omaisuuden muutos	121 469	-47 573	-355,3 %
Saamisten muutos	-351 190	281 584	-224,7 %
Korottomien velkojen muutos	152 703	1 658 578	-90,8 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-82 000	1 896 941	-104,3 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 292 596	282 918	-556,9 %

RAHAVAROJEN MUUTOS

	476 929	3 952 789	-87,9 %

RAHAVARAT 31.12.

	10 861 853	10 384 924	4,6 %

RAHAVARAT 1.1.

	10 384 924	6 432 135	61,5 %

RAHAVAROJEN MUUTOS

	476 929	3 952 789	-87,9 %

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

	2018	2017	Muutos
5 vuodelta, €	7 280 348	279 587	7 000 761 €
Investointien tulorahoitus, %	226,65	420,18	-193,53 %-yks.
Lainanhoitokate	-3,53	-5,05	1,52
Kassan riittävyys, pv	-98	-96	-2 pv
Asukasmäärä	3236	3367	-131 hlöä

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2018	2017	Muutos
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat Hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	200 647	228 478	-12,2 %
Muut pitkävaikutteiset menot	4 510	3 532	27,7 %
Ennakkomaksut	12 169	7 881	54,4 %
Aineelliset Hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	2 395 094	2 317 942	3,3 %
Rakennukset	23 623 546	24 352 369	-3,0 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 456 585	1 375 402	5,9 %
Koneet ja kalusto	386 600	446 787	-13,5 %
Muut aineelliset hyödykkeet	48 082	48 895	-1,7 %
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankkeet	211 039	171 551	23,0 %
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	481 142	496 131	-3,0 %
Muut osakkeet ja osuudet	389 251	387 117	0,6 %
Muut lainasaamiset	366 718	401 998	-8,8 %
Muut saamiset	588	588	0,0 %
Toimeksiantojen varat			
Valtion toimeksiannot	67 567	28 510	137,0 %
Muut toimeksiantojen varat	315 517	331 758	-4,9 %
Valhtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	182 424	138 687	31,5 %
Muu vaihto-omaisuus	355 067	385 220	-7,8 %
Ennakkomaksut	16 887	151 941	-88,9 %
Pitkääaikaisen saamiset			
Siirtosaamiset	0	0	0,0 %
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	2 813 870	2 228 195	26,3 %
Muut saamiset	546 952	479 598	14,0 %
Siirtosaamiset	356 818	690 117	-48,3 %
Raholtusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet	1 103	1 103	0,0 %
Sijoitukset ja rahoitusinstrumentit	5 324 322	5 379 518	-1,0 %
Muut arvopaperit	1 150	1 161	-1,0 %

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Rahat ja pankkisaamiset	5 535 278	5 003 142	10,6 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	45 092 926	45 057 221	0,1 %
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Peruspääoma	17 307 970	17 307 978	0,0 %
Muut omat rahastot	820 155	833 647	-1,6 %
Edell. tilikauden yli- / alijäämä	1 851 918	-1 363 672	-235,8 %
Tilikauden yli- / alijäämä	1 111 714	3 114 454	-64,3 %
Oma pääoma	21 091 757	19 892 407	6,0 %
Vähemmistöosuus	16 803	17 817	-5,7 %
Pakolliset varaukset			
Eläkevaraukset	2 014	2 548	-20,9 %
Muut pakolliset varaukset	421 344	323 502	30,2 %
Toimeksiantojen pääomat			
Valtion toimeksiannot	77 187	33 405	131,1 %
Lahjoitusrahastojen pääomat	20 234	19 367	4,5 %
Muut toimeksiantojen pääomat	289 551	316 130	-8,4 %
Vieras pääoma			
Pitkääkertainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 562 635	16 683 841	-6,7 %
Lainat julkisyhteisöiltä	114 099	157 312	-27,5 %
Muut velat	-30 012	0	100,0 %
Saadut ennakot	-1 836	7 949	-123,1 %
Muut velat/Liittymismaksut	120 492	116 820	3,1 %
Siirtovelat	0	10 881	-100,0 %
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 083 614	1 458 032	-25,7 %
Lainat julkisyhteisöiltä	43 213	34 833	24,1 %
Saadut ennakot	70 973	58 468	21,4 %
Ostovelat	2 650 493	3 308 337	-19,9 %
Muut velat/Liittymismaksut	537 148	407 419	31,8 %
Siirtovelat	3 023 216	2 208 151	36,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	45 092 926	45 057 221	0,1 %

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017	Muutos	%-yks.
Omavaraisuusaste, %	46,8	44,2	2,6	%-yks.
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	50,3	52,4	-2,1	%-yks.
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	51,4	53,5	-2,1	%-yks.
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	2 964	1 751	1213,0	€
Kertynyt yli- / alijäämä, €/asukas	916	520	396,0	€
Lainakanta 31.12., 1000 €	16 804	18 334	-1530,0	€
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 193	5 445	-252,0	€
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	367	403	-36,0	€
Asukasmäärä	3236	3367	-131	hlöä

Tunnuslukujen selitteet

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

= Rahoituslaskelman välitulos "Toiminnan ja investointien rahavirta" on jo itsessään tunnusluku. Tunnusluvun positiivinen määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Taseen tunnusluvut

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Velat ja vastuut prosentti käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun silloin, kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] /$

Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamis-toimenpiteet

1.8.1 Tilikauden tuloksen käsittely ja asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115§).

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että vuoden 2018 ylijäämä 935 155,54 euroa siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille, jonka saldo siirron jälkeen on 4 206 055,51 euroa.

Kuntalakiin perustuvaa talouden tasapainottamisvelvoite on päättynyt 31.12.2017.

1.8.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnanvaltuusto päätti 27.6.2014 § 33 toimenpideohjelmasta talouden tasapainottamiseksi. Ohjelman mukainen talouden tasapainottamistyö on päättynyt 31.12.2017. Kunnan talous on saatu kääntymään myönteiseen suuntaan. Vuonna 2016 tehtiin ylijäämäinen tilinpäätös sitten vuoden 2009. Tasapainottamistyössä merkittävimmät säästöt saavutettiin 10 henkilötyövuoden vähennyksellä vuosille 2015-2016 ja sosiaali- ja terveystalouden ulkoistuksella.

Kokonaisuutena vuoden 2018 tilinpäätös osoittaa, että kova työ on tuottanut tulosta ja kunnan talous on kääntymässä tasapainoon. Taloudellista puskuria kuitenkin tarvitaan, koska tulevaisuus on vielä epävarma maakunta- ja sote-uudistuksen kaaduttua 8.3.2019.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal. § 110). Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kuntalain mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kunnassa on käytössä nettobudjetointi. Vuoden 2018 talousarvion käyttötalousosa hyväksyttiin sitovaksi valtuustoon nähden toimitelimitäin nettobudjetoituna. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan toimintakertomukseen sisältyvässä talousarvion toteutumavertailussa. Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Lisäksi siitä on käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Kunnanhallitus on raportoinut valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle vuoden 2018 talousarvion toteutumasta neljännesvuosittain 21.5, 24.9. ja 5.11.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018 esitetään toimitelimitäin.

2.1.1 Kunnanvaltuusto

TULOSLASKELMA 1000 EUROA

Kunnanvaltuusto	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Polkkeama	Muutos ed. vuoteen %
Toimintamenot	-21	-13	0	-13	-13	0	-38,1
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-21	-13	0	-13	-13	0	-38,1

Kunnanvaltuusto kunnan ylimpänä päättävänä elimenä määrittelee kunnan kehittämisen suuntaviivat ottaen huomioon kulloinkin voimassa olevat taloudelliset resurssit.

Toiminnan muutokset:

- Valtuustokaudella 2017-2021 Posion kunnanvaltuustossa on 17 valtuutettua (kv 28.7.2016 § 13)

Toteutuminen:

- Valtuuston kokoonpano on 17 valtuutettua

Toiminnalliset tavoitteet:

- Vuoden aikana järjestetään vähintään 2 kpl kehittämiseen tähtääviä valtuustoseminaareja (TP).
- Valtuustotyön kustannukset sopeutetaan uuden, pienemmän valtuuston kokoon.

Toteutuminen

- Valtuustoseminaareja järjestettiin 2 kappaletta
- Valtuustolle varatulla määrärahalla katettiin valtuustotyön kustannukset

Tunnusluvut

Kokousten määrä:

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
5	7	6	5

2.1.2 Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö taloussuunnittelija Päivi Tuppurainen

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on valtiolisten- ja kuntavaalien järjestäminen kunnassa. Posion kunnassa on yksi äänestysalue.

Talousarviovuodella toimitettiin presidentinvaalit. Vaaleissa äänioikeutettuja oli 2886. Vaaleissa äänesti 1869 äänioikeutettua, joista ennakkoon äänesti 1445 eli 50,1 % äänioikeutetuista. Äänestysprosentti oli 64,8. Ennakkoäänestyspaikkoina olivat Ylikitän, Lehtiniemen ja Kuloharjun entiset koulut (2 tuntia/yksi äänestyspäivä) sekä Posion kunnan kunnantalo. Kotiäänestyksen lisäksi ennakkoäänestysmahdollisuus järjestettiin terveyskeskuksessa, Suvannossa, Valmankodissa, Rantala-kodissa sekä Valkamassa.

TULOSLASKELMA 1000 EUROA

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Keskusvaalilautakunta							
Toimintamenot	-17,3	-31,0	0	-31,0	-10,9	20,1	-37,0
Toimintatuotot	0	11,0	0	11,0	6,3	-4,7	100
Toimintakate	-17,3	-20,0	0	-20,0	-4,6	15,4	-73,4

Toiminnan muutokset:

- Toiminna ei tapahdu muutoksia suunnitelmavuosien aikana.

Toteutuminen:

- Muutoksia ei tapahtunut.

2.1.3 Tarkastuslautakunta**TULOSLASKELMA 1000 EUROA**

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Tarkastuslautakunta							
Toimintamenot	-13,8	-15,0	0	-15,0	-15,0	0,0	8,7
Toimintatuotot	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0
Toimintakate	-13,8	-15,0	0	-15,0	-15,0	0,0	8,7

Vastuuhenkilö tilintarkastaja HT, JHT Hilikka Ojala

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsemissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle arviointityönsä tulokset vuosittain arviointikertomuksessa.

Tavoite

Arviointikertomuksen mahdollisimman suuri merkitys valtuutetuille. Tarkastuslautakunnan tarkoituksena on tuottaa soveltamiskelpoista tietoa päätöksenteon ja kehittämisen tueksi. Kuulemisia 10 kpl.

Arviointikriteeri

Tarkastuslautakunta laatii arviointikertomuksesta valtuutetuille kyselyn. Kyselyn tulos kertoo arviointikertomuksen merkityksestä valtuutetuille.

Mittari

Valtuustokyselyn tulos (1-5 tms.).

Tavoitetaso

Valtuutettujen mielestä arviointikertomuksen merkitys on hyvä (4). Arviointikertomuksessa on hyvin soveltamiskelpoista tietoa päätöksenteon ja kehittämisen tueksi.

Toteutuminen

Lautakunta kokoontui vuoden 2018 aikana seitsemän kertaa ja käsitteli 52 pykälää. Kuulemisia oli 11 kpl. Tarkastuslautakunta kuuli mm. kunnanjohtajaa, hallintojohtajaa, taloussihteerä, perusturvajohtajaa, rehtoria, kirjastonhoitajaa, tytäryhtiöiden toimitusjohtajia ja pääluottamusmiehiä.

2.1.4 Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen tehtävä on luoda hyvät edellytykset hallinnon ja talouden tehokkaalle hoitamiselle. Kunnan tiedottaminen järjestetään siten, että kuntalaisilla on riittävästi ajan tasalla olevaa tietoa heitä koskevista kunnan päätöksistä ja toimenpiteistä jo asioiden valmisteluvaiheessa. Kunnanhallitus toteuttaa yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Keskushallinto							
Toimintamenot	-1 603	-1 850	0	-1 850	-1 803	47	12,5
Toimintatuotot	437	375	0	375	435	60	-0,5
Toimintakate	-1 166	-1 475	0	-1 475	-1 368	107	17,3

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Hallintopalvelut							
Toimintamenot	-439	-415	0	-415	-400	15	-8,9
Toimintatuotot	154	81	0	81	117	36	-24,0
Toimintakate	-285	-334	0	-334	-283	51	-0,7

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Ostopalvelut							
Toimintamenot	-561	-361	0	-361	-373	-12	-33,5
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakate	-561	-361	0	-361	-373	-12	-33,5

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Lomituspalvelut							
Toimintamenot	-3 005	-2 928	0	-2 928	-2 835	93	-5,7
Toimintatuotot	2 995	2 898	0	2 898	2 782	-116	-7,1
Toimintakate	-10	-30	0	-30	-53	-23	***

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Kunnanhallitus yhteensä							
Toimintamenot	-5 608	-5 554	0	-5 554	-5 411	143	-3,5
Toimintatuotot	3 586	3 354	0	3 354	3 334	-20	-7,0
Toimintakate	-2 022	-2 200	0	-2 200	-2 077	128	2,7

Keskushallinto

Vastuuhenkilö kunnanjohtaja Heli Knutars

Keskushallinnon tehtäväalue hoitaa kunnanhallituksen vastuulle kuuluvat toiminnot ja tehtävät siltä osin, kuin ne suuntautuvat kunnasta ulospäin tai kohdistuvat kunnan eri sidosryhmiin.

Keskushallinnon tehtäväalueeseen kuuluu kehittämistoiminta, projektit ja hankkeet, avustukset, työpaja ja muu yleishallinto (mm. ylikunnallisten yhteisöjen maksuosuudet Kuntaliitto, Lapin liitto, Kunnallinen Työmarkkinalaitos jne.)

Toiminnan muutokset:

-Oman toiminnan määrärahaa nostetaan 40 000 eurosta 57 810 euroon vuodelle 2018. Tällä varaudutaan kunnan kehittämistoimintaan (mm. Itä-Lapin kuntayhtymän kehittämishankkeet, kunnan omat kehittämishankkeet, muut ylikunnalliset kehittämishankkeet, sote- ja maakuntauudistus, mahdolliset kylätoimikuntien avustukset).

-Kunnan työllistämisen kokonaisuuden uudistamistyöhön varataan Maaseudun sivistysliiton kanssa tehtävään yhteistyöhön 13 003€/vuosi

-Kuntamaisema –talouden seuranta/vertailu -työkalun hankinta 12 000€

-Siirrytään sähköiseen/paperittomaan kokousmateriaaliin kunnanhallituksen osalta.

-Elinkeinotoiminnan uudistamiseen liittyen Posion kehitysyhtiön toiminta siirretään Posion kuntaan 1.1.2018 alkaen kokeiluna määräajaksi 31.12.2019 saakka siten, että Posion Kehitysyhtiö jää ns. pöytälaatikkoyhtiöksi.

-Palkataan kunnanhallituksen tulosyksikön alle, kunnanjohtajan alaisuuteen määräaikaiseen toimeen elinkeinokoordinaattori ajalle 1.1.2018-31.12.2019. Palkkakustannus katetaan elinkeinotoimeen varatusta määrärahasta 225 000€/vuosi.

-Kunnan työllistämisen uudistamiseksi käynnistetään kaksi vuotta kestävä kokeilu vuosille 2018-2019 seuraavin toiminnoin:

1) Nuorten työpaja tuottaa nuorisolain (125/2016) mukaisesti 15-29 vuotiaille työpajatoimintaa työttömyys ja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille. Nuorisotyöstä ja –politiikasta annetun asetuksen (211/2017) § 125:n mukaan nuorten työpajalla on oltava työ-, ryhmä- ja yksilövalmennusta. Asetuksen velvoitteen täyttämiseksi Nuorten työpajalle palkataan osa-aikainen (50%) työ- ja yksilövalmentaja. Palkkauskustannus (20840 €/vuosi) katetaan nuorten työpaja-avustuksella.

2) Yli 29 vuotiaiden työpaja (työnimi) vastaa puupuolen (mm. poratapit) tuotannosta. Työpajan pääasiakaskunta koostuu heikossa työmarkkinatilanteessa olevista pitkäaikaistyöttömistä, jotka voivat olla palkkatukityössä, kuntouttavassa työtoiminnassa, yhdyskuntapalvelussa ym. toimenpiteessä. Työpaja tekee tiivistä yhteistyötä Nuorten työpajan kanssa mm. antamalla työ- ja yksilövalmennusta, sekä palkkatukityöllistämällä nuoria.

3) Kuntouttavaa työtoimintaa vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien pitkäaikaistyöttömien aktivoimiseen ja työmarkkinavalmiuksien edistämiseen tavoitteena siirtyminen palkkatukityöhön ja vapaille työmarkkinoille. Kuntouttavaan työtoimintaan rekrytoidaan 100 % työajalla kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, jonka tehtäviin kuuluu yksilö-/ryhmävalmennus. Tehtävä sijoittuu hyvinvointipalvelujen sosiaalityön yksikköön. Palkkauskulut n. 41000 €/vuosi.

4) Työllistämispalveluista vastaa työllisyyskoordinaattori, jonka tehtävänä on Posion kunnan vastuulla olevien työllistämisasioiden koordinointi. Pää tavoitteena on määrätietoinen työttömyyden vähentäminen työllisyys- ja valmennuspalveluiden avulla. Työetsintä- ja työnantajayhteistyön ja työllisyyttä edistävän monialaisen yhteistyön hoito ja kehittäminen. Palkkatukityöllistäminen Posion kunnan eri työkohteisiin/osastolle hoidetaan työllisyyskoordinaattorin kautta. Ei vaadi uutta tehtävää vaan nykyinen työhönvalmentajan tehtävänimike muutetaan työllisyyskoordinaattoriksi.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Kunta sitoutuu olemaan mukana maakuntauudistuksen esivalmistelutyössä ja siihen liittyvissä hankkeissa
- Palkkatukityöllistämiseen varattu määräraha säilytetään vuoden 2017 tasolla 262 397€. Palkkatukea kohdennetaan lähinnä työllistämiskeinon perusteella ja yli 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneiden työnhakijoiden työllistämiseen.
- Kuntastrategian uudistustyötä jatketaan siten, että se tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi alkuvuoden 2018 aikana. Kuntastrategian valtuustokauden tavoitteet huomioidaan talousarviossa 2019. Strategian jalkauttamistyö aloitetaan heti strategian valmistuttua. Strategiatyössä käytetään apuna Kuntaliiton tytäryhtiön BDO:n HYVE2018-verkosto –hanketta, johon Posion kunta on sitoutunut vuosille 2017-2018.
- Kunta on mukana Maaseudun arjen palveluverkko –hankkeessa vuosina 2016-2018. Hankkeen kustannus on 1000 €/2 vuotta. Posio osallistui Arjen turvaa –hankkeen I-vaiheeseen pilottikuntana ja jatkohankkeen tavoitteena on jalkauttaa Arjen turvaa-toimintamalli kuntiin.
- Sähköisen arkiston käyttöönotto jatkuu 2018. Tavoitteena talous- ja palkkahallinnon tietojen siirtäminen sähköiseen arkistoon (70 000 €/Investointiosa B).

Työsuojelurahaston 50 % rahoittama ”Hyvinvointijohtamisen toimintamalli Posion kuntaan” työhyvinvointihanke päättyy 31.7.2018 (5893€). Hankkeessa pilotoituja toimintamalleja otetaan käyttöön, mm. työhyvinvointiseteli (8000€).

Toteutuminen

- Kunta oli tiiviisti mukana maakuntauudistuksen esivalmistelutyössä mm. viranhaltijaedustuksin eri valmistelutyöryhmissä ja seutukunnan jaetulla edustajapaikalla maakunnan väliaikaisessa valmistelutoimielimessä.
- Elinkeinoitoimen määräaikainen kokeilu käynnistyi suunnitellusti. Elinkeinokoordinaattori aloitti työnsä huhtikuun alussa 2018.
- Työllistämisen uudistamiskokeilun toteutuminen:
  - o Työpajatoiminta eriytettiin Nuorten työpajaksi ja Yli 29 vuotiaiden työpajaksi, rekrytoitiin 50 % työ- ja yksilövalmentaja Nuorten työpajalle ja työhönvalmentajan tehtävänimike muutettiin työllisyyskoordinaattoriksi.
  - o Kuntouttavaan työtoiminnan tilat (ent. apteekin tila) vuokrattiin Posion Osuuspankilta. Tilat uudistettiin Kestävän kehityksen periaatteita noudattaen yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton kanssa. Tila nimettiin ”Hyvän mielen paikaksi”, viralliset avajaiset järjestettiin 17.1.2018. Tila toimii myös järjestöjen ja yhdistysten kokoontumispaikkana.
  - o Palkkatukeen varatulla määrärahalla työllistettiin 49 henkilöä.
- Valtuusto hyväksyi Posion kunnan kuntastrategian 20.6.2018. Operatiivisella tasolla strategian jalkauttamistyö käynnistyi rintarinnan talousarvion 2019 valmistelutyön kanssa.

- Kunta oli mukana Maaseudun arjen palveluverkko –hankkeessa, joka tuki myös kuntastrategian valmistelua mm. kuntalaisille sekä järjestöille ja yhdistyksille järjestetyt työpajat.
- Sähköinen arkiston käyttöönotossa edettiin vain osittain, hankittiin tiedonohjausjärjestelmä asianhallintajärjestelmään. Talous- ja palkkahallinnon arkistohankintaa siirrettiin, koska päätettiin jäädä odottamaan mahdollista Lapin pienten kuntien yhteistä ratkaisua sähköisen arkiston toteuttamiseen.
- "Hyvinvointijohtamisen toimintamalli Posion kuntaan" hanke päättyi 31.7.2018. Hankkeessa kehitettyjen henkilöstön hyvinvointia tukevien toimintamalleja on otettu asteittain käyttöön: mm. henkilöstöinfot, hyvinvointijohtamisen vuosikello, henkilöstön e-hyvinvointiseteli.
- Kuntamaisema –talouden seuranta/vertailu –työkalua ei hankittu, koska järjestelmässä ei ole kattavassa määrin vertailuun vaadittavia Posion kokoisia kuntia, etenkin Lapin alueelta.
- Cloudia –sähköinen kilpailutusjärjestelmä hankittiin käyttämällä Kuntamaisema hankinnasta vapautuneita määrärahoja.
- Kunnanhallituksen paperittomaan kokousmateriaaliin siirtyminen valmisteltiin, mutta laitteiden saanti ja käyttöönotto siirtyvät v. 2019 alkupuolelle.
- Kunnanhallituksen kokouksia oli vuoden 2018 aikana 19 kpl (24 kpl v. 2017) ja kokouksissa käsiteltiin 167 pykälää (194 v. 2017).

Tunnusluvut:

Vuosikate/poistot:

	2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
Vuosikate	1 010	3 948	2 303	1 910
Poisto	-1 056	-1 037	-1 033	-1 113

Kuntouttava työtoiminta alle 29 v. asiakkaat (hlömäärä)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
0	2	2	4

Kuntouttava työtoiminta yli 29 v. asiakkaat (hlömäärä)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
8	7	7	13

Kuntouttava työtoiminta toimintapäivät alle 29 v. (kpv)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
0	38	44	92

Kuntouttava työtoiminta toimintapäivät yli 29 v. (kpv)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
152	218	119	386

Palkkatukityöllistetyt alle 29 v (hlömäärä)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
5	2	6	4

Palkkatukityöllistetyt yli 29 v (hlömäärä)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
28	24	34	45

Taloudelliset tavoitteet:

Työmarkkinatuen kuntaosuus (euroa) (HVLTK kp 2300)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
172 631	214 085	130 000	186 046

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö vs. hallintojohtaja Eija Ahola

Hallintopalvelujen tehtäväalue hoitaa yleishallinnon toimisto- ja talouspalvelut, henkilöstöhallinnon ja edunvalvonnan tehtävät sekä kunnan IT-palvelut. Henkilöstöhallinnon tehtävät pitävät sisällään henkilöstöetuudet, työsuojelun / YT-toiminnan ja koko kunnan työllistetyt.

Toiminnan muutokset:

- Edunvalvontapalvelujen tuottaminen Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirille päättyy 31.12.2017 (Kh 26.6.2017 § 103). Päämiesten vuoden 2017 vuositilinpäätösten laatimisesta vastaa Posion kunta, mistä johtuen edunvalvontaan on varattu määräraha tammikuulle 2018 (7732 €). Edunvalvojan virkasuhde päättyy 31.1.2018 ja virka lakkautetaan.
- Varaudutaan 24.5.2016 voimaan tulleen EU-tietosuoja-asetuksen tuomiin vaateisiin (6000€) ja nimetään kunnan tietosuojavastaava. Asetusta sovelletaan 25.5.2018, mistä alkaen henkilötietojen käsittelyn tulee olla asetuksen mukaista.
- Talous- ja palkkapalveluissa varaudutaan Rondo laskutusjärjestelmän päivitykseen Rondo R 8: aan (3000€) ja ESS henkilöstöhallinnon lomakkeiden päivitykseen ESS7:si (5900€).

Toiminnalliset tavoitteet:

- Kehityskeskustelut x1/vuosi
- Työn vaarat ja riskit arvioidaan x1/vuosi
- Henkilötietojen käsittely saatetaan vastaamaan EU-tietosuoja-asetusta.
- Henkilötietojen käsittely EU-tietosuoja-asetusten mukaista 24.5.2018, tietosuojavastaava on nimetty.
- Rondon ja ESS –järjestelmät on päivitetty.

Tunnusluvut:

Kehityskeskustelut käyty (K= on tehty, E= ei ole tehty)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
K	K	K	K

Työn vaarojen ja riskien arviointi (K= on tehty, E= ei ole tehty)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
K	K	K	K

Toteutuminen:

- edunvalvontapalvelujen tuotanto päättyi suunnitelman mukaisesti
- EU-tietosuoja-asetuksen toimeenpanoon hankittiin asiantuntijapalvelua Laplt:ltä
- kunnanhallitus nimesi kunnan tietosuojavastaavan
- Rondo R 8 laskutusjärjestelmä ja ESS7 henkilöstöhallinnon lomakkeisto otettiin käyttöön

Ostopalvelut

Ostopalveluina hoidetaan talous- ja velkaneuvonnan, elinkeinopalvelujen, joukkoliikenteen ja talous- ja palkkahallinto- ja maaseutupalvelut. Elinkeinopalveluista vastaa kunnan omistama Posion Kehitysyhtiö Oy, Talous- ja palkkahallinnosta Kunnan Taitoa Oy.

Toiminnan muutokset:

Elinkeinotoiminta siirtyy 1.1.2018 alkaen kunnan omaksi toiminnaksi, joten Posion Kehitysyhtiö Oy:lle ei varata rahoituskehystä vuodelle 2018.

Maaseutupalvelujen yhteistoiminta-alue on toteutunut 1.1.2013 alkaen Kuusamon kaupungin, Posion kunnan ja Taivalkosken kunnan alueella. Isäntäkuntana toimii Kuusamo. Kustannukset maaseutupalveluista laskevat 89 820 euroon vuodesta 2017, jolloin ne olivat 97092 euroa.

Toteutuminen:

- elinkeinopalvelujen kokeilu käynnistyi suunnitellusti v. 2018 alusta, rahoituskehystä Posion Kehitysyhtiölle ei kohdennettu
- Maaseutupalvelujen kustannukset olivat 79 948 euroa (83 007 euroa v. 2017)

Lomituspalvelut

Vastuuhenkilö lomituspäällikkö Janne Pätsi

Lomituspalveluihin kuuluu maatalousyrittäjien lakisääteisten vuosilomien, sijaisapujen ja tuetun maksullisen lomituksen järjestäminen. Lomituspalvelut tuotetaan myös Kuusamon kaupungille ja Taivalkosken kunnalle.

Toiminnan muutokset:

Vuodelle 2018 lomituspalvelulaki ja –asetus pysyvät nykyisessä muodossaan. Vain pieniä kosmeettisia muutoksia voi olla tulossa. Näillä ei käytännön lomitustoimintaan ole merkitystä. Lomituspalvelut tulee toteuttamaan sille annetut lakisääteiset tehtävät niin tehokkaasti kuin mahdollista.

Toteutuminen:

Lomituspalveluiden toiminta vuonna 2018 toteutui odotetulla tavalla. Lomituspalveluiden toiminnassa ei tapahtunut muutoksia edelliseen vuoteen.

Lomituspalveluiden kysyntä väheni vuoteen 2017 verrattuna n.15%.

Vuoden 2018 osalta maatalouslomituksen perustehtävät ovat toteutuneet vähintään asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Toiminta on ollut tehokasta ja tarkoituksenmukaista.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Asiakastyytyväisyys maatalouslomituksen ja lomituksen hallinnon palveluihin pysyvät vähintään nykyisillä tasoillaan tai paranevat entisestään.
- Sijaisapupyynnöt tulevat toteutumaan vähintään 93 % ja vuosilomalomitus toteutuu keskimäärin käyttäjää kohden enintään 0,5 pv alle laissa mainitun rajan.
- Melan antamat tulostavoitteet täytetään.

Toteutuminen

- Lomituspalvelut toteutti asiakastyytyväisyyskyselyn 2018 vuoden lopulla. Tulokset olivat erittäin hyviä. Lomituksen asiakkaat ovat erityisen tyytyväisiä lomittajien ammattitaitoon ja osaamiseen. Vastausten arvosanojen keskiarvo oli 4,20 ja vastausprosentti 42%. (Melan tavoite 4,0 ja 50%.)
- Sijaisapupyynnöt saatiin toteutettua varsin hyvin. Lomittajien tarve oli varsin suurta loppuvuodesta. Tästä huolimatta saimme toteutettua lähes kaikki sijaisapupyynnöt.
- Melan antamat tulostavoitteet täytettiin.

Tunnusluvut:

Sijaisapupyynnöiden toteutuminen:

2016 (tp)	2017 (tp)	2018 (ta)	2018 (tp)
95 %	93 %	93 %	93%

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Työturvallisuus on merkittävimpiä riskitekijöitä maatalouslomittajilla. Työtapaturmien ja vahinkojen varalta maatalouslomittajat on vakuutettu työtapaturma- ja vastuuvakuutuksien kautta.

2.1.5 Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan ja sen alaisen palvelualueen tehtävänä on kuntalaisten oman elämän hallinnan, sosiaalisen turvallisuuden ja terveyden edistäminen ja inhimillisen kasvun tukeminen tuottamalla sosiaali- ja terveystoimintaa, opetus-, kirjasto-, kulttuuri-, - ja vapaa-aika, kansalaisopiston ja päivähoito- ja palveluja.

Palvelujen tuottamisen lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joihin vastataan yhteistoiminnallisella palvelujen kehittämisellä. Organisaatio ja sen prosessit on mietitty asiakkaan näkökulmasta toimiviksi niin, että asiakkaan on helppo asioida hyvinvointipalveluissa. Sujuvat prosessit lisäävät tehokkuutta ja tuottavat kustannussäästöjä.

TUOSLASKELMAT 1000 EUROA

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Hallinto ja tukipalvelut							
Toimintamenot	-877	-854	0	-854	-882	-28	0,6
Toimintatuotot	58	28	0	28	31	3	-46,6
Toimintakate	-819	-826	0	-826	-851	-25	3,9

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Terveystoimintat							
Toimintamenot	-237	-257	0	-257	-215	42	-9,3
Toimintatuotot	776	761	0	761	712	-49	-8,2
Toimintakate	539	504	0	504	497	-7	-7,8

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Sosiaalityö							
Toimintamenot	-1 481	-1 589	0	-1 589	-1 714	-125	15,7
Toimintatuotot	1 598	1 653	0	1 653	1 544	-109	-3,4
Toimintakate	117	64	0	64	-170	-234	-245,3

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Ostotoimintat							
Toimintamenot	-16 633	-16 831	0	-16 831	-16 763	68	0,8
Toimintatuotot	19	17	0	17	11	-6	-42,1
Toimintakate	-16 614	-16 814	0	-16 814	-16 752	62	0,8

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Perusopetus							
Toimintamenot	-3 382	-3 290	0	-3 290	-3 136	154	-7,3
Toimintatuotot	68	51	0	51	90	39	32,4
Toimintakate	-3314	-3239	0	-3239	-3046	193	-8,1

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Luklokoulutus							
Toimintamenot	-678	-710	0	-710	-668	42	-1,5
Toimintatuotot	24	27	0	27	25	-2	4,2
Toimintakate	-654	-683	0	-683	-643	40	-1,7

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Kansalaisopisto							
Toimintamenot	-259	-257	0	-257	-233	24	-10,0
Toimintatuotot	66	43	0	43	88	45	33,3
Toimintakate	-193	-214	0	-214	-145	69	-24,9

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Kirjasto							
Toimintamenot	-241	-252	0	-252	-219	33	-9,1
Toimintatuotot	24	25	0	25	3	-22	-87,5
Toimintakate	-217	-227	0	-227	-216	11	-0,5

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Vapaa-ajatoimintat (Kulttuuri, Nuorisio, Liikunta)							
Toimintamenot	-225	-235	0	-235	-223	12	-0,9
Toimintatuotot	16	39	0	39	45	6	181,3
Toimintakate	-209	-196	0	-196	-178	18	-14,8

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Päivähoito							
Toimintamenot	-691	-738	0	-738	-709	29	2,6
Toimintatuotot	85	98	0	98	96	-2	12,9
Toimintakate	-606	-640	0	-640	-613	27	1,2

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Hyvinvointilautakunta yhteensä							
Toimintamenot	-24 704	-25 013	0	-25 013	-24 762	251	0,2
Toimintatuotot	2 734	2 742	0	2 742	2 645	-97	-3,3
Toimintakate	-21 970	-22 271	0	-22 271	-22 117	154	0,7

HALLINTO JA TUKIPALVELUT

Vastuuhenkilö, palvelujohtaja Marjo Paloniemi

Tehtäväalue vastaa hyvinvointipalvelujen toimialan talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä toimistotehtävistä. Hyvinvointilautakunnan alainen hallinnon ja tukipalvelujen tehtäväalue hoitaa lautakunnan toiminnot (ltk ja jaosto kokoukset). Tehtäväalueeseen kuuluvat lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä ja vammais- ja vanhusneuvosto. Hyvinvointilautakunta, palvelujohtaja ja hyvinvointipalvelujen johtoryhmä toimivat kiinteässä yhteistyössä toimialan johtamisessa sekä suuntaviivojen ja keskeisten päätösten tekemisessä.

Toiminnan muutokset:

- Tämän toimintasuunnittelukauden merkittävin muutos on maakuntahallinnon ja sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä koskeva valtakunnallinen muutos, johon valmistaudutaan myös Posion kunnassa
- Sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttöönotto v 2018-2019
- Työllistämisen palveluiden kehittäminen ja uudelleen järjestäminen käynnistetty v 2017, sen jatkaminen ja toteuttaminen v 2018-2020

Toteutuminen:

- Sote- ja Maakuntauudistuksen eteneminen on edelleen epävarmaa. 21.2.2019 mennessä perustuslakivaliokunta ei ole antanut omaa lausuntoaan sote-uudistuspaketista (järjestämislaki, maakuntalaki, rahoituslaki, valinnanvapauslaki). Vasta lakipaketin vahvistamisen jälkeen käynnistyy sosiaali- ja terveystalouden työskenntely ja eduskunnan lakipaketin käsittely. Hyvinvointilautakunnan alaisista vastuualueista sote- ja maakunta uudistuksen valmisteleviin työryhmiin ja kokouksiin ovat osallistuneet palvelujohtaja Lape ohjausryhmään ja -johtoryhmään sekä sote-keskus työryhmään sekä sosiaalityöntekijä ikäihmisten palveluiden valmistelutyöryhmään. Palvelujohtaja on osallistunut myös Lapin terveyden edistämisen koordinaatioryhmän ja maakunnallisen hyvinvoinnin seurantaryhmän yhteisiin kokouksiin Posion kunnan edustajana. Maakunnan tulevien yhteisten ICT-järjestelmien ml. asiakastietojärjestelmien kartoittaminen jatkuu edelleen.
- Sähköinen hyvinvointikertomus on laadittu ja vahvistettu vuosille 2013-2016. Vuosien 2017 ja 2018 vuosittaisen raportin tiedot on koottu. Raportti viedään kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle tiedoksi kevään 2019 aikana. 2018-2023 laajan hyvinvointikertomuksen indikaattorit on valittu ja suunnitelman laatiminen on tarkoitus käynnistää alkuvuoden 2019 aikana. Haasteeksi on muodostunut hyvinvointikertomuksen vastuuhenkilöiden ja kirjoittajien (palvelujohtaja ja taloussuunnittelija) ajan riittäminen hyvinvointikertomuksen valmisteluun. Hyte-työryhmä on kokoontunut kolme kertaa vuoden 2018 aikana.
- Työllistämisen palveluiden kehittäminen ja uudelleen järjestäminen on käynnistetty v 2017, sen jatkaminen ja toteuttaminen v 2018-2020 on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja on aloittanut tehtävässään 3/2018. Kuntouttavalle työtoiminnalle on yhteistyössä maaseudun sivistysliiton, kunnanhallituksen alaisen työllistämispalvelun ja sosiaalipalvelun kanssa valmisteltu toimitilat kuntouttavalle työtoiminnalle ja kuntalaisten yhteiseksi kokoontumistilaksi. Työllistämispalveluiden sisällön kehittäminen monialaisesti on käynnistetty myös.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Sosiaali- ja terveystieteiden ulkoistamissopimuksen palvelulupausten toteutumisen seurannan ja arvioinnin toteutuminen. Arviointi- ja seurantamallin luominen yhteistyössä johtavan / virkälääkärin kanssa
- Seudullisesti tai maakunnallisesti tuotettuja toimintoja toimialueella 12 kappaletta

Toteutuminen:

Sosiaali- ja terveystieteiden ulkoistamissopimuksen palvelulupausten seuranta on toteutunut edellisen vuoden tapaan. Yhteistyö Sote- palveluntuottajan kanssa on tiivistä, AVI ja Valvira valvoo toiminnan toteuttamista tiiviisti. Arviointi- ja seurantamalli uudistetaan virkälääkärin ja palvelujohtajan toimesta vuoden 2019 aikana.

Seudullisesti ja maakunnallisesti tuotettuja toimintoja sosiaali- ja terveystieteissä ovat olleet muun muassa:

- hammashuollon yhteispäivystys
- päivystysvastaanotto (yhteispäivystys)
- sosiaali- ja potilasasiainpalvelu
- sosiaalipäivystys
- koulutusyhteistyö (yhteisiä koulutuksia, esimerkiksi sosiaalipäivystykseen, tieto- ja taloushallintoon liittyen)
- ympäristöterveydenhuollon ja -suojelun yhteistoiminta-alueen palveluiden järjestäminen
- Perusterveydenhuollon yksikön ohjausryhmä- / Sote Lappi
- Lapin terveyden edistämisen koordinaatioryhmä
- Itä-Lapin terveyden- ja hyvinvoinnin työryhmä
- Lape – lapsi- perhepalveluiden kehittäjätyöryhmä ja johtoryhmä
- TYP –johtoryhmä
- Kanta – projektiryhmä

Seudullisesti ja maakunnallisesti tuotettuja toimintoja peruskoulun ja lukion, kirjaston, kansalaisopiston, vapaa-aikatoimen ja kulttuurin palveluissa ovat

- Lapin kirjasto, yhteinen Koha -kirjastojärjestelmä ja yhteistyö Lapin kirjastojen välillä
- Yhteinen kirjastonjohtaja Ranuan kanssa sekä seutukirjastokeskus
- Koillismaan (Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi) ja Ranuan kansalaisopistojen yhteistyöverkosto; yhteinen opinto-opas Taivalkosken kanssa, yhteisiä kursseja, retkiä ja hankkeita, henkilöstökoulutus
- Lapin opistopiiri ry (yhteiset koulutukset, hankkeet, edunvalvonta)
- Lapin alueteatteri
- Etälukiotoiminnassa yhteistyö Digiluokka-etälukiopalvelun kanssa
- Koillismaan liikuntatoimen yhteistyöverkosto (mm. koulutukset, kilpailut)

Hyvinvointipalveluiden hallinnon ja sosiaalityön esimiehet ja työntekijät ovat osallistuneet hyvinvointijohtamisen hankkeeseen. Työskentely jatkunut vuoden 2018 kevään ajan. Hankkeen tuloksena valmistui hyvinvointijohtamisen toimintamalli Posion kunnan johdon, esimiesten ja työntekijöiden käyttöön.

Tunnusluvut:

Seudullisesti tai maakunnallisesti tuotetut toiminnot:

2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
17	12	19

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Väestön ikärakenteen vuoksi omaishoitajien jaksaminen ja heidän tukeminen. Talousarvioon riittävien resurssien optimointi tärkeää -> omaishoidon tukeen varatut määrärahat riittivät kaikille omaishoidon tuen hakijoille. Coronaria, sote-palveluntuottajana on järjestänyt hyvinvointia tukevaa toimintaa omaishoitajille (ks. erillinen toimintakertomus liitteenä).
- Maakuntauudistukseen valmistautumisessa onnistuminen, riittävä informaatio ja osallistumisen mahdollisuus valmistautumistyöskentelyyn ja kuulluksi tuleminen -> maakuntavalmisteluun ovat osallistuneet nimetyt edustajat. Tiedottamisesta on huolehdittu sähköposti tiedotteilla ja työyhteisön palaverissa tiedottamalla ajankohtaisista maakuntavalmistelussa olevista ajankohtaisista kuntaa koskevista asioista.

Posion kunnan vammais- ja vanhusneuvosto on kunnan ja sen alueella toimivien vammaisten ja ikäihmisten, vanhus- ja vammaisjärjestöjen sekä muiden vanhus- ja vammaistyötä tekevien yhteistyöelin. Vammais- ja vanhusneuvostossa on 5 vammais- ja vanhusjärjestöjen jäsentä, kaksi luottamushenkilöjäsentä, johtava sosiaalityöntekijä, hyvinvointipalveluiden palvelujohtaja, kansalaisopiston rehtori, toimintaympäristöpalveluiden edustaja, Coronaria Oy:n sekä Nuorten Ystävien ry:n edustaja, yhteensä 13 jäsentä. Neuvosto on kokoontunut vuonna 2018 4 kertaa. Neuvoston tehtävä on edistää Posion kunnan sekä vanhusten ja vammaisten yhteistyötä ja seurata kunnallishallinnon eri aloilla tapahtuvaa toimintaa ja päätöksentekoa;

- tehdä aloitteita, ehdotuksia ja antaa lausuntoja ikääntyvien ja vammaisten olosuhteiden parantamiseksi kunnassa.
- edistää ikääntyvän väestön ja vammaisten ihmisten tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin
- vaikuttaa ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen siten, että julkiset tilat ja vastaavat soveltuvat myös niiden henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua ja toimia on rajoittunut
- edistää tiedotusta vanhuksia ja vammaisia koskevissa asioissa neuvosto kutsuu tarvittaessa kunnan alueella toimivien eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen edustajat yhteistyö- ja neuvottelutilaisuuteen, jossa käsitellään neuvoston alaa koskevia asioita ja aloitteita.

Vanhus ja vammaisneuvoston edustajat ovat osallistuneet maakuntavalmistelun työryhmyöskentelyyn

Varhaiseen tukeen ja ennaltaehkäisevään työhön panostettiin:

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma päivitettiin
- Opiskeluhoitolain mukaiset vaateet toteutettiin.
- Moniammatillinen yhteistyö neuvolan, kouluterveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun välillä on mahdollistanut varhaisen tuen lasten ja nuorten palveluissa
- Laajat terveystarkastukset neuvola- ja kouluterveydenhuollon lakien ja asetusten mukaisesti ovat toteutuneet (vanhemmat mukana lääkärin tarkastuksessa)

- Etäyhteyksiä hyödynnettiin koulutuksissa, kokouksissa ja seminaareissa
- Palvelukeskus Valkaman altaan ja kuntosalin käyttö on aktiivista niin työikäisten kuin seniori-ikäisten kuntalaisten osalta
- Kuntosalin ja liikuntapaikkojen hyödyntäminen on aktiivista eri ikäryhmien osalta
- Veteraanikuntoutuksessa jatkettiin säännöllisesti allasryhmiä sekä toteutettiin avokuntoutusta, laituskuntoutusta (muualla) ja toiminnallisen kuntoutuksen ryhmä asumisyksiköissä asuville veteraaneille
- LAPE –työryhmä on kokoontunut ja käynnistänyt perhekeskustoimintamallin kehittämisen Posiolle sekä käynnistänyt palveluneuvonta - toiminnan yhteistyössä Coronarian ja Nuorten ystävien kanssa.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Posion kunta järjestää lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut yhteistyössä Coronaria ryhmittymän kanssa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaminen on siirtynyt 1.6.2016 Coronaria ryhmittymälle.

Toimintaa valvoo Posion sote ulkoistuksen johtoryhmä. Coronaria sopimuksessa on määritelty sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten ja tulojen jakautuminen vuosille 2016 - 2028.

Valtaosa henkilöstöstä on siirtynyt Coronaria ryhmittymän palvelukseen. Sosiaalityön puolella työskentelee kunnan palveluksessa kolme henkilöä (johtava sosiaalityöntekijä ja kaksi sosiaalityöntekijää) sekä hallinnon puolella kaksi toimistosihteeriä. Heidän tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä erityistoimeentulotukea koskeva päätöksenteko. Toimisto vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalaan kuuluvista tehtävistä esim. asiakasmaksuperusteita koskevasta valmisteluista, laskutuksesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta toimintakertomus erillisenä liitteenä (ostopalvelut).

SOSIAALIPALVELUT

Vastuhenkilö johtava sosiaalityöntekijä Lea Lahtela.

Sosiaalipalveluista kuvaus ostopalveluiden yhteydessä.

Sosiaalihuoltolain 14§ mukaan sosiaalipalveluilla tarkoitetaan sosiaalityötä, sosiaaliohjausta, sosiaalista kuntoutusta ja kuntouttavaa työtoimintaa, kasvatus- ja perheneuvontaa, kotipalvelua, asumispalveluja, laitoshuoltoa, perhehoitoa, liikkumista tukevia palveluja, päihde- ja mielenterveystyötä, omaishoidon tukea sekä muita lain 11 § :n mukaisiin tarpeisiin vastaavia asiakkaan hyvinvoinnille välttämättömiä sosiaalipalveluja. Sosiaalipalvelujen tehtäväalueeseen kuuluvat lapsiperhesosiaalityö, lastensuojelu, vammais- ja vanhustensuojelu, toimeentuloturva, vanhustyö.

Toiminnan muutokset:

- Sosiaalityöntekijäresurssia on lisätty, koska sote-ulkoistuksen myötä uusia viranomaistehtäviä siirtyi sosiaalityölle mm. vammais- ja vanhustensuojelun osalta. Sosiaalityössä on 1 johtava sosiaalityöntekijä ja 2 sosiaalityöntekijää.
- Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin kehittäminen osana aikuissosiaalityötä ja työllistämistä edistävää yhteispalvelua. Edellyttää sosiaaliohjauksellisen tuen vahvistamista asiakkaiden palveluprosesseissa.

Toteutuminen:

- Toimintavuonna sosiaalityössä oli 1.2.18 alkaen 2 sosiaalityöntekijää ja 1 johtava sosiaalityöntekijä. Sosiaalityöntekijätilanne vakiintui 1.2.18 alkaen ja vaihtuvuutta henkilöstössä ei ole ollut. Sosiaalityöntekijöiden vastuualueina olivat koko sosiaalipalvelualueen viranomaistehtävät (palvelutarpeenarvioinnista päätöksentekoon). Asiakkaiden palveluprosesseissa tehtiin tiivistä yhteistyötä Coronarian ja Nuorten ystävät palvelut Oy:n henkilöstön kanssa.
- Kuntouttavaa työtoimintaa kehitettiin osana Posion kunnan työllistämisen uudistamista. Aloitettiin konkreettiset toimet toiminnan kehittämiseksi. Sosiaaliohjauksellinen tuki vahvistui asiakkaiden palveluprosessissa. Palkattiin kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, joka aloitti toimessa 3/2018. Kunta vuokrasi tilan osuuspankilta ja paikka nimettiin Hyvän Mielen Paikaksi. Tilaa ja toimintaa kehitettiin yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton kanssa 4/18 alkaen ja viralliset avajaiset olivat marraskuussa-18.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Asiakas pääsee sosiaalitoimen ei-kiireellisten palvelujen tarpeen selvitykseen viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä yhteydenotosta, lastensuojeluasiassa palvelutarpeen selvitys aloitetaan seitsemän arkipäivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ja toimeentulotukiasiakas saa päätöksen kiireellisessä tapauksessa viimeistään seuraavana arkipäivänä (seurantatilasto).
- Vammaispalvelussa palvelutarpeen selvittäminen aloitetaan viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja asiakkaalle laaditaan palvelusuunnitelma sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 7§:n mukaisesti.

Toteutuminen:

- Toimintavuonna ei-kiireellisten sosiaalipalvelujen tarpeen selvitykseen pääsyn määräajat toteutuivat osittain, lastensuojelun lakisääteisiä määräaikoja ei kaikilta osin kyetty täysin noudattamaan. Toimeentulotuessa asiakas sai päätöksen kiireellisessä tapauksessa viimeistään seuraavana arkipäivänä.
- Vammaispalvelujen määräajat toteutuivat osittain.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Pätevien sosiaalityöntekijöiden rekrytointi. Sosiaalityöntekijän sijaisen kelpoisuusvaatimukset ovat tiukentuneet. → sosiaalityöntekijätilanne vakiintui ja vaihtuvuutta ei ollut toimintavuonna.
- Epäselvät tehtäväkuvat ja vastuut virkavastuulla toimivien sosiaalityöntekijöiden ja yksityisen palveluntuottajan välillä – palvelujen turvaaminen. → palveluprosesseja työstettiin tiiviissä yhteistyössä Coronarian ja Nuorten Ystävien kanssa Arki sujuvaksi-työryhmissä
- Määräajoissa pysyminen; mikäli määräajoissa ei pysytä, heikentää se asiakkaiden oikeusturvaa sekä lisää kunnan taloudellista riskiä uhkasakkojen muodossa. → työntekijäresurssin vakiintuminen ja varmistaminen mahdollistaa paremmin sen, että määräajat eivät ylitä

Tunnusluvut:

Ei - kiireellisten palvelujen tarpeen selvitys toteutuu määräajassa:

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
osittain	kyllä	kyllä	osittain

Lastensuojelutarpeen selvitys alkaa seitsemän arkipäivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta:

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
osittain	kyllä	kyllä	osittain

Toimeentulotukiasiakkaalle päätös kiireellisissä tapauksissa viimeistään seuraavana arkipäivänä:

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Vammaispalvelussa palvelutarpeen selvitys alkaa seitsemän arkipäivän kuluessa ilmoituksesta ja palvelusuunnitelma laaditaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti:

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
kyllä	kyllä	kyllä	osittain

Yli 75-v. asuminen :

	2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP, v. 2017 väestötietojen mukaan laskettu)
Omassa kodissa	85,3 %	88 %	88 %	93%
Säännöllinen kotihoito	20 %	25 %	25 %	18%
Palveluasuminen	12,2 %	9 %	9 %	7%
Laitoshiito	2,58 %	3 %	3 %	0,6%

Tehtäväalueen vuotuinen kustannusten kasvu (netto):

2016	2017	2018 (TA)	2018 (TP)
-57 %	2,5%	3,4%	243%

ESI- JA PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö rehtori Elina Lämsä

Esi- ja perusopetus tukee oppilaan kasvua itseään kehittävänä yksilönä ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Perusopetus antaa hyvät valmiudet jatko-opintoihin siirtymiselle. Posion peruskoulun oppilaat tutustuvat paikkakunnan ja alueen historiaan ja luontoon tekemällä vierailuja ja luonto- ja kulttuuriretkiä sekä käyttävät kirjaston, kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen palveluja.

OPPILASMÄÄRIEN KEHITYS 2017-2020

Luokka	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Eslopp.	16	20	23
I	20	16	20
II	24	20	16
III	23	22	20
IV	21	23	22
V	22	21	23
VI	22	21	21
VII	25	22	21
VIII	25	28	22
IX	40	24	28
Yhteensä	240	217	216

Toiminnan muutokset

- odotettavissa opettajien eläköitymisiä
- uusien pätevien opettajien rekrytointi ja vakinaistaminen
- tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden suhteellisen määrän kasvu
- valinnaisen opetuksen väheneminen perusopetuksessa
- uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton mukaisen digiopetuksen lisääntyminen kokonaisvaltaisen mediaosaamisen suuntaan, mediateekin suunnittelu ja toteutus.

Toteutuminen:

- opintonsa päättäneistä 95% sijoittuu jatko-opintoihin (seurantatilasto)
- opettajia ja koulunkäynnin ohjaajia on eläköitynyt, tämän vuoksi vakituista pätevää henkilöstöä rekrytoitava tilalle
- tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden määrä lisääntynyt edelleen
- valinnaisen opetuksen toteuttamisessa haasteena oppilasryhmien pieneneminen: valinnaisaineita pyritään toteuttamaan myös luokkarajat ylittävillä ryhmillä
- digiopetusmateriaalien käyttöönotto lisääntynyt peruskoulun puolen langattoman internetyhteyden avulla, laitteiston määrää tulee lisätä
- mediateekin suunnittelu aloitetaan keväällä 2019

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Tehostetun ja erityisen tuen tarpeen lisääntyminen oppilasmäärien pienentyessä: lakisääteisten velvoitteiden toteuttamisen vaikeus
- Henkilöstön ikääntyminen ja sairastavuuden lisääntyminen

- Pätevien opettajien, ohjaajien ja sijaisten saamisen epävarmuus
- Opetushallituksen ja OKM valtionavustusten väheneminen kaventaa toimintamahdollisuuksia

Toteutuminen

- tehostetun ja erityisen tuen oppilaat vaikuttavat tarvittavan resurssin määrään, jouduttu tekemään myös lisäkrytointeja velvoitteiden täyttämiseksi
- henkilöstön sairauspoissaoloja runsaasti, edellyttää toimia tilanteen parantamiseksi
- sijaisten saaminen epävarmaa
- olemme saaneet Opetushallitukselta hankerahaa, jolla olemme kehittäneet digitutoritoimintaa, kerhotoimintaa ja tasa-arvoista perusopetusta

Tunnusluvut

Esi- ja perusopetuksen nettokustannukset €/oppilas:

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TP)
12820	14069	15109

Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TP)
42/95 %	26/95 %	43/95 %

LUKIOKOULUTUS

Vastuuhenkilö rehtori Elina Lämsä

Lukiokoulutus tarjoaa opiskelijoille laaja-alaisen yleissivistyksen ja jatkaa perusopetuksen kasvatustehtävää. Lukio antaa valmiudet ylioppilastutkintoon ja jatko-opintoihin. Lukiokoulutuksessa kehitetään opiskeluvalmiuksia, opiskelijan tiedonhankinta-taitoja ja kriittistä suhtautumista tietoon. Lisäksi edistetään myönteistä asennetta opiskeluun ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen. Posion lukiossa opiskellaan sekä nuorille että aikuisille tarkoitetun opetussuunnitelman mukaan.

Posion lukio on keramiikka- ja liikuntapainotteinen. Lukio tekee yhteistyötä Posion hyvinvointipalveluiden muiden toimijoiden kanssa sekä paikallisten järjestöjen ja yritysten kanssa. Muita yhteistyötahoja ovat hankeverkostot kotimaassa ja ulkomailla sekä korkeasteen koulutus ja muut toisen asteen oppilaitokset. Yhteistyö Sallan lukion kanssa venäläisten lukiolaisten saamiseksi Posiolle.

Toiminnan muutokset

- ylioppilaskirjoitusten sähköistymisen eteneminen ja opetussuunnitelmatyön tuomat muutokset vaativat toimenpiteitä. Opettajien koulutukseen on satsattava, opetusvälineistö täytyy ylläpitää ajanmukaisena, tarvittavien tietotekniikkalaitteet hankittava: henkilökohtaiset älylaitteet hankittava jokaiselle opettajalle.
- uuden opetussuunnitelman käyttöönoton mukaisen digiopetuksen lisääntyminen kokonaisvaltaisen mediaosaamisen suuntaan, mediateekin suunnittelu ja toteutus.
- yhteistyön tiivistäminen sekä Koillismaahan että Lapin suuntiin uuden opetussuunnitelman toteutuksessa ja etälukiotoiminnassa

Toteutuminen

- opettajien lisäkoulutusta pyritty järjestämään mahdollisuuksien mukaan: tutoropettajatoiminnan kehittäminen
- opetushenkilöstön puhelimet päivitetty älylaitteiksi, kuitenkin jokaisella opettajalla ei ole henkilökohtaista laitetta
- sähköiset ylioppilaskirjoitukset sujuneet hyvin
- mediateekin suunnittelu siirtynyt keväälle 2019
- yhteistyötä lukion kehittämiseksi niin maakunnallisesti kuin Sallan kunnan kanssa

Toiminnalliset tavoitteet

Liikunta- ja keramiikkakursseille osallistuvien määrä 28 kurssiopiskelijaa/vuosi (TP)

Toteutuminen

- Tavoite on toteutunut

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- valtiovallan tekemät muutokset lukiorahoituksessa ja jaetuissa avustuksissa johtaa resurssipulaan
- lukio-opintojen vetovoiman väheneminen, toimintaympäristön ja osaamisen rapautuminen resurssipulasta johtuen: opettajien koulutuksen laiminlyönti, laitteiden puutteet
- opetustuntien vähenemisestä johtuva opettajien rekrytointivaikeus: aineopettajat yhteisiä peruskoulun kanssa

Toteutuminen

- osa kursseista toteutetaan joka toinen tai joka kolmas vuosi, jotta pystyisimme tarjoamaan mahdollisimman kattavan kurssitarjottimen
- lukiolaisten määrä vähenemässä: kehittämistyö lukiolaisten saamiseksi niin Venäjältä kuin muualta Suomessa (keramiikka- ja liikuntapainotteiseen koulutukseen panostettava myös markkinoinnin ja kehittämisen osalta)
- Pätevien opettajien rekrytointi ja paikkakunnalla pysyminen haasteellista opetustuntien vähentyessä

Tunnusluvut

Lukiokoulutuksen nettokustannukset €/opiskelija

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TP)
16255	16301	16301

Liikunta- ja keramiikkakursseille osallistuvien määrä

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TP)
98	34	28

Opiskelijamäärien kehitys Posion lukiossa:

Lukio	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Opiskelijat yht.	43	47	43	37	30	31

KANSALAIPOISTO

Vastuuhenkilö rehtori Hannele Heinonen

Kansalaisopiston toiminta-ajatus perustuu jatkuvan ja elinikäisen oppimisen periaatteelle. Se tarjoaa kuntalaisille yleissivistävää koulutusta ja ammattitaitoa kehittäviä kursseja. Yrityksille, yhdistyksille ja työyhteisöille järjestetään maksupalvelukoulutusta sekä kaikenikäisille kuntalaisille harrastustoimintaa.

Kansalaisopiston tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen, lisätä kuntalaisten osallisuutta sekä edistää omalla toiminnallaan ja yhteistyöllä kuntansa kehittymistä ja seutukunnan asukkaiden hyvinvointia.

Valtionosuusrahalla voi järjestää ns. vapaan sivistystyön opintoja, jotka ovat kurssilaisten omaa harrastustoimintaa ja kurssilaiset ovat yli 16 vuotiaita. Vuonna 2018 valtionosuus kattoi kuluista noin 57 %. Kunta rahoitti loput.

Toiminnan muutokset

- Rehtorin eläköityminen syksyllä 2018. Rehtorin tehtävien järjestämisen suunnittelu heti alkuvuodesta.
- Tiivistä yhteistyötä naapurikuntien kanssa ylläpidettävä ja edelleen vahvistettava
- Toimistotehtäviin osa-aikaisen työpanos on tarpeen.
- 2019 Posion kansalaisopisto täyttää 50 vuotta, siihen liittyvää valmistelua on tehtävä jo edellisenä vuonna.
- Maahanmuuttajien mahdollisesti käynnistyvä koulutus 2018 tuo uudenlaista toimintaa.
- Tiivis yhteistyö tärkeää Posion kunnan eri hallintokuntien välillä tärkeää.

Toteutuminen

- Uuden rehtorin rekrytointiprosessi aloitettiin keväällä 2018. Silloisen rehtorin siirtyessä eläkkeelle 31.10.2018, uusi rehtori aloitti virassaan 15.10.2018. Rehtorin tehtävien suunnittelu aloitettiin heti marraskuussa 2018 ja työ jatkuu edelleen.
- Yhteistyö naapurikuntien kanssa jatkui tiiviinä ja sitä vahvistettiin lisää hankehaun ja hankkeiden toteutuksen lisäksi yhteisillä tapaamisilla, kursseilla ja koulutuksilla.
  - Koillismaahan kansalaisopistot järjestivät yhteistyönä 1.-3.2.2018 matkaan Jokkmokkiin saamelaismarkkinoille. Osallistujia oli 62.
  - Koillismaahan kansalaisopistojen opettajien kevätretki järjestettiin 3.-4.5.2018 Haaparannalle, Ylitorniolle ja Tornioon. Koillisopistojen yhteinen etä- ja verkko-opetuksen kehittämispäivä järjestettiin 6.9.2018 Kuusamossa (LAKE2017-2018). Kehittämispäivän tuloksena on pystytty monipuolistamaan kurssitarjontaa erityisesti opistojen välisenä yhteistyönä.
  - Matka Martin markkinoille Tallinnaan järjestettiin 8.-11.11.2018 yhdessä muiden Koillisopistojen kanssa. Syksyn 2018 aikana järjestettiin kaksi AC-yhteydellä tapahtuvaa luentoa kunnan valtuustosalissa (LAKE2018-2019). Lisäksi avattiin ilmoittautumisille neljä uutta verkkokurssia, joihin kurssilaiset pääsevät osallistumaan suoraan kotikoneiltaan.
  - Digittääkö digi -lappilaisten kansalaisopistojen yhteishanke sai rahoituspäätökset marraskuussa 2018. Lisäksi kansalaisopisto on mukana VirtuaaliPosio –hankkeessa, jonka suunnitteluryhmän aloituspalaveri pidettiin syyskuussa 2018.
- Osa-aikaista toimistotyöntekijää ei palkattu.

- Posion kansalaisopiston 50-vuotisjuhlavuoden suunnittelu aloitettiin marraskuussa 2018. Tuolloin sovittiin, ettei mitään suurta "pönötysjuhlaa" järjestetä, vaan juhlavuosi tulee näkymään viikoittaisessa kurssitoiminnassa, osallistumisella Posion messuille sekä kevätnäyttelyn yhteydessä teeman liittyvien töiden esittelyllä.
- Maahanmuuttajakoulutus ei käynnistynyt.
- Posion eri hallintokuntien välinen tiivis yhteistyö toteutui vuonna 2018 lukuisten yhteisten kokousten, palaverien ja toimikuntien muodossa.

Toiminnalliset tavoitteet

Opiskelijamäärä prosenttia kunnan asukkaista

2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
22	22	21

Terveyttä ja hyvinvointia edistävillä (tanssi ja liikunta) kursseille osallistuvien määrä

2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
541	400	400

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Vapaa sivistystyö ei toistaiseksi kuulu kunnan lakisääteisiin tehtäviin, joten valtion rahoituksessa tapahtuvat muutokset heijastuvat toimintaan.
- Tuntiopettajien saamisessa on haasteita, mikä voi supistaa kurssivalikoimaa ja kurssitarjontaa. Tähän heijastuu tuntiopettajienkin ikääntyminen ja väestörakenne.
- Kunnan ikärakenteeseen liittyen kunnan asukasmäärä vähenee ja vanhenee ja sitä kautta opiskelijoiden määrä vähenee.
- Rehtorin tehtävien suunnittelu. Uuden koulutetun rehtorin saatavuus.

Toteutuminen:

- Ennakoiduista riskeistä kansalaisopiston toiminta on edelleenkin riippuvainen valtion rahoituksessa tapahtuvista muutoksista.
- Tuntiopettajien saamisen vaikeus näkyi kurssivalikoiman ja –tarjonnan supistumisena ja tulee olemaan haaste myös jatkossa. LAKE2018-2019 –hankkeen avulla on pystytty järjestämään etä- ja verkkoluentoja kuntalaisille.
- Kunnan asukasmäärän väheneminen ja vanheneminen näkyi opiskelijamäärän vähenemisenä. Kansalaisopiston kurssilaisista 40 % on eläkeläisiä ja ikääntyvien osuuden kasvaessa opiskelijamäärä vähenee entisestään.
- Rehtorin tehtävien suunnittelu ei edennyt merkittävästi vuoden 2018 aikana. Suurin osa rehtorin työajasta menee nk. toimistotöihin eikä aikaa jää tarpeeksi toiminnan suunnittelemiseen, kehittämiseen ja toteuttamiseen.

KIRJASTO

Vastuuhenkilö kirjastotoimenjohtaja Vesa Sarajärvi

Kirjastotoimi tarjoaa kaikille kuntalaisille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Kaiken edellytyksenä on monipuolinen ja ajantasainen kirjastoaineisto sekä ammattitaitoinen henkilöstö. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Osana tietoyhteiskuntaa kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen

etäasiointipisteen ja asiakaspäätteiden avulla sekä opastusta sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Kirjaston nettokustannukset vuonna 2018 ovat edellisen vuoden tasolla.
- Kirjaston kokoelmien laatu ja määrä säilytetään entisellä tasolla.
- Kirjaston lainaus- ja kävijämäärät säilyvät edellisen vuoden tasolla.
- Kirjastotoimenjohtajan palvelut hankitaan ostopalveluna Ranuan kunnalta (40 %)
- Tehdään seutukirjastonselvitys yhteistyössä Ranuan kunnan kanssa.
- Kirjaston omatoimiasiointia kehitetään ja otetaan käyttöön laajemmat omatoimiaukioloajat mahdollisuuksien mukaan.
- Koulukirjaston toimintaa kehitetään ja lainaustoiminta siirretään osittain automaattilla tapahtuvaksi.
- Järjestetään erilaisia tapahtumia, kirjavinkkausta ja käyttäjäkoulutuksia.
- Kirjastotilan kalusteita ja palvelutiski uusitaan vastaamaan paremmin omatoimiasioinnin vaatimuksia ja samalla otetaan huomioon tietoturvanäkökohdat.

Toteutuminen:

- Kirjaston varsinaisen toiminnan kustannukset ovat vähentyneet edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Henkilöstökustannukset ylittyivät, mutta muut kustannukset alittuivat budjetoidusta.
- Kirjaston kokoelmien määrä lisääntyi hieman, koska saatiin hankittua aineistoa myös valtion ostotuen avulla.
- Kirjaston kokonaislainaus lisääntyi n. 7 %. Lainauksen lisäys kohdistui tasaisesti kaikkeen aineistoon. Huomattavin lisäys oli musiikkiaineiston, tietokirjallisuuden ja lehtien lainauksessa.
- Kirjastotoimenjohtajan palvelut (40%) on ostettu Ranuan kunnalta.
- Seutukirjastonselvitys valmistui heinäkuussa ja se esiteltiin Posion ja Ranuan virkamiehille ja luottamusmiesjohdolle lokakuussa 2018.
- Omatoimikirjaston palveluja on kehitetty, kirjaston lainaustiski uudistettu ja valmistauduttu laajennettujen omatoimiaukioloaikojen käyttöönottoon vuoden 2019 alkupuolelta alkaen.
- Koulukirjaston toimintaa on kehitetty ja otettu käyttöön lainaus / palautusautomaatti, joka on lisännyt aineistojen lainauksia.
- Kirjavinkkausta ja käyttäjäkoulutuksia on toteutettu. Tapahtumia on järjestetty vuoden aikana 25 tapahtumaa, muun muassa lukupiirejä, kirjailijavierailuja, näyttelyiden avajaisia, Laina päivän tapahtuma, runoiltoja, konsertti, jouluilta jne. Lisäksi kirjasto on ollut avoinna mm. Muikkumarkkinoiden aikaan. Eri tapahtumiin osallistui 532 ihmistä.
- Kirjaston lainaustiski on uusittu ja palvelutiskin ympärille on rakennettu kiinteä seinä sekä sälerullaovi, joka suljetaan omatoimiaikana. Näin on saatu suljettua asiakkaiden kulku virkailijoiden työtiloihin omatoimiaikana ja samalla estetty asiaton verkon käyttö työntekijöiden verkossa.

Toiminnan muutokset:

- Tehdään päätökset seutukirjastosta selvityksen perusteella.
- Yhteistyö Lapin kirjastojen kanssa lisääntyy ja syvenee.
- Koulukirjaston lainaustoiminta lisääntyy, kun lainaaminen automaattilla on mahdollista silloinkin, kun kirjastonhoitaja ei ole paikalla.
- Odotetaan toimia kirjaston sisäilmaongelmien vuoksi.

Toteutuminen:

- Kirjastonjohtajan ostopalvelua päätettiin jatkaa 31.5.2019 asti ja päätökset seutukirjastoasiassa tehdään siihen mennessä.
- Posion kirjasto on osa Lapin kirjastoja. Monipuolinen yhteistyö kirjastojen välillä on lisääntynyt ja syventynyt. Uusia palvelumuotoja ja sähköisiä aineistoja on saatu käyttöön ja suunnitellaan otettavaksi yhdessä Lapin kirjastojen kanssa.
- Koulukirjaston lainamäärät ovat lisääntyneet.
- Kirjaston sisäilmahaasteet jatkuvat edelleen, ilmanvaihtoa on selvitelty.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Kunnan väkiluvun väheneminen näkyy kirjastonkäytön vähenemisenä. → fyysiset kirjastokäynnit ovat vähentyneet edellisestä vuodesta reilu 7 %.
- Kesäaikana kirjastonkäyttö on vuoden vilkkainta aikaa, kun kunnassa on runsaasti kesäasukkaita ja matkailijoita – kirjastolla on haasteita vastata palvelutarpeisiin lomien ja vähäisen henkilökuntamäärän vuoksi. → Työntekijöiden kesälomat suunniteltiin siten, että kirjasto voi olla koko kesän auki.
- Kirjastojärjestelmän vaihtuminen ja toiminnalliset muutokset tuovat haasteita henkilökunnan osaamiselle – koulutustarpeita. → Henkilökunta osallistui säännöllisesti Lapin kirjastojen etäpalavereihin ja etäkoulutuksiin.
- Kirjaston tulevaisuus ja mahdollinen seutukirjasto tuovat muutoksia ja siten aiheuttaa epävarmuutta. → Seutukirjastoseelvitys valmistui, mutta päätöksenteko siirtyi seuraavaan vuoteen.
- Kirjastotilan sisäilmaongelmat aiheuttavat ongelmia työntekijöille ja asiakkaatkin aistivat ongelmat. → Sairauspoissaolot eivät ole lisääntyneet.
- Arkistointi ja siinä tapahtuvat muutokset aiheuttavat epävarmuutta ja vaativat päivittämistä käytännöissä, ohjelmistoissa, resursoinnissa ja opastamisessa. → Ohjeita on tarkennettu.

Tunnusluvut

Kirjaston nettokustannukset:

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
194	218	227	216

Hankinnat / asukasluku / 1000

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
538	>500	>500	700

Kokonaislainaus / asukasluku / 1000

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
11,88	10,58	>12	11,73

Lainan hinta (toimintakulut / lainaus)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
5,40 €	6,78 €	5,40 €	5,57 €

VAPAA-AIKATOIMI (kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi)

Nuoriso- ja liikuntatoimi: vastuhenkilö vapaa-aikasihteeri Antti Häkämies
Kulttuuritoimi: vastuhenkilö Virva Jakkula

Vapaa-aikatoimen tehtäväalue järjestää kulttuuripalveluja kaikenikäisille kuntalaisille ja tukee laaja-alaisen yhteistyön avulla nuoren elämäntilanteen hallintaa sekä luo edellytyksiä vapaalle kansalaistoiminnalle. Liikuntatoimen alueella vapaa-aikatoimen tehtävä on huolehtia liikuntatoiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnassa harjoitettavan liikuntatoimen tukemisesta.

Kulttuuritoiminnassa painotetaan yhteistyötä Posion matkailuyhdistyksen, kolmannen sektorin ja yksityisten kulttuurituottajien kanssa. Yhteistyö Lapin Alueteatterin kanssa jatkuu.

Toiminnan muutokset

Kulttuuritoiminnassa ei tapahdu muutoksia suunnitelmakaudella.

Nuoriso- ja liikuntatoimi:

- Kesätyöntekijän palkkaaminen aktivoi kuntalaisia lomakaudella.
- Toimintojen uudistaminen ja päivittäminen muuttuvassa työympäristössä sekä – yhteisössä.
- Tapahtumien ja toimintojen entistä aktiivisempi yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Toteutuminen:

- Liikuntatoimessa kaksi kuukautta työskennellyt kesätyöntekijän toiminta paransi kesäkauden toimintoja huomattavasti. Tarjolla oli monipuolista kerhotoimintaa kaiken ikäisille kuntalaisille. Muun muassa yhteensä yli 50 eri kerhokertaa lisänä edellisten vuosien toimintoihin.
- Yhteistyö Coronarian kanssa Posio Liikkuu-hyvinvointikampanjassa aktivoi liikkumaan ja huolehtimaan terveydestä monella tapaa. Kampanjassa mukana myös useita eri järjestöjä ja posiolaisia yrittäjiä.

Toiminnalliset tavoitteet

Nuoriso- ja liikuntatoimi:

- Nettokustannusten pysyminen vuoden 2017 tasolla.
- Yhteistyö järjestöjen kanssa pysyy aktiivisena.
- Kesätyöntekijän palkkaaminen kahden kuukauden ajaksi, joka järjestäisi kerhotoimintaa kaikenikäisille posiolaisille.

Kulttuuritoiminta

- Nettokustannukset pysyvät vuoden 2017 tasolla.
- Aktiivinen yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Toteutuminen:

Nuoriso- ja liikuntatoimi:

- Nettokustannukset vähenivät lähes 20 000€ vuoteen 2017 verrattuna.
- Yhteistyö järjestöjen kanssa on pysynyt vuoden 2018 aikana vähintään ennallaan, hieman jopa tiivistynyt.

- Kesätyöntekijän toiminta oli erittäin positiivista ja palaute järjestetystä toiminnasta oli hyvää.

Kulttuuritoimi:

- Kulttuuritoimen osalta budjetissa pysyttiin.
- Yhteistyö oli aktiivista Lapin Alueteatterin ja muiden lappilaisten ja paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Kulttuuritoimi tarjosi useita musiikki- ja teatteriesityksiä koululle ja päiväkodille. Yhteisiä tapahtumia järjestettiin kansalaisopiston ja eri yhdistysten kanssa. Kotiseutumuseon toiminta vilkastui.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

Nuoriso- ja liikuntatoimi:

- Entisestään vähenevä lasten ja nuorten määrä vaikeuttaa kerhojen, retkien ja tapahtumien järjestämistä.
- Henkilöresurssien haavoittuvuus, esimerkiksi pitkä sairausloma.
- Osallistujapulaa ei ollut aikaisempia vuosia enempää, vaan lähes kaikki suunnitellut tapahtumat ja toiminnot saatiin järjestettyä.
- Henkilöstöön kohdistuva riski ei toteutunut vuonna 2018, eikä pitkiä sairauslomia tai muita poissaoloja ollut.

Kulttuuritoiminta

- Työntekijän osa-aikaisuus, tekee toiminnasta haavoittuvaisen
- Väestön ikääntyminen/ ikärakenne vaikuttaa toiminnan painopistealueisiin
- > - Työntekijän osa-aikaisuus ei vaikuttanut suunniteltujen toimintojen toteuttamiseen.
- Toimintaa pyrittiin tarjoamaan kaiken ikäiselle väestölle.

Riskien toteutuminen ja muutokset:

-

Tunnusluvut

Vapaa-aikatoimen vuosittaiset nettokustannukset

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
226	208	197	178

Vuosittain järjestetyt tilaisuudet tai tapahtumat

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
77	60	60	70

VARHAISKASVATUS-PÄIVÄHOITO

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen vastaava Pirita Hihnala

Toiminta

Varhaiskasvatuslaki 11§: Kunnan on huolehdittava siitä, että päivähoitoa on saatavissa kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Päivähoitoa suunniteltaessa ja järjestäessä on huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain mukaan kaikilla alle kouluikäisillä ja erityistapauksissa sitäkin vanhemmilla lapsilla on oikeus kunnalliseen päivähoitopaikkaan sen jälkeen, kun äitiys-, isyys- tai vanhempainrahoikeus päättyy.

Toiminnan muutokset:

- Posion kunnan varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2017, joka noudattaa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelmien perusteita
- Varhaiskasvatusta järjestetään 44-paikkaisessa päiväkodissa. Toimintamuotoina; päiväkotihoidon ja 12-paikkainen vuorohoitoryhmä
- Perhepäivähoito: Hoitajan kotona/Lapsen kotona tapahtuvaan palkataan tarvittaessa määräaikaan henkilö
- Tilapäishoitoa järjestetään kysynnän ja resurssien mukaan
- Opetushallituksesta: Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa 2017 on saatu valtionavustusta "Eväitä elämään satupuutarhasta – hankkeelle: Kiinnostus luonnontieteisiin herätetään tutkimalla piha-alueen ötököitä, kasvien kasvua ja vuodenkiertoon liittyvää muutosta. Mediakasvatusta ja dokumentointia tableteilla.

Toteutuminen:

- Uusi varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.9.2018 ja OPH julkaisi päivitetty valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet loppuvuodesta 2018. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivitystyö käynnistyi vuodenvaihteessa 2018-2019. Toimintakauden 2018 aikana varhaiskasvatuksessa noudatettiin 1.8.2017 käyttöön otettua paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Uusi paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2019.
- Varhaiskasvatuksen kysyntä lisääntyi ja vuoden 2018 lopussa varhaiskasvatusta järjestettiin Posion päiväkodilla n. 60 lapselle. Myös vuorohoidon tarve lisääntyi ja säännöllistyi vuoden 2018 aikana. Perhepäivähoitoa ei järjestetty vuoden 2018 aikana. Tilapäishoidon tarjoamista jouduttiin supistamaan varhaiskasvatuksen lisääntyneen kysynnän vuoksi.
- Eväitä elämään satupuutarhasta –hankkeessa seurattiin vuodenkierron muutosta sekä tutustuttiin keväällä ja kesällä 2018 kasvun ihmeen seuraamiseen kasvattamalla siemenistä kukkia ja hyötykasveja. Kasvua dokumentoitiin ja seurattiin myös kuvaamalla projektin vaiheita.

Tavoitteet:

- Varhaiskasvatuksen laatuun panostaminen arviointia lisäämällä: lasten vasut kaikille, dokumentoinnit ja kyselyt
- Yhteistyön vahvistaminen lasten vanhempien kanssa
- Yhteistyömuotojen ylläpitäminen koulun, esiopetuksen ja erityistä tukea tarvitsevien kanssa
- Henkilöstön yhteiskäytön hyödyntäminen yksiköiden välillä

- Päivähoitopaikasta mahdollisimman nopeasti päätös

Toteutuminen:

- Syksyllä 2018 lapsen varhaiskasvatussuunnitelmalomaketta päivitettiin: käyttöön otettiin Opetushallituksen lapsen vasu –mallilomake, joka noudattaa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteita. Systemaattisen arvioinnin kehittämistyö alkoi Karvin julkaiseman varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteiden ja suositusten suuntaisesti.
- Ryhmissä otettiin alkusyksystä käyttöön pedagogisen dokumentoinnin suunnitelma, jonka avulla varhaiskasvattajat suunnittelevat ryhmäkohtaista dokumentointia.
- Alkusyksystä lapsen huoltajille tehtiin palautekysely alkusyksyn toiminnasta ja asioista, joihin toivottiin kiinnitettävän päiväkodin toiminnassa huomiota. Lapsiryhmissä huoltajia osallistettiin ryhmäkohtaisesti toiminnan suunnitteluun keräämällä eri menetelmin toiveita ja palautetta. Lisäksi huoltajille tehtiin kysely kiinnostuksesta perhepäivähoitoa kohtaan. Päiväkodin ajankohtaisista asioista tiedotettiin kotiin jaetuilla tiedotteilla.
- Yhteistyötä perusopetuksen kanssa tiivistettiin: S2-kielen opetuksen käynnistämistä varhaiskasvatuksessa suunniteltiin yhteistyössä koulun kanssa.
- Henkilöstön yhteiskäyttöä hyödynnettiin: perusopetuksen ja esikoulun ohjaajia työskenteli kesällä päiväkodissa.
- Päivähoitopaikkapäätökset: Lisääntyneen varhaiskasvatuksen kysynnän vuoksi hoitopaikkapäätöstä joutui odottamaan 4kk hakemuksen jättämisestä, mikäli hoidontarve ei johtunut huoltajan työstä tai opiskelusta. Mikäli hoidontarve johtui työstä tai opiskelusta, hoitopaikka järjestettiin välittömästi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Henkilökunnan saatavuus äkillisissä sairaustapauksissa, esim. viikonloppuhoito
- Päivähoidon ostaminen äkillisissä lastensuojelutapauksissa, ei ennakoitavissa
- Valmius ottaa päivähoitoon kriisilanteissa toimivien henkilöiden lapsia, esim. suurpalo

Painopistealueet:

- Varhaisen tuen tarpeen havaitseminen, tuen hakemiseen opastaminen sekä kuntouttavan päivähoidon tarjoaminen
- Moniammatillinen yhteistyö yhteisten asiakkaiden hyväksi – mm. neuvola, lastensuojelu, psykologi, puheterapeutti, koulun erityisopettaja, perhetyöntekijä, LKS:n kuntoutusohjaaja
- Pienryhmäpedagogiikan käytön syventäminen lasten kanssa työskentelyssä
- Yhteistyö vanhempien kanssa
Henkilöstön koulutus, riittävyys, jaksaminen ja yhteiskäytön hyödyntäminen vastaamaan päivähoidon kysyntään, haasteisiin sekä laatuun

Toteutuminen:

- Lisääntyneen varhaiskasvatuksen kysynnän vuoksi tarvittiin lisää henkilökuntaa. Koulutetun ja pätevän henkilökunnan rekrytointi osoittautui haasteelliseksi ja myös äkillisissä sairastapauksissa sijaisten saatavuus oli haastavaa. Sijaisten saatavuutta pyrittiin parantamaan varhaiskasvatuksessa syksyllä 2018 käyttöön otetulla Kuntarekry-palvelun sijaisrekisterillä.
- Merkittävin riski vuonna 2018 oli nopeasti kasvanut varhaiskasvatuksen ja vuorohoidon kysyntä sekä henkilöstön ja tilojen riittävyys.
- Kuntouttavaa päivähoitoa järjestettiin vuonna 2018 ja yhteistyötä tehtiin moniammatillisesti eri toimijoiden kanssa.

- Pienryhmäpedagogiikkaa hyödynnettiin päiväkotiryhmien toiminnassa.
- Lapsen vanhempia ja huoltajia pyrittiin osallistamaan varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.
- Henkilöstön riittävyyteen kiinnitettiin erityistä huomiota lisääntyneen varhaiskasvatuksen kysynnän vuoksi. Varhaiskasvatukseen rekrytoitiin resurssityöntekijä, joka työskenteli tarpeen mukaan eri ryhmissä.

Määrätavoitteet

<u>päiväkot</u>	2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
toimintapäivät	418	350	350	333
läsnäolopäivät	6428	6000	6000	7034

esiopetus (aamu- ja iltapäivähoito)

toimintapäivät	187	185	185	200
läsnäolopäivät	1070	900	900	952

Taloudellisuustavoitteet

€/läsnäolopäivä/nto	66	64	64	71

2.1.6 Toimintaympäristölautakunta**TUOSLASKELMAT 1000 EUROA**

	TP 2017	TA 2018	TA- muutos	Ta muutosten jälkeen	TP 2018	Poikkeama	Muutos ed. vuoteen %
Hallinto							
Toimintamenot	-175	-224	0	-224	-187	37	6,9
Toimintatuotot	26	34	0	34	30	-4	15,4
Toimintakate	-149	-190	0	-190	-157	33	5,4
Viranomaispalvelut ja rakentamisen ohjaus							
Toimintamenot	-104	-111	0	-111	-98	13	-5,8
Toimintatuotot	94	61	0	61	130	69	38,3
Toimintakate	-10	-50	0	-50	32	82	-420,0
Yhdyskuntapalvelut							
Toimintamenot	-468	-444	0	-444	-385	59	-17,7
Toimintatuotot	81	154	0	154	56	-98	-30,9
Toimintakate	-387	-290	0	-290	-329	-39	-15,0
Liiketoiminta							
Toimintamenot	-299	-301	0	-301	-291	10	-2,7
Toimintatuotot	690	688	0	688	698	10	1,2
Toimintakate	391	387	0	387	407	20	4,1
Tilapalvelu							
Toimintamenot	-3 152	-3 141	0	-3 141	-3 176	-35	0,8
Toimintatuotot	3 340	3 185	0	3 185	3 200	15	-4,2
Toimintakate	188	44	0	44	24	-20	-87,2
Toimintaympäristölautakunta yhteensä							
Toimintamenot	-4 198	-4 221	0	-4 221	-4 137	84	-1,5
Toimintatuotot	4 231	4 122	0	4 122	4 116	-6	-2,7
Toimintakate	33	-99	0	-99	-21	78	-163,6

HALLINTO

Vastuuhenkilö palvelujohtaja Kari Laurila

Toimintaympäristölautakunnan alainen hallinnon tehtäväalue hoitaa lautakunnan toiminnot (kokoukset ym.), toimintaympäristöosaston palvelut, yksityisteiden perusparantamisen avustamisen ja vesihuollon rakentamisen avustamisen. Yksityisteiden perusparantamista avustetaan valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Toimintaympäristölautakunta toteuttaa osaltaan valtuuston hyväksymää asuntopoliittista ohjelmaa.

Toiminnan muutokset

- toiminnassa ei ole muutoksia.

Toteutuminen

Toimintaympäristölautakunnan alainen hallinto on hoitanut kokoukset ajallaan, toimintaympäristöosastolle kuuluvat palvelut ja yksityisteiden perusparantamisen avustamisen talousarvion mukaisesti. Vuonna 2018 ei tullut yhtään avustushakemusta yksityisteiden perusparantamiseen. Talousarvioon oli varattu 30 000€ yksityisteiden perusparantamisen avustamiseen vuonna 2018.

Toiminnalliset tavoitteet

Vapaa-ajanasukkaile suunnattuja palveluja 1/vuosi (TP)

- Vapaa-ajansukastapaaminen tai foorumi 1 kertaa vuosi (TP)
- Pyritään hoitamaan toimintaympäristöpalvelujen palvelut, toiminnot ja avustukset valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.

Toteutuminen

Hyötyjäteasema on pidetty yhtenä lauantaina auki kesällä ja vedentarkkailu raportit julkaistiin kunnan nettisivuilla vapaa-ajanasukkaiden toiveiden mukaisesti. Vuoden 2018 uusi palvelu oli Mannerheimin lastensuojeluliiton (MLL:n) lastenhoitopalvelun järjestäminen Posiolla.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

- Hallinnon riski on resurssien riittävyys, koska 50 %:nen palvelujohtaja ei ehdi hoitamaan tehtävän vaatimia töitä. Palvelujohtajan tehtävästä 50 % on rakennusmestarin tehtäviä, joita varten tulisi palkata uusi rakennusmestari jolloin resurssia vapautuisi myös palvelujohtajan tehtävään sekä tila- ja yhdyskuntapalveluiden rakennusmestarin tarpeisiin.

Toteutuminen

Rakennuksista tulee sisäilmaongelma ilmoituksia edelleen tihenevällä vauhdilla. Resurssien vaje on edelleen olemassa. Resurssien riittämättömyys näkyy mm. siinä että vain kiireelliset tehtävät ehditään hoitaa. Kaikkiin puheluihin ja palvelupyyntöihin ei ehditä vastaamaan, ylitöitä jatkuvasti tekemällä pystytään hoitamaan välttämättömät tehtävät. Sairaus- ja vuosiloma-ajat ovat kriittisiä, kun sijaisia ei ole ja ennestään vähäiset resurssit kuormittavat liikaa. Toimintaympäristölautakunta on esittänyt kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että toimintaympäristölautakunnan talousarvioon vuodelle 2019 ja suunnitelmavuosille 2020 ja 2021 palvelujohtajan tehtävän muuttamisen 100% palvelujohtajan tehtäväksi ja lisäksi palkataan 50% rakennusmestari ja palkkakuluihin varataan n. 36 000 €/vuosi. Kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto on päättänyt, että toimintaympäristöpalveluissa teetetään ulkopuolinen selvitys henkilöresurssimuutoksiin

liittyen. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt työsuojelutarkastuksen toimintaympäristöpalveluihin 18.10.2018 koskien mm. hallintoa. Tarkastuksessa saadun tiedon perusteella toimintaympäristöpalveluiden palvelujohtaja ja rakennusmestari joutuvat tekemään lähes päivittäin ylitöitä. Työaikakirjanpito tuli toimittaa Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon määräaikaan mennessä toimenpiteitä varten.

Tunnusluvut

Vapaa-ajan asukkaille suunnatut uudet palvelut

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
1	1	1	1

VIRANOMAISPALVELUT JA RAKENTAMISEN OHJAUS

Vastuuhenkilö rakennustarkastajat Mikko Ruokamo ja Tomi Kinnunen.

Tehtäväalueeseen kuuluu rakennusvalvonta, poikkeamislupien käsittely, korjauspalvelut ja rakentamispalvelut. Rakennusvalvonnan ja maa-ainesten ottamisen valvonnan kuin myös korjaus- ja rakennuttamispalvelujen tehtävät tehdään omana työnä. Maa-aines lupien valvontatyön Kuusamon kaupunki ostaa Posion kunnalta yhteistyösopimuksen mukaan.

Toiminnan muutokset

- Ara rahotteisten avustuksien käsittely on siirtynyt vuoden 2017 alusta Aralle, kunnasta annetaan puhelinneuvontaa tarvittaessa.
- Rakennustarkastusta on hoidettu kahdella 50%:n viralla. Toinen rakennustarkastaja on ollut 5.11.2018 alkaen poissa viranhoidosta. Toinen rakennustarkastaja on irtisanoutunut tehtävästä 5.12.2018.

Toteutuminen

Viranomaispalvelut ja rakentamisen ohjaus saatiin hoidettua, vaikka Posion kunnan rakennusvalvonta oli kiinni kesällä kaksi viikkoa vuosilomajärjestelyjen takia. Rakennus- ja toimenpidelupia käsiteltiin yht. 113 kpl, joista rakennuslupia oli 85 ja toimenpidelupia 28 kpl. Toimenpideilmoituksia käsiteltiin yht. 47 kpl.

Poikkeamislupia käsiteltiin vuonna 2018 Posion kunnassa yhteensä 11 kpl. Kaikki poikkeamislupahakemukset saatiin käsiteltyä. Käsittelyajat olivat n. 2-4 kuukautta.

Toiminnalliset tavoitteet

- Rakennusvalvonnan asiakastyytyväisyyskyselyt parillisina vuosina
- Rakennuslupien käsittelyssä on tavoite siirtyä Lupapiste.fi käyttöön. Tarkoittaa että siirytään reaaliaikaiseen sähköiseen rakennuslupien käsittelyyn.

Toteutuminen

Rakennusvalvonnan kysely toteutettiin Posion kunnan nettisivuilla sekä osalle (sähköposti tiedossa) rakennuslupaa hakeneille 2018 lähetettiin tiedote kyselyyn osallistumisen mahdollisuudesta. Lupapiste palvelua ei ole otettu vielä käyttöön.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

- Resurssipulan takia katselmuksien hoitaminen asiakkaiden toivomina ajankohtina tuottaa vaikeuksia. Poikkeamislupien valmistelu/käsittely aiheuttaa lisätyötä ja

resursseja on vähennetty aikaisemman eläköitymisen vuoksi. Lisääntyneen muun työn takia maastossa tapahtuva neuvonta ja valvonta työ jää vähemmälle.

Toteutuminen

Resurssipulan takia katselmuksien hoitaminen asiakkaiden toivomina ajankohtina tuotti vaikeuksia. Posion kunnan rakennusvalvonta oli kesällä kaksi viikkoa kiinni, joka aiheutti asiakkaille aikataulu ongelmia rakentamisen/rakennuttamisen aikatauluissa, koska vapaa-ajanasukkaat ovat kesällä lomalla ja rakennuksilla.

Tunnusluvut

Asiakastytytvyyskyselyt parillisina vuosina.

- 2014 tulos ka. 1,41 (1 paras ja 4 huonoin)
- 2016 tulos ka. 1,95 (1 paras ja 4 huonoin)
- 2018 tulos ka. 1,82 (1 paras ja 4 huonoin) Kyselyyn vastasi 19 henkilöä.

YHDYSKUNTAPALVELUT

Vastuuhenkilö: palvelujohtaja Kari Laurila

Tehtäväalue sisältää liikenneväylien, puisto- ja yleisten alueiden, maa- ja metsätilojen kunnossapitotyöt, maa - alueiden vuokrauksen, tonttien myynnin ja vuokrauksen markkinoinnin sekä maankäytön- että yhdyskuntasuunnittelun. Tiehoidon kunnossapito ja talviauraus hoidetaan ostopalveluna.

Toiminnan muutokset

- Kirintövaaran asemakaavan laajennuksen osalta infran suunnittelua jatketaan tarvittaessa sekä Kirintövaaran asemakaavaa korjataan yhden tien osalta. Kirintövaaran asemakaava-alueelta hankittiin kunnan omistukseen takaisin konkurssipesältä viisi vapaa-ajanasunto tonttia. Vapaa-ajantontit laitettiin myyntiin.

Toteutuminen

Kirintövaaran kaavan laajennukselle ei ole jatkettu infran suunnittelua, rakennetun alueen tonttivarannosta ja vähäisestä kysynnästä johtuen. Kirintövaaran asemakaava-alueen korjaus yhden tien osalta on yhä kesken, mutta valmistumassa. Kirintövaaran asemakaava-alueelta hankitaan edelleen kunnan omistukseen takaisin myytyjä tontteja, jos rakentamisvelvoitetta myydyn tontin osalta ei ole noudatettu.

Toiminnalliset tavoitteet

- Vapaiden omakotitonttien määrä vastaa kysyntää
- Vapaiden vapaa-ajanasuntotonttien määrä vastaa kysyntää
- Pyritään hoitamaan toimintaympäristöpalvelujen yhdyskuntapalvelut valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.

Toteutuminen

- Vapaita omakotitontteja on ollut riittävästi
- Vapaiden vapaa-ajanasuntotonttien määrä vastaa kysyntää

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

- Toiminnan riski on, että syntyy yllättäviä menoja, johon ei ole voitu varautua talousarviossa esim. teiden talvikunnossa pitoon vaikuttaa sääolosuhteet, jolloin ostopalvelun kustannukset saattavat nousta yllättävästi. Muita yllättäviä tienpidon korjauksia on esim. kantavuuden parantamista sorateillä kelirikko aikaan kulkuyhteyksien varmistamiseksi ja kelkkailu- tai tiesiltojen korjauksia niiden rikkoutuessa yllättäen. Valtionavustukseen oikeuttavien yksityisteiden lanaus/höyläys kunnossapitoa ei voi tehdä tehokkaasti, koska kulutuskerros on kulunut eikä ole riittävä tien hoidon kannalta. Teitä on voitava muotoilla ja tasata. Tiet vaativat ajoittaista sorastusta, josta on kulunut liian kauan aikaa. Teitä on viimeksi sorastettu 1990 luvun alussa.

Toteutuminen

Koska tehtäväalue sisältää mm. liikenneväylien, puisto- ja yleisten alueiden kunnossapitotyöt, joka käsittää mm. tienhoidon kunnossapidon ja talviaurauksen aiheuttaa se riskin joka vuosi, mikäli tulee esim. luminen talvi – vuosi 2018 on ollut vähäluminen. Tienhoidon kunnossapito ja talviauraus hoidetaan ostopalveluna, joka voi nostaa näitä kuluja – vuosi 2018 syyskuu on ollut vähäluminen. Muita yllättäviä tienpidon korjauksia on esim. kantavuuden parantamista sorateillä kelirikko aikaan kulkuyhteyksien varmistamiseksi – Alakirinteitä sorastettiin vuonna 2018 sekä Selänsalmentien, Peräläntien ja Lamminlehdon yksityisteitä sorastettiin vuonna 2018. Kelkkailu- ja tiesiltojen korjauksia niiden rikkoutuessa yllättäen voi tapahtua vuosittain, eikä niihin voi koskaan varautua suunnitelmallisesti.

Tunnusluvut:

Vapaiden omakotitonttien määrä

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
97	95	93	93

Vapaiden vapaa-ajanasuntotonttien määrä

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
79	74	78	82

LIIKETOIMINTA

Vastuuhenkilö: palvelujohtaja Kari Laurila

Liiketoiminta tehtäväalue hoitaa mm. Kuloharjun vesihuollon, kunnalle kuuluvat jätehuoltotehtävät, kunnan omistamien asuntojen, liike- ja teollisuustilojen vuokraamisen

Toiminnan muutokset

- Ei muutoksia toiminnassa

Toteutuminen

Kuloharjun vanhan jäteveden pumppaamon saneeraus toteutettu vuonna 2018. Vuoden 2018 jätemäärät annettu YLVA palveluun. Jätelain 120§ mukainen seuranta- ja tarkkailusuunnitelma toimitettu ELY-keskukselle koskien Posion jäteaseman toimintojen seuraamista, valvontaa ja dokumentoimista järjestelmällisesti. ELY-keskus on tarkastanut suunnitelman ja hyväksynyt suunnitelman 11.9.2018. Posion kunnan hyötyjäteaseman ennaltavarautumissuunnitelma on tehty kesäinsinöörin toimesta vuonna 2018. Suunnitelma häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautumiseksi on sovittu tehtäväksi myöhemmin. Posion

kunnan hyötyjäteaseman opastuskyltit on suunniteltu ja tilattu vuonna 2018, asennetaan paikalle vuonna 2019.

Toiminnalliset tavoitteet

- Vajaakäytössä olevat yritystilat alle 5 % (seurantatilasto)
- Ylläpidetään toimintoja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Pyritään kehittämään kohteiden huoltosuunnitelmia ja ohjaamaan käytettävissä olevia resursseja enemmän ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin.

Toteutuminen

Posion kunnalla on kaksi tilaa jotka eivät ole vuokrattuna eli Kotilammen hallin kalajalostushalli 150 m² ja Kiinteistö Oy Posion Aholan kiinteistön 54 m² vuokrakiinteistö.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Henkilöstöresurssit eivät riitä toimintojen kehittämiseen ja huoltotoimenpiteiden laadun varmistamiseen. Epävarmuustekijä on myös huoltohenkilöstön kouluttamattomuus kiinteistöautomaation ja uusien järjestelmien osalta. Kiinteistöjärjestelmien ikääntyminen aiheuttaa kasvavia korjauskuluja ja suurentaa vahinkoriskiä.

Toteutuminen

Kiinteistöjen korjausvelka on olemassa. Ympäristöviranomaisen vaatimia suunnitelmia ja toimintoja ei ole pystytty toimittamaan aikataulussa resurssi pulan vuoksi.

Tunnusluvut:

Vajaakäytössä olevat yritystilat

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2018 (TP)
1,0 %	1,0%	< 5,0%	< 5,0%

TILAPALVELU

Vastuuhenkilö: rakennusmestari Taneli Mertaniemi.

Tilapalvelu käsittää ruokahuoltopalvelun, kiinteistönhoidon, siivoustyön ja kiinteistöpalvelut lautakunnan omiin sekä muiden hallintokuntien kiinteistöihin. Kiinteistöpalvelunimikkeen alle kuuluu kiinteistön sähkö-, vesi-, lämpö-, puhtaanapito- ja korjauskustannukset.

Toiminnan muutokset

- Keittiön laajennus on valmistuneet keväällä 2017. Ruoanjakelua valmistellaan annosjakelun suuntaan.
- Tyhjillään oleva Aholan koulu on päätetty purkaa keväällä 2018 ja asbestikartoitus on tehty syksyllä 2017.
- Tilapalvelu vastaa jatkossakin kunnan kiinteistöomaisuuden hoidosta ja kiinteän omaisuuden arvon säilyttämisestä. Tilapalvelu perii edelleen sisäistä vuokraa tilojen käytöstä käyttäjiltä eri hallintokunnilta. Vuokrahinnat tarkistetaan vuosittain todellisten kulujen mukaan edellisen vuoden ja kuluvan vuoden syyskuun kustannusten mukaisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2017 Kuukkelin ja vanhainkoti ilmastointi kanavien puhdistus suoritettu. Vuodelle 2018 on varauduttu Kunnanviraston ja terveyskeskuksen taloussiiven ilmastointikanavien puhdistuksiin. Vanhainkodin sprinklaus muutokset tehdään 2017 syksyllä ja vuonna 2018 Kuukkelin tilat.

- Hammashoitolan ja perusturvatoimiston kattoremontit valmistuvat syksyllä 2017. Kattoremontit jatkuvat vuonna 2018 terveyskeskuksen taloussiivessä.
- Koulun putkiremontin ensimmäinen vaihe on valmistunut 2017 ja vuonna 2018 jatketaan toisella vaiheella sekä kolmasvaihe vuonna 2019 koulun keittiöosassa.
- Kanervan tiloja on saneerattu vaikeasti vammaisten ryhmäkoti käyttöön vuonna 2017. Eläinlääkärintilat saneerataan Kanervan ryhmäkodin käyttöön 2018. Eläinlääkärille sanerataan tämän johdosta uudet tilat.

Toteutuminen

- Ruokapalvelun toiminnan muutos annosjakeluluun ei ole edennyt vuoden 2018 aikana, koska ruokapalvelupäällikön tointa on hoitanut sijainen eikä toiminnan kehittämiseen ole ollut resursseja.
- Aholan koulun rakennukset purettiin kesän aikana suunnitellun kustannusarvion mukaisesti.
- Ilmanvaihtojärjestelmän puhdistus ja säätäminen toteutuivat heinäkuun aikana kunnanvirastoon ja loppuvuodesta terveyskeskuksen taloussiipeen.
- Sprinklerijärjestelmän asennustyöt toteutuivat ryhmäkoti Kuukkeliin loppuvuodesta. Järjestelmän käyttöönotto siirtyy vuoden 2019 alkuun sähkötöiden myöhästymisen vuoksi.
- Terveyskeskuksen taloussiiven kattotyöt valmistuivat marraskuussa. Ulkopuolen maalaustöitä ja pihatöitä jatketaan kesällä 2019.
- Koulun putkiremontin toinen vaihe ei toteutunut suunnitellussa laajuudessaan, koska saatu urakkatarjous ylitti kustannusarvion. Päädyttiin toteuttamaan toisen vaiheen osalta käyttövesiputkien uusiminen omana työnä ja siirtämään toisen vaiheen lämpölinjojen uusiminen kesään 2019.
- Ryhmäkoti Kanervan toiminta ei laajentunut, jolloin eläinlääkärin tilojen muutostyötkään eivät toteutuneet. Muutostöihin budjetoitu määräraha siirrettiin päiväkodin lisätilojen rakennustöihin.
- Kunnanviraston lämmönvaihdyntöyöt tehtiin loppuvuodesta. Vanhan järjestelmän odotettua huonompi kunto aiheutti lisäkustannuksia, jotka katettiin koulun toisen vaiheen putkiremontista jääneillä investointivaroilla.
- Terveyskeskuksen ja vanhainkodin palotarkastuksessa ilmeni osastoivien rakenteiden läpivienneissä välittömiä toimia vaativia tiivistystöitä. Töihin haettiin lisämääräraha ja terveyskeskuksen osalta työt saatiin toteutettua vuoden 2018 loppuun mennessä.

Toiminnalliset tavoitteet

- Tilapalvelu tuottaa kaikilla neljällä vastuualueellaan hyvää palvelua asiakkailleen.
- Kohdennetaan resursseja toiminnan kannalta tärkeimpiin kiinteistöihin ja palveluihin. Laajennetaan sähköistä huoltokirjaa kiinteistönhoidon tehtäväsuunnitelmalla. Kehitetään asiakkaiden ja tilapalvelun välistä tiedottamista kiinteistöjä koskevien huoltopyyntöjen osalta. Pyritään kehittämään palveluiden laatua ja kustannustehokkuutta kohdentamalla investointeja siivouspalvelun ja ruokapalvelun laiteresursseihin. Resurssien puitteissa pyritään parantamaan työturvallisuutta varustehankinnoilla ja työmenetelmien kehittämisellä.

Toteutuminen

- Niukat henkilöstöresurssit ja kasvaneet henkilöstön poissaolot vaikuttavat heikentävästi palvelun laatuun ja saatavuuteen. Töitä on jouduttu priorisoimaan,

jolloin palvelua on jouduttu supistamaan ja kaikkia pienempiä töitä ei ole voitu toteuttaa.

- Kiinteistönhoidon sähköistä huoltokirjaa tai huoltopyyntöjärjestelmää ei ole otettu käyttöön.
- Konehankintoja on tehty ravintokeskukselle ja kiinteistönhoidolle. Konehankinnoilla parannetaan palvelun toimitusvarmuutta tai vähennetään työn fyysistä kuormittavuutta.
- Kiinteistöautomaation modernisoinneilla on parannettu rakennusten energiataloutta ja teknisten järjestelmien hallittavuutta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

- Ruokapalveluiden merkittävimmät riskit ovat toimituskatkot ruoanjakelussa, kylmäketjun katkeamien ja hygieniariskit tuotannossa. Kiinteistöhoitopalvelussa henkilöstöresurssien vähyys on riskitekijä töiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Siivouspalvelussa merkittävä riski on Posiolta saatavan ammattitaitoisen henkilöstön vähyys rekrytoinnissa. Siivoushenkilöstön korkea sairauspoissaolo aiheuttaa vaikeuksia siivoustyön ohjauksessa ja heikentää siivoustyön laatua. Siivoustyömitoitukseen olisi saatava kohteissa kiertävä vakituinen sijainen, joka olisi ammattitaitoinen ja kohteet tunteva, jolloin siivoustyön laatu paranisi ja työnohjaus helpottuisi.
- Kiinteistöpalvelun osalta merkittävin riski on kiinteistöjen korjausvelan kasvaminen. Kiinteistöjen laajempien huoltojen ja korjauksien lykkääntyminen aiheuttaa kohonneen riskin laukaista kosteus- ja sisäilmaongelmat. Kunnan rakennuksien käyttövesiputkien elinkaari lähestyy loppuaan ja tulee aiheuttamaan kasvavia kuluja. Riskinä ovat myös puutteet henkilöstöresursseissa. Työnjohdon resurssivajaus ilmenee mm. rakennustyön laadun heikkenemisenä, työturvallisuuden valvonnan puutteina ja kasvaneina hankekustannuksina. Rakennustyöntekijöiden vähyys johtaa töiden priorisoimiseen ja vasteaikojen pitenemisiin. Ammattitaitoisen rakennustyövoiman saanti aiheuttaa hankaluuksia tulevaisuudessa ammattitaitoisten kirvesmiesten eläköityessä ja pois muuton vuoksi.
- Toiminnan riski on, että syntyy yllättäviä menoja, johon ei ole voitu varautua talousarviossa esim. sisäilmaongelmia rakennuksissa tai muita yllättäviä korjauksia vanhenevassa rakennuskannassa.

Toteutuminen

- Ruokapalveluissa riskit on tiedostettu ja niitä on pyritty välttämään toiminnan suunnittelulla ja pitämällä konekanta toimintakykyisenä ja nykyaikaisena.
- Kiinteistönhoidon henkilöstöresurssin vähyys on huomattava riskitekijä, mutta töiden organisoinnilla ja henkilöstön vähäisten poissaolojen ansiosta suuremmilta ongelmilta on välttytty. Tehdyt kiinteistöautomaation modernisoinnit pienentävät riskiä rakennusten järjestelmävioista johtuviin poikkeustilanteisiin ja sisäilmaongelmiin.
- Siivouspalvelussa on edelleen huomattava riski ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa. Päteviä laitoshuoltajia ei ole saatavilla sijaisiksi, jolloin poissaolojen aikana töitä on jouduttu priorisoimaan tai käyttämään kokemattomia työntekijöitä. Asialla on vaikutusta työn laatuun ja siivoushenkilöstön työhyvinvointiin.
- Kiinteistöpalvelun suurin riski on edelleen rakennusten korjausvelan kasvaminen ja henkilöstöresurssien vähyys. Nykyisillä resursseilla töitä on jouduttu priorisoimaan ja kiinteistöpalvelun toiminnan kehittämiseen ei ole jäänyt aikaa.

- Yllättäviä korjausmenoja ilmeni ja niihin taloudellinen reagointi onnistui hyvin. Ongelmana kuitenkin on rajalliset henkilöstöresurssit, joiden joustovarot yllättäviin korjauksiin on vähäiset.

Tunnusluvut

Järjestetään asiakaskysely tilapalvelun palvelua saaneille hallintokunnille ja asiakkaille parittomina vuosina koskien siivoustyötä ja kiinteistönhoitoa ja parillisina vuosina koskien ruokapalvelua ja kiinteistöpalvelua. Palveluiden tunnusluku asteikolla 1 – 5 tulee olla 2,5 tai suurempi.

Toteutuminen

Tilapalvelu järjesti kyselyn esimiesasemassa oleville käyttäjille koskien kunnan kiinteistöjen ylläpitotaitoja. Kiinteistön ylläpitotaidoista kysyttiin asteikolla 1-5 arvioiden työn laatua, palveluaalttiutta, ammattitaitoa ja mitoituksen riittävyyttä. Vastauksia saatiin 11 kpl.

Työn laatu sai keskiarvon 3,73, palveluaalttius 3,82, ammattitaito 4,00 ja mitoituksen riittävyys 3,09. Kokonaiskeskiarvoksi tulee 3,66 mikä on parempi kuin vähimmäistavoite ja samaa tasoa kuin vuoden 2016 (3,85) vastaava arvo.

Toisessa kyselyssä henkilöstölle suoritettiin tyytyväisyyskysely henkilökunnan ruokailusta. Kyselyssä kysyttiin asteikolla 1-5 arvioiden (5=paras).

	2018 (TP)	2016 (TP)
1. Onko ruoan maku vastannut odotuksia?	3,27 ka	3,60 ka
2. Onko ruokalista (pääruoka) ollut vaihteleva?	3,27 ka	3,58 ka
3. Onko salaattipöytä ollut monipuolinen?	3,13 ka	3,58 ka
4. Arvioi henkilöstön palveluaalttiutta?	3,73 ka	4,21 ka
5. Arvioi henkilöstön ammattitaitoa?	3,77 ka	4,29 ka

Kyselyyn vastasi 63 henkilöä. Kaikkien vastausten keskiarvo oli 3,43 (2016: 3,85).

INVESTOINNIT

Kaavatlet:

(ta 80 000 €)

Alakirin kaavateiden sorastusten sekä Aholantien ja Kaakkuritien katuvalojen uusimisiin kului 46 136 €.

Yksityistlet:

(ta 20 000 €)

Lamminlehdontien, Peräläntien ja Selänsalmentien sorastuksia uusittiin 19 943 €:lla.

Peruskoulun vesi- ja lämpöjohtojen uusinta:

(ta 80 000 €, ta-muutos -30 000 €, ta muutoksen jälkeen 50 000 €)

Peruskoulun toisen vaiheen putkitöistä toteutui käyttövesiputkien uusinta, toteutukseen kului 49 334 €. Lämpöjohtojen uusimista siirrettiin kesään 2019. Määrärahasta 30 000 € siirrettiin kunnantalon kaukolämmön vaihdin korjauksiin.

Peruskoulun pihan laajennus:

(ta 15 000 €)

Koulun sisäpihalle rakennettiin aita ja asennettiin leikkivälineitä. Eskarin ja koulun väliset portaat uusittiin, toteutukseen kului 14 998 €.

Kanervan muutostyöt:

(ta 35 000 €, ta-muutos -35 000 €, ta muutoksen jälkeen 0 €)

Kanervan muutostöitä ei toteutettu, investoinnin määrärahat siirrettiin Päiväkodin muutostöille.

Päiväkodin muutostyöt:

(ta 0 €, ta-muutos 35 000 €, ta muutoksen jälkeen 35 000 €)

Pohjoispäädyn lasiverantojen muutostyöt ympärivuotiseen käyttöön, toteutukseen kului 34 487 €.

Aholan koulun purku:

(ta 90 000 €, ta-muutos 15 000 €, ta muutoksen jälkeen 105 000 €)

Aholan koulun rakennukset purettiin, toteutukseen kului 102 085 €.

Kuntosali:

(ta 16 000 €)

Kuntosalin arkkitehti- ja rakennesuunnitteluun kului 11 800 €.

Paloilmaisinalaitteiden uusinta:

(ta 25 000 €)

Kuukkelin paloilmaisinalaitteet uusittiin sprinklerijärjestelmän asennuksen yhteydessä, toteutukseen kului 23 369 €.

Kiinteistöautomaation modernisointi (terveyskeskus:

(ta 30 000 €)

Terveyskeskuksen ja toimintakeskuksen kiinteistöautomaatio modernisoitiin, toteutukseen kului 30 231 €.

Terveyskeskuksen ja vanhainkodin läpivientien tiivistys:

(ta 0 €, ta-muutos 40 000 €, ta muutoksen jälkeen 40 000 €)

Palotarkastuksessa korjattaviksi määrättyjen läpivientien tiivistys terveyskeskuksessa, toteutukseen kului 29 048 €.

Sprinklaus:

(ta 50 000 €)

Ryhmäkoti Kuukkelin sprinklerijärjestelmän asennustyöt, toteutukseen kului 42 419 €.

Kattotyöt:

(ta 120 000 €)

Terveyskeskuksen taloussiiven kattotöiden toteutukseen kului 121 094 €.

Kaukolämmön vaihdin korjaus / Kunnantalo:

(ta 25 000 €, ta-muutos 30 000 €, ta muutoksen jälkeen 55 000 €)

Kunnantalon lämmönvaihtimien ja kaukolämmönputkien uusimiseen kului 54 612 €.

Tori ja sisääntuloväylien opasteet:

(ta 50 000 €)

Torialueiden suunnitteluun ja torin kierrätyspisteiden rakentamiseen kului 29 403 €.

Kuloharjun pumpppaamo:

(ta 15 000 €)

Kuloharjun jäteveden pumpppaamon saneeraukseen kului 14 999 €.

Hyötyjäteasema:

(ta 40 000 €)

Hyötyjäteaseman ympäristölupaehtojen mukaisiin töihin kului 37 152 €.

Varavoimakone:

(ta 15 000 €)

Vanhainkodin ja peruskoulun siirrettävän varavoimakoneen hankintaan kului 14 786 €.

Ravintokeskuksen laitehankinnat:

(ta 35 000 €)

Ravintokeskuksen yhdistelmäuunin ja lämpövaunun hankintaan kului 23 270 €.

Maanhankinta:

(ta tulot 100 000 €, menot 30 000 €)

Myydyistä tonteista saatiin tuloja 24 933 €.

Elinkeinoja tukevat infrahankkeet:

(ta 10 000 €)

Ei toteutunut.

Kiinteistöautomaation modernisointi (Matti-Ovi):

(ta 10 000 €)

Ei toteutunut.

Rakennusvalvonnan ohjelmisto:

(ta 10 000 €)

Ei toteutunut.

Atk-laittehankinnat:

(ta 20 000 €)

Ei toteutunut.

Sähköinen arkisto:

(ta 70 000 €)

Sähköisen arkiston hankintaan kului 10 778 €.

Osakkeiden hankinta / Itä-Lapin kuntayhtymä:

(ta 0 €, ta-muutos 46 600 €, ta muutoksen jälkeen 46 600 €)

Itä-Lapin kuntayhtymän osakkeiden hankintaan kului 46 600 €.

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Ulkoisen/Sisäisen Toimintatulot	10 226 897	0	10 226 897	10 099 738	-127 159	98,8 %
Myyntitulot	6 846 744	0	6 846 744	6 940 596	93 852	101,4 %
Maksutulot	1 478 600	0	1 478 600	1 570 570	91 970	106,2 %
Tuet ja avustukset	323 293	0	323 293	483 110	159 817	149,4 %
Muut toimintatulot	1 578 260	0	1 578 260	1 105 462	-472 798	70,0 %
Toimintamenot	-34 847 075	0	-34 847 075	-34 348 439	498 636	98,6 %
Henkilöstömenot	-9 196 181	0	-9 196 181	-9 053 772	142 409	98,5 %
Palvelujen ostot	-20 702 949	0	-20 702 949	-20 476 569	226 380	98,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 825 911	0	-1 825 911	-1 764 521	61 390	96,6 %
Avustukset muille	-782 810	0	-782 810	-705 358	77 452	90,1 %
Muut toimintamenot	-2 339 224	0	-2 339 224	-2 348 219	-8 995	100,4 %
Toimintakate	-24 620 178	0	-24 620 178	-24 248 701	371 477	98,5 %
Verotulot	10 273 000	0	10 273 000	9 401 357	-871 643	91,5 %
Valtionosuudet	16 700 000	0	16 700 000	16 916 083	216 083	101,3 %
Rahoitustulot ja -menot	-50 000	0	-50 000	-158 592	-108 592	317,2 %
Korkotulot muilta	17 500	0	17 500	14 176	-3 324	81,0 %
Muut rahoitustulot muilta	37 500	0	37 500	126 542	89 042	337,4 %
Korkomenot	-100 000	0	-100 000	-156 331	-56 331	156,3 %
Muut rahoitusmenot	-5 000	0	-5 000	-142 979	-137 979	2859,6 %
Vuosikate	2 302 822	0	2 302 822	1 910 147	-392 675	82,9 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 033 000	0	-1 033 000	-1 113 457	-80 457	107,8 %
Tilikauden tulos	1 269 822	0	1 269 822	796 690	-473 132	62,7 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	138 000	0	138 000	138 465	465	100,3 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 407 822	0	1 407 822	935 155	-472 667	66,4 %

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Ulkoinen						
<i>Toimintatulot</i>	7 684 729	0	7 684 729	7 562 162	-122 567	98,4 %
Myyntitulot	4 341 456	0	4 341 456	4 472 009	130 553	103,0 %
Maksutulot	1 478 600	0	1 478 600	1 539 279	60 679	104,1 %
Tuet ja avustukset	323 293	0	323 293	483 110	159 817	149,4 %
Muut toimintatulot	1 541 380	0	1 541 380	1 067 764	-473 616	69,3 %
<i>Toimintamenot</i>	-32 304 907	0	-32 304 907	-31 810 863	494 044	98,5 %
Henkilöstömenot	-9 196 181	0	-9 196 181	-9 053 772	142 409	98,5 %
Palvelujen ostot	-20 264 261	0	-20 264 261	-20 071 963	192 298	99,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 817 411	0	-1 817 411	-1 757 997	59 414	96,7 %
Avustukset muille	-782 810	0	-782 810	-676 227	106 583	86,4 %
Muut toimintamenot	-244 244	0	-244 244	-250 904	-6 660	102,7 %
Toimintakate	-24 620 178	0	-24 620 178	-24 248 701	371 477	98,5 %
Verotulot	10 273 000	0	10 273 000	9 401 357	-871 643	91,5 %
Valtionosuudet	16 700 000	0	16 700 000	16 916 083	216 083	101,3 %
Rahoitustulot ja -menot	-50 000	0	-50 000	-158 592	-108 592	317,2 %
Korkotulot muilta	17 500	0	17 500	14 176	-3 324	81,0 %
Muut rahoitustulot muilta	37 500	0	37 500	126 542	89 042	337,4 %
Korkomenot	-100 000	0	-100 000	-156 331	-56 331	156,3 %
Muut rahoitusmenot	-5 000	0	-5 000	-142 979	-137 979	2859,6 %
Vuosikate	2 302 822	0	2 302 822	1 910 147	-392 675	82,9 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 033 000	0	-1 033 000	-1 113 457	-80 457	107,8 %
Tilikauden tulos	1 269 822	0	1 269 822	796 690	-473 132	62,7 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	138 000	0	138 000	138 465	465	100,3 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 407 822	0	1 407 822	935 155	-472 667	66,4 %

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Polkkeama
Kunnan verotulo	8 168 000	0	8 168 000	7 511 016	-656 984
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 284 000	0	1 284 000	1 230 142	-53 858
Kiinteistövero	821 000	0	821 000	660 199	-160 801

Tulovero- prosentti Verotettava tulo, milj.€ Muutos %

2014	21	43 970	
2015	21	43 071	-2
2016	21,75	39 265	-1,5
2017	21,75	36 564	-6,9
2018	21,75	37 009	1,2 (ennuste)

Kiinteistöverojen erittely

Verotusarvot (1000 €)

Yleisen kiint.v- % alaiset	Vakituiset asuinrakennukset	Muu kuin vakituinen asuinrakennus	Voimalaitos- rakennus	Yleishyödyllinen yhteisö	Rakentamaton rakennuspaikka	Kiinteistö- vero 1000 €	Muutos %
2011	32 364	58 835	31 956	0	57	814	1,7
2012	33 270	60 667	33 798	0	57	846	3,9
2013	34 372	61 551	34 871	0	57	1 027	21,4
2014	41 230	65 908	38 256	1 080	179	1 206	17,4
2015	40 969	65 612	38 445	1 043	175	1 140	-5,5
2016	41 618	64 822	38 665	1 001	171	1 246	9,3
2017	44 653	63 790	39 102	2 841	167	1 240	-0,5
2018	41 409	62 653	39 191	2 771	324	1 265	2,0

Kiinteistöveroprosentit

	Yleinen kiinteistövero%	Vakituisen asunnon kiinteistövero%	Muun asuinrakennuksen kiinteistövero%	Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero%	Rakentamattoman tontin kiinteistövero %	Voimalaitos- rakennuksen kiinteistövero %
2011	0,9	0,4	0,9	0	0	1,4
2012	0,9	0,4	0,9	0	0	1,4
2013	0,9	0,4	0,9	0	0	1,4
2014	1	0,5	1	0	0	1,4
2015	1	0,5	1	0	0	1,4
2016	1	0,5	1	0	0	1,4
2017	1	0,6	1,1	0	0	1,6
2018	1	0,6	1,1	0	0	1,6

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	16 706 254	0	16 706 254	16 965 521	259 267
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-6 254	0	-6 254	-49 438	-43 184
Yhteensä	16 700 000	0	16 700 000	16 916 083	216 083

2.3 Investointien toteutuminen

A. Investointitoiminta	Alkuperäinen kustannusarvio	Kustannusarvion muutokset	Kustannusarvio muutosten jälkeen	Ed. vuoden käyttö	Ta 2018	Ta muut	Ta muutosten jälkeen	Tot. 2018	Polkk. (ta)	Tot (2018 + ed. vuodet)	Kustannusarvioesta käytetty
<i>Elinkeinoja tukevat infrahankeet</i>											
Menot	-60 000	0	-60 000	0	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0	0,0 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Nettomenot	-60 000	0	-60 000	0	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0	0,0 %
<i>Kaavatiet</i>											
Menot	-140 000	60 000	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	-46 136	33 864	-46 136	57,7 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Nettomenot	-140 000	60 000	-80 000	0	-80 000	0	-80 000	-46 136	33 864	-46 136	57,7 %
<i>Yksityiset</i>											
Menot	-60 000	0	-60 000	0	-20 000	0	-20 000	-19 943	57	-19 943	33,2 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Nettomenot	-60 000	0	-60 000	0	-20 000	0	-20 000	-19 943	57	-19 943	33,2 %
<i>Päiväkodin muutostyöt</i>											
Menot	-35 000	0	-35 000	0	0	-35 000	-35 000	-34 487	513	-34 487	98,5 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Nettomenot	-35 000	0	-35 000	0	0	-35 000	-35 000	-34 487	513	-34 487	98,5 %
<i>Peruskoulun ves- ja lämpöjohtojen uusinta</i>											
Menot	-310 000	-105 000	-205 000	-74 952	-80 000	30 000	-50 000	-49 334	666	-124 286	60,6 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Nettomenot	-310 000	-105 000	-205 000	-74 952	-80 000	30 000	-50 000	-49 334	666	-124 286	60,6 %
<i>Peruskoulun pihan laajennus</i>											
Menot	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	-14 998	2	-14 998	100,0 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %

Posion kunta – toimintakertomus ja tiinpäättös vuodelta 2018

Nettomenot	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0	-14 988	2	-14 988	100,0 %
A. Investointitoiminta										
	Alkuperäinen kustannusarvio	Kustannusarvion muutokset	Kustannusarvio muutosten jälkeen	Ed. vuoden käyttö	Ta 2018	Ta muut	Ta muutosten jälkeen	Tot. 2018	Poikk. (ta)	Tot (2018 + ed. vuodelt)
Aholan koulun purku										
Menot	-90 000	-15 000	-105 000	0	-105 000	0	-105 000	-102 085	2 915	-102 085
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-90 000	-15 000	-105 000	0	-105 000	0	-105 000	-102 085	2 915	-102 085
										97,2 %
Kuntosalit										
Menot	-250 000	-16 000	-266 000	0	-16 000	0	-16 000	-11 800	4 200	-11 800
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-250 000	-16 000	-266 000	0	-16 000	0	-16 000	-11 800	4 200	-11 800
										4,4 %
Patolmainsinlaitteiden uusinta										
Menot	-75 000	0	-75 000	-24 867	-25 000	0	-25 000	-23 369	1 631	-48 236
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-75 000	0	-75 000	-75 000	-25 000	0	-25 000	-23 369	1 631	-48 236
										64,3 %
Kiinteistöautomaation modernisointi (terveyskeskus)										
Menot	-75 000	0	-75 000	0	-30 000	0	-30 000	-30 231	-231	-30 231
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-75 000	0	-75 000	0	-30 000	0	-30 000	-30 231	-231	-30 231
										40,3 %
Kiinteistöautomaation modernisointi (Matti-Ovi)										
Menot	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0
										0,0 %
Terveyskeskuksen ja vanhainkodin läpiviennin tiivistys										
Menot	-40 000	0	-40 000	0	0	-40 000	-40 000	-29 048	10 952	-29 048
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
										72,6 %
										0,0 %

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Nettomenot	-40 000	0	-40 000	0	0	-40 000	-40 000	10 952	-29 048	72,6 %
A. Investointitoiminta										
	Alkuperäinen kustannusarvio	Kustannusarvion muutokset	Kustannusarvio muutosten jälkeen	Ed. vuosien käyttö	Ta 2018	Ta muut	Ta muutosten jälkeen	Tot. 2018	Poist. (ta)	Tot (2018 + ed. vuodet)
Sprintäus										
Menot	-160 000	0	-160 000	-110758	-50 000	0	-50 000	-42 419	7 581	-153 177
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-160 000	0	-160 000	-110 758	-50 000	0	-50 000	-42 419	7 581	-153 177
								-42 419		
Käyttötyöt										
Menot	-270 000	0	-270 000	0	-120 000	0	-120 000	-121 094	-1 094	-121 094
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-270 000	0	-270 000	0	-120 000	0	-120 000	-121 094	-1 094	-121 094
Käukolämmitin valdän korjaus/kunnaritus										
Menot	-25 000	-30 000	-55 000	0	-25 000	-30 000	-55 000	-54 612	388	-54 612
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-25 000	-30 000	-55 000	0	-25 000	-30 000	-55 000	-54 612	388	-54 612
Varavalmakone										
Menot	-30 000	0	-30 000	0	-15 000	0	-15 000	-14 786	214	-14 786
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-30 000	0	-30 000	0	-15 000	0	-15 000	-14 786	214	-14 786
Kanervan muutostyöt										
Menot	-85 000	0	-85 000	-53335	-35 000	35 000	0	0	0	-53 335
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	-85 000	0	-85 000	-53335	-35 000	35 000	0	0	0	-53 335
Tot ja sisällytövälytten opasteet										
Menot	-93 000	0	-93 000	0	-50 000	0	-50 000	-29 403	20 597	-29 403
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Nettomenot	-83 000	0	-83 000	0	-50 000	0	-50 000	-29 403	20 597	-29 403	31,6 %
A. Investointitoiminta											
	Alkuperäinen kustannusarvio	Kustannusarvion muutokset	Kustannusarvio muutosten jälkeen	Ed. vuodelen käyttö	Ta 2018	Ta muut	Ta muutosten jälkeen	Tot. 2018	Polkk. (ta)	Tot (2018 + ed. vuodet)	Kustannusarvion käytetty
Kuoharjun pumppeamo											
Menot	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	-14 999	1	-14 999	100,0 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Nettomenot	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	-14 999	1	-14 999	100,0 %
Hyötylaitasama											
Menot	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	-37 152	2 848	-37 152	92,9 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Nettomenot	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	-37 152	2 848	-37 152	92,9 %
Maanhanhinta											
Menot	-80 000	0	-80 000	0	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0	0,0 %
Tulot	100 000	0	100 000	810	100 000	0	100 000	24 933	-75 067	25 743	25,7 %
Nettomenot	20 000	0	20 000	810	70 000	0	70 000	24 933	-45 067	25 743	128,7 %
Yhteensä											
Menot	-1 958 000	-108 000	-1 854 000	-263 912	-771 000	-40 000	-811 000	-675 896	135 104	-939 808	50,7 %
Tulot	100 000	0	100 000	810	100 000	0	100 000	24 933	-75 067	25 743	25,7 %
Nettomenot	-1 858 000	-108 000	-1 754 000	-263 102	-671 000	-40 000	-711 000	-650 963	60 037	-914 065	52,1 %

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

B. Irtain omaisuus/Muu investointi	Alkuperäinen kustannusarvio	Kustannusarvion muutokset	Kustannusarvio muutosten jälkeen	Ed. vuodelen käyttö	Ta 2018	Ta muut	Ta muutosten jälkeen	Tot. 2018	Polkk.	Tot (2018 + ed. vuodelt)	Kustannusarvionsta käytetty
Aik-laitteet	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0	20 000	0	0,0 %
Ravintokeskuksen laitehankinnat	-35 000	0	-35 000	0	-35 000	0	-35 000	-23 270	11 730	0	0,0 %
Rakennusvalvonnan ohjelmisto	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0	0,0 %
Sähköinen arkisto	-40 000	-70 000	-110 000	-14854	-70 000	0	-70 000	-10 778	59 222	-25 432	23,1 %
Osakkaiden hankinta/itä-Lapin kuntayhtymä	-46 600	0	-46 600	0	-46 600	0	-46 600	-46 600	0	-46 600	100,0 %
Irtain omaisuus/muu investointi yhteensä											
Menot	-151 600	-70 000	-221 600	-14 654	-181 600	0	-181 600	-80 648	100 952	-72 032	32,5 %
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*****
Nettomenot	-151 600	-70 000	-221 600	-14 654	-181 600	0	-181 600	-80 648	100 952	-72 032	32,5 %
Investointitoiminta yhteensä											
Menot	-2 109 600	-176 000	-2 075 600	-278 566	-952 600	-40 000	-992 600	-756 544	236 056	-1 011 840	48,75 %
Tulot	100 000	0	100 000	810	100 000	0	100 000	24 933	-75 067	25 743	25,74 %
Nettomenot	-2 009 600	-176 000	-1 975 600	-277 756	-852 600	-40 000	-892 600	-731 611	160 989	-986 097	49,91 %

2.4 Rahoituksen toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot- %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	2 202 822	0	2 202 822	1 909 208	-293 614	86,7
Vuosikate	2 302 822	0	2 302 822	1 910 147	-392 675	82,9
Tulorahoituksen korjauserät	-100 000	0	-100 000	-939	-99 061	0,9
Investointien rahavirta	-737 600	-55 000	-792 600	-730 472	62 128	92,2
Investointimenot	-937 600	-55 000	-992 600	-756 344	-236 256	76,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	200 000	0	200 000	25 872	-174 128	12,9
Toiminnan ja investoinnit, netto	1 465 222	-55 000	1 410 222	1 178 736	-231 486	83,6
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	35 280	35 280	100,0
Antolainauksen lisäykset muille	0	0	0	0	0	
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	35 280	35 280	100,0
Lainakannan muutokset	-1 200 000	0	-1 200 000	-1 215 548	-15 548	101,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 200 000	0	-1 200 000	-1 215 548	-15 548	101,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	
Vaikutus maksuvalmiuteen	265 222	-55 000	210 222	-1 532	-211 754	-0,7

2.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkuperäinen ta	Ta:n muutokset	Ta muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Alkuperäinen ta	Ta:n muutokset	Ta muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Kunnanvaltuusto	N	-13 000		-13 000	-12 783	217					
Keskusvaalilautakunta	N	-20 000		-20 000	-4 594	15 406					
Tarkastuslautakunta	N	-15 000		-15 000	-15 029	-29					
				-2 199	-2 077						
Kunnanhallitus	N	-2 199 734		734	369	122 365					
				-22 272	-22 118						
Hyvinvointilautakunta	N	-22 272 965		965	107	154 858					
Toimintaympäristölahtakunta	N	-99 479		-99 479	-20 818	78 661					
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						10 273 000	0	10 273 000	9 401 367	-871 633
Valtionosuudet	B						16 700 000	0	16 700 000	16 916 083	216 083
Korkotulot	B						17 500	0	17 500	14 176	-3 324
Muut rahoitustulot	B						37 500	0	37 500	126542	89 042
Korkomenot	B	-100 000		-100 000	-156 331	56 331					
Muut rahoitusmenot	B	-5 000		-5 000	-142 979	137 979					
INVESTOINTIOSA											
Elinkeinoja tukevat infrahankkeet:	N	-10 000		-10 000	0	-10 000					
Kaavatiet	N	-80 000		-80 000	-46 136	-33 864					
Yksityistiet	N	-20 000		-20 000	-19 943	-57					
Päiväkodin muutostyöt	N	0	-35 000	-35 000	-34 487	-513					
Peruskoulun vesi- ja lämpöjohtojen uusinta	N	-80 000	30 000	-50 000	-49 334	-666					
Peruskoulun pihan laajennus	N	-15 000		-15 000	-14 998	-2					
Aholan koulun purku	N	-105 000		-105 000	-102 085	-2 915					

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Kuntosali	N	-16 000	-16 000	-11 800	-4 200				
Paloilmaisineläinlaitteiden uusinta	N	-25 000	-25 000	-23 369	-1 631				
Kiinteistöautomaation modernisointi (terveyskeskus)	N	-30 000	-30 000	-30 231	231				
Kiinteistöautomaation modernisointi (Matti-Ovi)	N	-10 000	-10 000	0	-10 000				
Sprinklaus	N	-50 000	-50 000	-42 419	-7 581				
Kattotyöt	N	-120 000	-120 000	-121 094	1 094				
Kaukoiälmmön vaihdin	N	-25 000	-30 000	-54 612	-388				
Korjaus/Kunnantalo	N	-15 000	-15 000	-14 786	-214				
Varavoimakone	N	-35 000	35 000	0	0				
Kanervan muutostyöt	N	-50 000	-50 000	-29 403	-20 597				
Tori ja sisäntuloväylien opasteet	N	-15 000	-15 000	-14 989	-1				
Kuloharjun pumppaamo	N	-40 000	-40 000	-37 152	-2 848				
Hyötyjäteasema	N	-30 000	-30 000	0	-30 000				
Maanhankinta	N	-20 000	-20 000	0	-20 000				
Atk-laitteet	N	-35 000	-35 000	-23 270	-11 730				
Ravintokeskuksen laitehankinnat	N	-10 000	-10 000	0	-10 000				
Rakennusvalvonnan ohjelmisto	N	-70 000	-70 000	-10 778	-59 222				
Sähköinen arkisto	N	-46 600	-46 600	-46 600	0				
Kuntayhtymäosuudet	N	-40 000	-40 000	-37 197	-2 803				
Itä-Lapin kuntayhtymä	N	-25 000	-25 000	-24 228	-772				
Hammashoitoyksikkö	N	-93 000	-93 000	-14 654	-78 346				
Hematologialaite	N								
laboratorioon	N								
Sähköinen arkisto	N								
Tonttimyynti	N								
				100 000	100 000	24 933	-75 067		

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

RAHOITUSOSA																				
Antolainauksen muutokset																				
Antolainasaamisten lisäykset	B																			
Antolainasaamisten vähennykset	B																			
Lainakannan muutokset																				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B																			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B																			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N																			
Oman pääoman muutokset	B																			
Vaikutus maksuvalmiuteen																				
YHTEENSÄ																				

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma (ulkoinen)

	2018	2017
Toimintatuotot		
Myyntituotot	4 472 009,07	4 743 711,54
Maksutuotot	1 539 278,72	1 560 114,19
Tuet ja avustukset	483 110,19	412 273,92
Muut toimintatuotot	1 067 763,58	1 207 741,96
Toimintakulut		7 923 841,61
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 728 821,91	-6 663 875,90
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-2 026 974,33	-2 002 131,74
Muut henkilöstösivukulut	-297 975,51	-444 047,94
Palvelujen ostot	-20 071 962,61	-20 187 064,33
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-1 757 997,04	-1 752 079,75
Avustukset	-676 227,15	-636 152,36
Muut toimintakulut	-250 903,79	-246 856,94
Toimintakate	-31 810 862,34	-31 932 208,96
Verotulot	-24 248 700,78	-24 008 367,35
Valtionosuudet	9 401 357,47	10 652 363,76
Rahoitustuotot ja -kulut	16 916 083,00	17 140 280,00
Korkotuotot	14 175,72	15 752,57
Muut rahoitustuotot	126 542,07	339 596,24
Korkokulut	-156 331,44	-149 620,53
Muut rahoituskulut	-142 978,87	-41 725,70
Vuosikate	-158 592,52	164 002,58
	1 910 147,17	3 948 278,99

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 113 456,53	-1 037 252,75
Tilikauden tulos	796 690,64	2 911 026,24
Poistoero muutos	138 464,90	138 441,95
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	935 155,54	3 049 468,19

3.2 Tuloslaskelma (ulkoinen/sisäinen)

	2018	2017
Toimintatuotot		
Myyntituotot	6 940 595,63	7 304 256,74
Maksutuotot	1 570 569,94	1 589 447,09
Tuet ja avustukset	483 110,19	412 273,92
Muut toimintatuotot	1 105 462,13	1 245 835,13
Valmistus omaan käyttöön		10 551 812,88
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		-6 663 875,90
Palkat ja palkkiot	-6 728 821,91	
Henkilöstösivukulut		-2 002 131,74
Eläkekulut	-2 026 974,33	-444 047,94
Muut henkilöstösivukulut	-297 975,51	-20 675
Palvelujen ostot	-20 476 568,66	151,45
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-1 764 520,75	-1 759 977,52
Avustukset	-705 358,37	-664 520,26
Muut toimintakulut	-2 348 219,14	-34 348 438,67
Toimintakate	-24 248 700,78	-34 560 180,23
Verotulot	9 401 357,47	-24 008 367,35
Valtionosuudet	16 916 083,00	10 652 363,76
		17 140 280,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 175,72	15 752,57
Muut rahoitustuotot	126 542,07	339 596,24
Korkokulut	-156 331,44	-149 620,53

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Muut rahoituskulut	-142 978,87	-158 592,52	-41 725,70	164 002,58
Vuosikate		1 910 147,17		3 948 278,99
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 113 456,53		-1 037 252,75
Tilikauden tulos		796 690,64		2 911 026,24
Poistoero muutos		138 464,9	138 441,95	138 441,95
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		935 155,54		3 049 468,19

3.3 Rahoituslaskelma

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 910 147,17	3 948 278,99
Tulorahoituksen korjaukset	-939,63	-44 008,07
		3 904 270,92
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-756 344,28	-705 301,90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	25 871,50	44 850,00
		-660 451,90
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 178 734,76	3 243 819,02
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen vähennys	35 280,00	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 215 547,72	-1 262 568,61
Oman pääoman muutokset	111 226,92	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	94 897,38	-50 212,62
Saamisten muutos	-124 682,27	214 377,94
Korottomien velkojen muutos	301 130,42	1 584 051,15
	271 345,53	1 748 216,47

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Rahoituksen rahavirta		-797 695,27	485 647,86
Rahavarojen muutos		381 039,49	3 729 466,88
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	9 355 855,81		8 974 815,32
Rahavarat 1.1.	8 974 815,32	381 040,49	5 245 348,44
			3 729 466,88

3.4 Tase

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	27 463 646,72	27 880 971,84
Aineettomat oikeudet	107 262,64	140 990,67
Aineettomat oikeudet	107 262,64	140 990,67
Aineelliset hyödykkeet	18 986 081,05	19 378 298,14
Maa- ja vesialueet	2 181 515,64	2 104 363,74
Rakennukset	15 130 497,57	15 658 407,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 447 758,95	1 363 904,22
Koneet ja kalusto	118 778,93	184 274,22
Muut aineelliset hyödykkeet	35 319,46	35 319,46
Ennakkomaks ja keskener. hank.	72 210,50	32 029,36
Sijoitukset	8 370 303,03	8 361 683,03
Osakkeet ja osuudet	8 003 585,24	7 959 685,24
Muut lainasaamiset	366 717,79	401 997,79
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19 366,02	19 347,89
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	18 188,77	18 170,64
Muut toimeksiantojen varat	1 177,25	1 177,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 281 052,79	11 870 227,41
Vaihto-omaisuus	98 482,98	193 380,36
Aineet ja tarvikkeet	81 601,00	41 443,71
Ennakkomaksut	16 881,98	151 936,65
Saamiset	2 826 714,00	2 702 031,73
Pitkäaikaiset saamiset	300 000,00	460 000,00
Lainasaamiset	300 000,00	460 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	2 526 714,00	2 242 031,73
Myyntisaamiset	1 938 137,00	1 386 504,74
Lainasaamiset	230,42	305,13
Muut saamiset	348 023,72	317 795,91
Siirtosaamiset	240 322,86	537 425,95
Rahoitusarvopaperit	5 324 321,74	5 379 517,52
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	5 324 321,74	5 379 517,52
Rahat ja pankkisaamiset	4 031 534,07	3 595 297,80
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 764 065,53	39 770 547,14

VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA	21 512 728,93	20 466 346,47
Peruspääoma	17 306 673,42	17 306 673,42
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 270 899,97	110 204,86
Tilikauden yli-/alijäämä	935 155,54	3 049 468,19
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARUKS.	1 664 568,32	1 803 033,22
Poistoero	1 664 568,32	1 803 033,22
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	19 366,02	19 347,89
Lahjoitusrahastojen pääomat	18 188,77	18 170,64
Muut toimeksiantojen varat	1 177,25	1 177,25
VIERAS PÄÄOMA	16 567 402,26	17 481 819,56
Pitkäaikainen	11 101 375,52	11 964 877,27
Lainat rahoitus- ja vakuutusl.	10 980 864,83	11 782 355,09
Lainat julkisyhteisöiltä	114 099,36	157 312,40
Saadut ennakot	-2 140,72	7 949,28
Muut velat	8 552,05	6 380,00
Siirtovelat	0,00	10 880,50
Lyhytaikainen	5 466 026,74	5 516 942,29
Lainat rah.- ja vakuut.laitoks.	748 859,26	1 128 083,96
Laina julkisyhteisöiltä	43 212,87	34 832,59
Saadut ennakot	69 584,98	53 167,85
Lyhytaikaiset ostovelat	2 698 206,87	2 961 251,03
Muut velat	274 103,83	136 643,91
Siirtovelat	1 632 058,93	1 202 962,95
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 764 065,53	39 770 547,14

3.5 Konsermilaskelmat

Tuloslaskelma

	2018	2017
Toimintatuotot	19 590 847,69	18 740 865,40
Toimintakulut	42 546 389,75	41 554 710,56
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	0,00	6 023,18
Toimintakate	-22 955 542,06	-22 807 821,97
Verotulot	9 401 357,47	10 652 363,76
Valtionosuudet	16 916 083,00	17 140 280,00
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00
Korkotuotot	1 117,38	4 422,49
Muut rahoitustuotot	72 299,37	283 530,90
Korkokulut	331 757,99	337 558,36
Muut rahoituskulut	157 524,86	55 275,12
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-415 866,10	-104 880,09
Vuosikate	2 946 032,31	4 879 941,69
Poistot ja arvonalentumiset	1 846 043,37	1 778 486,07
Satunnaiset erät	0,00	1 118,24
Tilikauden tulos	1 099 988,94	3 102 573,86
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) ja vähennys (+)	11 334,03	11 695,61
Tilikauden verot		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	623,43	410,00
Tuloverot	-232,33	-225,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 111 714,07	3 114 454,47

Rahoituslaskelma

	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 946 032,32	4 879 941,69
Satunnaiset erät	0,00	1 118,24
Tulorahoituksen korjauserät	94 699,39	-51 219,51
TOIMINNAN RAHAVIRTA	3 040 731,71	4 829 840,42
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 318 074,48	-1 181 021,31
Rahoitusosuudet investointeihin	18 278,25	19 615,74
Investointihyödykkeiden luovutusvoitot	28 589,14	1 436,66
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 271 207,09	-1 159 968,90
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 769 524,62	3 669 871,52
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	35 280,00	0,00
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET YHTEENSÄ	35 280,00	0,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 039,47	10 232,99
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 260 692,82	-1 370 015,67
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-253 834,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET YHTEENSÄ	-1 245 653,35	-1 613 616,67
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-222,12	-406,83
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00
Toimeksiantojen ja pääomien muutos	-4 982,75	4 352,08
Vaihto-omaisuuden muutos	121 469,32	-47 572,99
Saamisten muutos	-351 190,08	281 584,37

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Korottomien velkojen muutos 152 703,17 1 658 577,67
 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET -82 000,34 1 896 941,13
 RAHOITUKSEN RAHAVIRTA -1 292 595,81 282 917,63

RAHAVAROJEN MUUTOS 476 928,81 3 952 789,15

RAHAVARAT 31.12. 10 861 853,02 10 384 924,21
 RAHAVARAT 1.1. 10 384 924,21 6 432 135,06
RAHAVAROJEN MUUTOS 476 928,81 3 952 789,15

Tase

	2018	2017		2018	2017
VASTAAVA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 959 054,48	30 598 538,99	Oma pääoma	21 091 756,92	19 892 407,41
Aineettomat hyödykkeet	217 324,88	239 890,46	Peruspääoma	17 307 970,02	17 307 978,25
Aineettomat oikeudet	200 646,64	228 477,97	Muut rahastot	820 155,27	833 647,22
Muut pitkävaikuttiset menot	4 509,54	3 531,55	Osakepääoma	0,00	0,00
Ennakkomaksut	12 168,70	7 880,94	Edell. tilikauden yli- / alijäämä	1 851 917,57	-1 363 672,37
			Tilikauden yli- / alijäämä	1 111 714,06	3 114 454,30
Aineelliset Hyödykkeet	28 120 946,37	28 712 547,23			
Maa- ja vesialueet	2 395 094,29	2 317 942,39	VÄHEMMISTÖOSUUDET	16 803,09	17 817,47
Rakennukset	23 623 546,37	24 352 369,13			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 456 584,82	1 375 401,79	PAKOLLISET VARAUKSET	423 357,99	326 050,94
Koneet ja kalusto	386 599,76	446 787,18	Eläkevaraukset	2 014,45	2 548,47
Muut aineelliset hyödykkeet	48 082,48	48 495,49	Muut pakolliset varaukset	421 343,54	323 502,47
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankkeet	211 038,65	171 551,25			
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	386 972,59	368 902,33
Sijoitukset	1 237 699,07	1 285 833,31	Valtion toimeksiannot	77 187,44	33 405,21
Osakkeet ja osuudet	481 142,29	496 130,78	Lahjoitusrahastojen pääomat	20 234,41	19 367,05
Muut osakkeet ja osuudet	389 251,00	387 116,75	Muut toimeksiantojen pääomat	289 550,74	316 130,07

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Muut lainasaamiset			401 997,79	Vieras pääoma	23 174 035,46	24 452 042,85
Muut saamiset		366 717,79	587,99	Pitkäaikainen	15 765 379,29	16 976 803,31
Toimeksiantojen varat				Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 562 635,34	16 683 840,85
Valtion toimeksiannot		383 084,16	360 267,99	Lainat julkisyhteisöiltä	114 099,36	157 312,40
Muut toimeksiantojen varat		67 567,33	28 510,21	Saadut ennakot	-1 835,52	7 949,28
		315 516,83	331 757,78	Muut velat/Liittymismaksut	90 480,11	116 820,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT				Siirtovelat	0,00	10 880,50
Vaihto-omaisuus		15 133 871,58	14 458 682,01			
Aineet ja tarvikkeet		554 378,33	675 847,65	Lyhytaikainen	7 408 656,17	7 475 239,54
Muu vaihto-omaisuus		182 424,02	138 687,40	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 083 613,97	1 458 032,20
Ennakkomaksut		355 067,26	385 219,71	Lainat julkisyhteisöiltä	43 212,87	34 832,59
		16 887,05	151 940,54	Saadut ennakot	70 972,66	58 468,23
Pitkäaikaisen saamiset				Siirtovelat	2 650 492,65	2 208 150,89
Siirtosaamiset		0,00	0,00	Ostovelat	3 023 216,44	3 308 337,11
				Muut velat/Liittymismaksut	537 147,58	407 418,52
Lyhytaikaiset saamiset		3 717 640,23	3 397 910,15	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	45 092 926,05	45 057 221,00
Myyntisaamiset		2 813 869,97	2 228 195,23			
Muut saamiset		546 952,42	479 597,64			
Siirtosaamiset		356 817,84	690 117,28			
Rahoitusarvopaperit						
Osakkeet ja osuudet		5 326 574,77	5 381 781,92			
Sijoitukset ja rahoitusinstrumentit		1 103,11	1 103,11			
Muut arvopaperit		5 324 321,74	5 379 517,52			
		1 149,92	1 161,29			
Rahat ja pankkisaamiset		5 535 278,25	5 003 142,29			
VASTAAVAA YHTEENSÄ		45 092 926,06	45 057 221,00			

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut sijoituksen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahotusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille on kirjattu vuoden 2017 palkkojen tasetilien täsmäyttämisen jälkeen -111 226,92 €.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhtiöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoerojen ja vapaaehtoisten käsittelytapaa on muutettu konsernitilinpäätöksessä 2015. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset rinnastetaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa ylijäämäeriin siltä osin kuin niihin ei sisälly vastaisia verovaikutuksia. Poistoeroilla ja vapaaehtoisilla varauksilla on ollut vaikutuksia sisäisten omistuksen eliminointiin, vähemmistöosuuden erottamiseen ja osakkuusyhteisöjen yhdistelemiseen sekä konsernin tilinpäätöskaavoihin.

Kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen. Posion kunnan konsernin taseessa oli yht. 136 468,19 € poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia Kunnan omassa taseessa oli poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia yht. 1 664 568,32 €.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain, ulkoisen/sisäisen	2018	2017	Muutos %
Keskusvaalilautakunta	6 349	0	
Kunnanhallitus	3 333 901	3 585 804	-7,0 %
Hyvinvointilautakunta	2 643 740	2 735 634	-3,4 %
Toimintaympäristölautakunta	4 115 748	4 230 168	-2,7 %
Yhteensä	10 099 738	10 551 606	-4,3 %
Toimintatuotot tehtäväalueittain, ulkoisen	2018	2017	Muutos %
Keskusvaalilautakunta	6 349	0	
Kunnanhallitus	3 264 223	3 482 163	-6,3 %
Hyvinvointilautakunta	2 552 186	2 644 613	-3,5 %
Toimintaympäristölautakunta	1 739 403	1 796 858	-3,2 %
Yhteensä	7 562 161	7 923 634	-4,6 %
Verotulojen erittely	2018	2017	Muutos %
Kunnan tulovero	7 511 016	8 589 607	-12,6 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	660 199	785 977	-16,0 %
Kiinteistövero	1 230 142	1 276 779	-3,7 %
Verotulot yhteensä	9 401 357	10 652 363	-11,7 %
Valtionosuuksien erittely	2018	2017	Muutos %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	16 965 521	17 223 143	-1,5 %
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 521 508	3 891 732	-9,5 %
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-49 438	-82 863	-40,3 %
Valtionosuudet yhteensä	16 916 083	21 032 012	-19,6 %

Palvelujen ostojen erittely	2018	2017	Muutos
Asiakaspalvelujen ostot	16 881 713	16 872 025	5,74 %
Muiden palvelujen ostot	3 190 250	3 315 039	-376,43 %
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	20 071 963	20 187 064	-57,02 %

Selvityssuunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Aineettomat hyödykkeet	tasapolsto
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Kehittämismenot	2 vuotta
ATK-ohjelmistot	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta
Talous- ja varastorakennukset	10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta
Asuinrakennukset	30-50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit, puistot, piha-alueet, urheilu- ja leikkikentät tvs, kuntoradat, ladut ja hissirinteet	15 vuotta
Sillat, laiturit, uimalat, uimarannat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet, mrm. kaatopaikat	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkosto	30 vuotta
Kaukolämpöverkko ja lämpölaitos	20 vuotta
Sähkövalot, ulkovalaistukset, tie- ja katuvalot	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Vesi- yms. Laitosten laitoskoneet ja -laitteet	20 vuotta
Lämmöntuotannon koneet ja laitteet	10 vuotta
Muut koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet ja koneet	5 vuotta
ATK-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa

Muistomerkit ei poistoaikaa

Ennakkomaksut ja keskeneneräiset hankinnat ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet ei poistoaikaa

Käyttöomaisuus aktivoidaan, kun arvonalisäverolla vähennetty hankintameno on yli 10 000,00 € ja pitoaika vähintään kolme vuotta. Mikäli hankintameno koostuu useasta eri osasta, joiden yhteenlaskettu hankintameno on vähintään aktivointirajan ylittävä, se viedään käyttöomaisuuteen ja kirjataan poistosuunnitelman mukaisina poistoina kuluksi. Aktivointirajan alittavat hankinnat kirjataan suoraan hankintavuoden kuluksi.

Perusparannuksen tarkoituksena on parantaa hyödykkeen soveltuvuutta tarkoitukseensa ja yleensä pidentää sen käyttöaikaa. Perusparannus tarkoittaa aktivointirajan ylittäviä korjaustöitä. Käyttöomaisuuden perusparannusmeno lisätään poistamattomana hankintamenoon, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	999	44 190	999	27 890
Muut luovutusvoitot	2 718	1 437	0	16 300
Luovutusvoitot yhteensä	3 717	45 627	999	44 190
Muut toimintakulut				
Kirintövaaran lahjatontti		182		182
Luovutustappiot yhteensä	0	182	0	182

Satunnaisten tuottojen erittely

	Konserni	Kunta
	2018	2017
Satunnaiset tuotot		
Korpene, vahingonkorvaus	1 118	
Satunnaiset tuotot yhteensä	1 118	

	2018	2017
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	441	166
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	12594	12594
Yhteensä	13035	12760

	2018	2017
Erittely poistoeron muutoksista		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	138 464,90	138 441,95
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	138 464,90	138 441,95

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet konserniyhtiöt	Kuntayhtymäosuudet	Osakkuusyhteisö- osakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.					
Lisäykset	6 534 927,70	937 615,25	6 000,00	481 142,29	7 959 685,24
Vähennykset	-2 500,00	46 400,00			46 400,00
Siirot erien välillä					-2 500,00
Hankintameno 31.12.	6 532 427,70	984 015,25	6 000,00	481 142,29	8 003 585,24
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 532 427,70	984 015,25	6 000,00	481 142,29	8 003 585,24
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Muut lainasaamiset				Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	401 997,79				401 997,79
Lisäykset					
Vähennykset	-35 280,00				-35 280,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	366 717,79				366 717,79

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Omistuksia mulessa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2018

	Kotipalkka	Kunnan	Konsernin	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
		omistus- osuus %	omistus- osuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voikosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Posion Vesi Lämpö Oy	Posio	99,831	99,831	835	5 331	304
Posion Kehitysyhtiö Oy	Posio	97,95	97,95			
Posion Taika-asunnot Oy	Posio	100	100	5 506	76	-57
Kuntayhtymät						
Lapin sairaanhoitopiirin ky	Rovaniemi	3,8	3,8	1 325	1 343	32
Kolpeneen palvelukeskus	Rovaniemi	3,798	3,798	144	283	-6
Lapin Liitto ky	Rovaniemi	1,78	1,78	25	78	-1
Itä-Lapin ky	Kemijärvi	17,84	17,84	49	11	0

Yhdistykset

Posion Vanhustentaloyhdistys	Kunnalla ei ole omistusoikeutta, mutta säännöissä on pykälä,					
Posion Sotavammaisten tuki ry	että jos yhdistys lopetetaan, omaisuus siirretään kunnalle.					

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Saamisten erittely

	2018		2017	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		87 879,62		22 130,81
Lainasaamiset	300 000,00		460 000,00	
Muut saamiset		0,00		30 000,00
Siirtosaamiset	0,00	0,20	0,00	5 720,68
Yhteensä	300 000,00	87 879,82	460 000,00	57 851,49

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset	3 905,86	2 582,35
Lainasaamiset		
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	12 593,62	0,00
Yhteensä	16 499,48	2 582,35

Saamiset yhteensä

	104 379,30	60 433,84

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2017

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tulojäämät				
Kelian korvaus työterv.huollosta	34 000,00		50 137,50	34 000,00
Tapaturmavakuutus	0,00		29 516,42	0,00
Mela Valtionkorvaukselvitys vuodelta 2018			35 854,45	0,00
Palautus Melalta	0,00		8 656,95	8 656,95
Ely-keskus	108 130,92		66 688,51	108 130,92

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

Långmanin rahasto	0,00	1 005,00	1 005,00
Lshp jäsenlaskutuksen oikaisu	0,00	0,00	130 378,00
Varhe-eläkemenoperusteinen arvio	0,00	8 289,41	47 319,12
Sotilasvammalain mukaan haettu korvaus	0,00	18 235,50	21 832,63
Ympäristön yht.toim.sopimus	0,00	-194,96	9 666,90
Työttömyyskorvaus työntekijät ja ta	119 111,50	0,00	119 111,50
Muut tulojäämät	0,00	-1 198,14	0,00
Edunvalvontapalkkiot 2017	45 006,32	0,00	20 000,00
Kehä-keskus		2 088,63	
Tulojäämät yhteensä	0,00	219 079,27	500 101,02
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	219 079,27	500 101,02
Rahoitusarvopaperit			
	2018	2017	
Sampo -pankin sijoitussalkku			
Jälleenhankintahinta	5 401 935,06	5 181 785,24	
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 379 517,52	5 149 872,01	
Erotus	-22 417,54	-31 913,23	
Sampo Omaisuudenhoidotili			
Kirjanpitoarvo 31.12.	1719,62	8888,84	
Sijoitussalkut yhteensä	5 381 237,14	5 158 760,85	

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni 2018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2017
Peruspääoma 1.1.	17 307 978,25	15 226 299,40	17 306 673,42	15 226 299,40
Lisäykset		2 081 678,85	0,00	2 080 374,02
Vähennykset	8,23			
Peruspääoma 31.12.	17 307 970,02	17 307 978,25	17 306 673,42	17 306 673,42
Muut omat rahastot 1.1.	833 647,22	0,00	0,00	0,00
Lisäykset				
Vähennykset	13 491,95	833 647,22	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	820 155,27	833 647,22	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	1 851 917,57	-1 363 672,37	3 159 673,05	110 204,86
v 2017 palkkojen sivukulujen jaksotus			111 227,00	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 111 714,06	3 114 454,30	935 155,54	3 049 468,19
Oma pääoma yhteensä	21 091 756,92	19 892 407,40	21 512 729,01	20 466 346,47

Erittely poistoerosta

	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 664 568,32	1 803 033,22
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	1 664 568,32	1 803 033,22

Vieras pääoma

Pitkäaikaiset velat

	Kunta 2018	Kunta 2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 980 864,83	11 782 355,09
Lainat julkisyhteisöiltä	114 099,36	157 312,40
Saadut ennakot	-2 140,72	7 949,28
Muut velat	8 552,05	6 380,00
Siirtovelat	0,00	10 880,50
Yhteensä	11 101 375,52	11 964 877,27

Pakolliset varaukset

	Konserni 2018	Konserni 2017
Eläkevaraukset Koipeneen palvelukesk.ky	2 014,45	2 548,47
Muut pakolliset varaukset Lapin sairaanhoitopiiri	421 343,54	323 502,47
Yhteensä	423 357,99	326 050,94

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

	Kunta 2018	Kunta 2017
Lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	748 859,26	1 128 083,96
Lainat julkisyhteisöiltä	43 212,87	34 832,59
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	440 236,38	468 049,88
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	109 131,09	91 313,78
Velat osakkuusyhteisöille	0,00	1 595,88
Velat muille		
Saadut ennakot	69 584,98	53 167,85
Ostovelat	2 148 839,40	2 400 291,49
Muut velat	274 103,83	136 643,91
Siirtovelat	1 632 058,93	1 202 962,95
Lyhytaikaiset velat yhteensä	5 466 026,74	5 516 942,29

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen henkilöstösivukulujen	834 064,53	847 571,63	810 163,66	847 571,63
Korkojaksotukset	62 614,65	15 007,33	28 530,36	15 007,33
Muut menojäämät	1 643 485,41	1 345 571,93	793 364,91	340 383,99
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 540 164,58	2 208 150,89	1 632 058,93	1 202 962,95
Siirtovelat yhteensä	2 540 164,58	2 208 150,89	1 632 058,93	1 202 962,95

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	185 294,00	201 889,14		
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	40 910,00	41 448,63		
Leasingvastuut yhteensä	237 385,00	288 225,66	35 400,42	62 501,91
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	66 171,00	94 871,13	66 464,43	23 923,46
Yhteensä	422 679,00	490 114,80	35 400,42	62 501,91

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita

Vastuusuhtoumukset**Järjestelyiden tarkoitus****Konserni****Kunta****2018****2017****2018****2017**

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Alkuperäinen pääoma 4 888 000,00 4 888 000,00 4 888 000,00 4 888 000,00

Jäljellä oleva pääoma 4 617 640,00 4 888 000,00 4 617 640,00 4 888 000,00

Takaukset muiden puolesta

Alkuperäinen pääoma 380 179,72 380 179,72 380 179,72 380 179,72

Jäljellä oleva pääoma 71 728,12 16 327,07 71 728,12 16 327,07

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta**2018****2017**

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12. 19 168 099,00 16 642 451,26

Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.

0,00

0,00

Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.

12 140,16

11 506,12

MUUT TALOUDELLISET VASTUUT 31.12.2018**Vakuustalletukset urakoista ja vastaavista sopimuksista****Ravintokeskuksen ilmastointimuutostyöt****Takuuajainen vakuus**

LVI-Kuusamo OY

Kuusamon
Osuuspankki

408,06

Ravintokeskuksen laajennusosan kylmähuoneet**Takuuajainen vakuus**

Napapiirin Kylmähuolto Oy

Danske Bank

670,00

Posion oppimiskeskuksen 1. vaihe putkisanneeraus**Takuuajainen vakuus**

Kuusamon Putki- ja Terästyö

Suomen Yhdyspankki Oy 1780,54

Posion vanhainkoti sprinklerijärjestelmän laajennus**Takuuajainen vakuus**

Firecon Group Oy

Nordea

1256,00

Varat, jotka eivät ole kunnan taseessa

Asunto Oy Posion Säästötorin osakkeet nrot 000397-0000461, jotka oikeuttavat asuinhuoneiston B 001 hallintaan.

Asunto Oy Posion Säästötorin osakkeet nrot 000462-0000526, jotka oikeuttavat asuinhuoneiston B 002 hallintaan.

Henkilöstöä koskevat tilittiedot**Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	2018	2017
Kunnanhallitus	79	76
Hyvinvointilautakunta	103	97
Toimintaympäristölautakunta	64	65
Yhteensä	246	238

Henkilöstökulut

	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 053 771,75	9 110 055,58
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	121 719,65	142 251,24

Henkilöstökulut yhteensä	9 175 491,40	9 252 306,82

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilittetyt luottamushenkilömaksut

	2018	2017
Keskusta	3 114,50	3 207,58
Perussuomalaiset	45,20	71,10
Vasemmisto	0,00	124,20
SDP	26,00	49,30
Tilittetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 185,70	3 402,88

Tilintarkastajan palkkiot

	2018	2017
Tilintarkastajan lausunnot	10980,00	10429,18
Tilintarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut Palkkiot		
Yhteensä	10980,00	10429,18

LUETTELOT JA SELVITYKSET**Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 1.1.-31.12.2018**

Päiväkirja Raindance
 Pääkirja Raindance
 Tasekirja
 Tase-erittelyt

atk-tulosteina
 atk-tulosteina
 erikseen sidottu
 erikseen sidottu

Käytössä olevat tositelajit:

1000	ALKUSA	Alkusalidot
2000	BUD	Talousarvio
3000	BUDL	Lisämääräraha
10000	MUIST1	Muistiotositteet, ulk. Raindance
15000	MUISRO	Muistiotositteet, ulk. Rondo
20000	MUISIS	Muistiotositteet, sis. Raindance
25000	MUISRS	Muistiotositteet, sis. Rondo
39000	KOMMUI	Käyttöomaisuuden aktivoinnit
38000	KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet
50000	SISRON	Sisäiset laskut Rondo
10000000	YMR10	MR Laskulaji 10
101000	PANKKI	Pankkien tiliotteet
100000	PALKAT	Palkkatositteet
110000	SOSTYO	Sosiaalityö
111000	KATSU1	CPU kassa
113000	MATKAT	Matkalaskut
11000000	YMR11	MR Laskulaji 11
13000000	YMR13	MR Laskulaji 13
21000000	YMR21	MR Laskulaji 21
27000000	YMR27	MR Laskulaji 27
32000000	YMR32	MR Laskulaji 32
33000000	YMR33	MR Laskulaji 33
34000000	YMR34	MR Laskulaji 34
35000000	YMR35	MR Laskulaji 35
38000000	YMR38	MR Laskulaji 38
44000000	YMR44	MR Laskulaji 44
5110000	YMRMAN	MR Manuaalisuorituks
52000000	YMR52	MR Laskulaji 52
5210000	YMRVII	MR Viitesuoritukset
5310000	YMRHYV	MR hyvityslaskuitt
54000000	YMR54	MR Laskulaji 54
5410000	YMRK	MR tileistä poisto
55000000	YMR55	MR Laskulaji 55
68000000	YMR68	MR Laskulaji 68
69000000	YMR69	MR Laskulaji 69
8000000	OSTOT	Ostolaskut
81000000	YMR81	MR Laskulaji 81
84000000	YMR84	MR Laskulaji 84
89000000	YMR89	MR Laskulaji 89
8990000	OMAKSU	Ostoreskontra maksut

Posion kunta – toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2018

90000000	YMR90	MR Laskulaji 90
91000000	YMR91	MR Laskulaji 91
93000000	YMR93	MR Laskulaji 93
95000000	YMR95	MR Laskulaji 95

Käytetyt saldolajit:

BUDJ

Talousarvio

TOT

Kirjanpidon toteuma

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tositteet kuluvalta ja edelliseltä vuodelta ovat Kunnan Taitoa Oy:n tiloissa, josta ne siirretään Posion kunnan kunnanviraston taloustoimiston siivessä olevaan arkistoon ja/tai "vanhan puolen" arkistoon. Perhehuollon tositteet arkistoidaan perusturvatoimistossa. Ostolaskut on skannattu Rondo -laskujenkierrätysjärjestelmään. Tasekirjat ja tase-erittelyt arkistoidaan taloustoimiston arkistoon, samoin päivä- ja pääkirjojen atk-tulosteet, kun ne toimitetaan Kunnan Taitoalta Rovanimeltä Posiolle. Tositteet säilytetään kymmenen vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Päivä- ja pääkirjojen atk-tulosteet sidotaan ja säilytetään pysyvästi. Tasekirjat ja tase-erittelyt säilytetään pysyvästi.

5 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Posiolla 28.3.2019

POSION KUNNANHALLITUS

Eija Ahola
vs. kunnanjohtaja

Olavi Lehtiniemi
khall. puheenjohtaja

Tuukka Kokkonen
khall. varapuheenjohtaja

Tiina Haataja
khall. jäsen

Anja Joenkaari
khall. jäsen

Eero Laine
khall. jäsen

Heikki Maaninka
khall. jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Posiolla 29 / 5 2019

BDO Audiator Oy

Hilkka Ojala
JHT, HT tilintarkastaja

6 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

*Liisa
C. TP*

HYVINVOINTILAUTAKUNTA OSTOPALVELUIDEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2018

Sisällys

Sosiaali- ja terveystoimet.....	2
Työterveyshuolto.....	2
Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit 2018.....	3
Vuodeosasto.....	7
Suun terveydenhuolto.....	7
Kotihoito.....	8
Kehitysvammapalvelut.....	11
Vanhustyö.....	13
Omaishoito.....	17
Posion sosiaalipalvelut toimintakertomus 2018 (Nuorten ystävät ry).....	17
Ympäristötulosalueen toimintakertomus 2018.....	23
Nuorisotila Apaja.....	27
Musiikkiopisto.....	29

Sosiaali- ja terveystalvelut

Työterveyshuolto

Työterveyshuollossa on kiinnitetty vuoden aikana erityistä huomiota varhaisen välittämisen malli käyttöönnottoon sekä sairaslomien seurantaan sekä niihin puuttumiseen. Tuemme työelämässä selviytymistä erilaisilla toimenpiteillä, joita on esim. työnkierron mahdollisuus, kevennetty työ. Olemme ottaneet myös korvaavan työn osaksi käytänteitämme.

	2018	2017
Lääkärit KL1		
C600 Lk työhöntulotarkastus 60min	43	
C601 Lk työhöntulotarkastus 90min	-	
C602 LK vajaakunt.terv tarkastus 60min	7	
C603 LK vajaakunt.terv tarkastus 90min	2	
C604 LK terveystarkastus 60min	44	
C605 LK terveystarkastus 90min	1	
C606 Terv.tark.erit.sairast.vaaran perusteella 60min	-	
C607 terv.tark.erit.sairast.vaaran perusteella 90min	-	
Yhteensä	88	91
Lääkärit työpaikkakäynnit	1	2
Lääkäri tilakäynti	0	0
Lääkärit KL2		
D600 Lk Sairaanhoidokäynti 20min	1714	1055 kaikki yht.
D601 Lk Sairaanhoidokäynti 30min	279	
D602 Lk sairaanhoidokäynti 45 min	38	
D506 maksuton käynti	434*	
D607 Lk työtapaturmakäynti	12	
D604 reseptin uusinta	34	15
B562 Lk työsuojelutoimikunnan kokous	-	0
B660 Lk ryhmän neuvonta ja ohjaus	-	0
B760 Lk puh/sp	8	0
B761 Lk Toimistotyö	17	0
B762 Lk kolmikantaneuvottelu	48	0
Lääkärit KL 2 yhteensä	2584	1070
*huom. v 2017 maksuttomissa käynnissä kaikkien vastaanottajien käynnit = 491 käyntiä		
Muut		
B800 B-lausunto, suppea	-	30 kaikki yht
B801 B-lausunto, laaja	27	
B802 Lääk lausunto ajokyvystä	7	
B803 E-Lausunto	1	
B804 Vapaamuotoinen lausunto	-	
* tätä koodia on käyttänyt kaikki tth:ssa työskentelevät niin hoitajat kuin lääkärit; tarkastettu onko lähete tehty laboratorioon, sairaalaan, fys. yms.		
Työterveyshoitaja KL1		
C501 Terveystarkastus 60 min	109	
C502 Terveystarkastus 90 min	27	
C503 Vajaakuntoisen terveystarkastus 60 min	-	
C504 Vajaakuntoisen terveystarkastus 90 min	5	

C511 Työhöntulotarkastus 60 min	65	
C512 Työhöntulotarkastus 90min	5	
TTH terveystarkastukset yhteensä	211	190
C513 Rokotuskäynti	229*	140
B700 Th puhelin/sähköposti neuvonta	1	1
B701 Th toimistotyö	5	
B702 Th kolmikantaneuvottelu	48	
B500 Th tilakäynti	18	16
B501 Th työpaikkakäynti	8	18
B502 Th työsuojelutoimikunnan kokous	4	0
B805 EngerixB-rokote	2	
B806 HavrixA-rokote	8	
B808 Ticovac-rokote	3	
*tässä myös muita kuin influenssarokotuksia; rokotukset oli hajautettu muillekin terveydenhoitajille sekä Kuukkelin/toimintakeskuksen väki on kirjattu kansanterveystyön puolelle		

KL 2		
D500 Th sairaanhoitokäynti 10 min	841	
D501 Th sairaanhoitokäynti 20 min	384	
D502 Th sairaanhoitokäynti 30 min	78	
D503 Th sairaanhoitokäynti 45 min	28	
D504 Th sairaanhoitokäynti 60 min	3	
D900 Muu terv.huollon kustannus (esim. pelkkä rr-mittaus)	10	
D505 Th työtapaturnakäynti	21	
TTH kl 2 käynnit yhteensä	1365	1022

Perusterveydenhuollon avohoitokäynnit 2018

Poslo	Lääkärit vast.o.	Lääkärit päivystys	Muut	Yht.	2017
Äitiysneuvolakäynnit	35	0	112	147	78
Lastenneuvolakäynnit	3	0	552	555	391
Perhesuunnitteluneuvolakäynnit	5	0	11	16	28
Kouluterveydenhuollon käynnit	98	0	1012	1110	1048
Opiskelijaterveydenhuollon käynnit	0	0	3	3	0
Työterveyshuollon käynnit	1104	0	1901	3005	2652
Kotisairaanhoidon käynnit	1	0	2947	2948	3133
Mielenterveyskäynnit	244	0	1030	1274	1297
Fysioterapiakäynnit	2	0	1789	1791	1513
Muut avohoitokäynnit	5047	244	6554	11845	12434
Kaikki avohoitokäynnit yhteensä	6539	244	15911	22694	22 574

Lääkärin avohoitokäynnit ikäryhmittäin   Käyntien lkm 2018/2017   Asiakkaiden lkm 2018/2017

alle 1-vuotiaat	14/32	7/15
1 - 6 vuotiaat	101 / 140	56 / 70

7 - 14 vuotiaat	228 /246	110 /128
15 - 49 vuotiaat	1419/ 1506	467 /504
50 - 64 vuotiaat	2055 /2108	650 /644
65 - 74 vuotiaat	1468 / 1392	504 /495
75 - 84 vuotiaat	1138 /1177	323 /332
85 ja yli 85-vuotiaat	359 /389	109 /110

Vastaanotto

Lääkärin kiireettömille vastaanotoille on ollut vaihtelevasti jonoa, hoitotakuussa on pysytty. Vuoden lopussa ei jonoa lainkaan.

Yhteistyötä Kuusamon erikoissairaanhoidon kanssa on lisätty ja suurin osa kiireettömistä esh käynneistä toteutetaan Kuusamossa.

Toimintavuonna syntyi 14 lasta. Synnytykset on hoidettu Rovaniemellä. Äitiysneuvolakäyntejä 63.

Muistihoidajan käyntejä yht. 1619. Ns. laajennettuun ajokorttitarkastuksiin kuuluvat esitutkimukset hoiti muistihoitaja.

Kouluterveydenhuolto toimii annettujen ohjeistusten mukaisesti. Lakisääteiset terveystarkastukset toteutuvat. Koululääkärinä toimii Alisa Alanne. Koululääkärin työkuvaan kuuluu lakisääteiset laajat terveystarkastukset sekä sairastuvastaanottoa.

Laboratorio

Päivittäiset peruslaboratorio tutkimukset tehdään Posiolla ja vastukset tulevat nopeasti. Muut tutkimukset lähetetään keskuslaboratorioon ja vastataan muutaman päivän viiveellä. Lisäksi yhteistyö Nordlabin (sairaanhoitopiiriin laboratoriopalveluiden tuottaja) on jatkunut.

Laboratorion toiminta

	2018	2017
Laboratorio kliininen kemia	26802	
Kliininen mikrobiologia	1668	
Kliininen patologia	157	
Kliininen fysiologia	760	
Kliininen neurofysiologia	0	
Tutkimukset yhteensä kpl	34817	37 245

Röntgen

Röntgenin tehtävänä on tuottaa kunnallisen ja yksityisen terveydenhuollon tarvitsemia laadukkaita röntgenpalveluja potilaan/asiakkaan hoitoratkaisujen tueksi. Röntgenkuvauksiin tullaan joko lääkärin läheteellä tai hoitajan läheteellä nenän sivuonteloiden ultraäänitutkimuksiin.

Röntgenhoitajan tehtäviksi on siirretty uniappeatutkimukset, rasitus-ekg:t, spirometritutkimukset (muut kuin tth) ja verenpaineen vuorokausiseurannat. Röntgenhoitajan tehtävänä on myös seurata Kuusamossa tehtävien tutkimusten (MRI, CT ja UÄ) lausuntojen valmistumista ja niiden siirtäminen LSHP:n Naris-järjestelmään sekä Posiolla tehtävien ultraäänitutkimusten aikojen varaaminen ja antaminen potilaille sekä radiologin tai sonograaferin varaaminen tutkimusten tekemiseen. Lisäksi röntgenhoitaja toimii NEARIS-ohjelman pääkäyttäjänä.

Mammografiatutkimusta ei tehty v.2017 ollenkaan, vaan tutkimukset siirtyivät alkuvuoteen 2018, jolloin kutsuttuja on 322 kpl. Vuoden 2018 mammografiaseulonta suoritettiin 27.8–31.8.2018 ja kutsuttuja oli 305 kpl. Röntgenlääkäri kävi 4 kertaa ja sonograaferi 5 kertaa.

Röntgenin tutkimusmäärät 2010 - 2018

Tolminto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Röntgentutkimuksia	2189	2532	2066	1633	1804	1999	1746	1387	1189
Röntgenlääkärin tekemät ultraäänitutkimukset	462	425	423	359	346	358	350	297	290
Röntgenkuvakonsultaatiot röntgenlääkärille	226	182	187	101	94	97	91	318	564
Valohoidot	116	66	60	59	90	98	56	32	7***
Poskionteloiden ultraäänitutkimukset	309	380	407	259	239	185	85	****	****
Abi-indeksit*	31	26	20	27	59	43	45	20	36
Ihokuvaukset (digikamera)	151	91	65	59	65	53	30	42	46
Sydänfilmit (Ekg)**	1136	1356	1395	1292	1735	1899	1620	1581	1156
Holter- nauhoitukset**	29	80	57	46	57	42	77	74	76
Rasitus-ekg								6	67
Uniapneatutkimukset									55
Spirometrit									84
Yhteensä	4613	5138	4680	3776	4489	4589	4100	3757	3570

* Abi-indeksi on perifeerisen valtimotaudin diagnostinen tutkimus (verenpaineen mittaus raajoista)

** Sydänfilmit sekä holterit siirtyivät laboratorion röntgenhoitajan tehtäviksi

Rasitus-Ekg:t siirtyivät röntgenhoitajan tehtäviksi joulukuussa 2017 ja spirometritutkimukset muille kuin tth-asiakkaille vuoden 2018 maaliskuusta alkaen.

*** Valohoitolaitteen mentyä rikki ei enää anneta valohoitoja.

**** Poskionteloiden uä-tutkimukset siirretty vastaanoton sh:n tehtäviksi

Kuntoutus

Kotikuntoutus mallia suunniteltiin ja otettiin käyttöön vuoden 2018 aikana.

Varhaisvaiheen kotikuntoutus:

- asiakkaalla ei vielä säännöllistä kotihoitoa
- tavoitteena kuntoutustoimenpiteillä siirtää kotihoidon aloittamista
- toimintakyvyn ja kuntoutumisen edistämistä omassa arkiympäristössä
- sisältää alku- ja lopputestauksen sekä apuväline- / asunnonmuutostyöarvion

Arkikuntoutus:

- fysioterapeutti / kuntohoitaja tekee alkutestauksen asiakkaalle sekä apuväline- / asunnonmuutostyöarvion
- käytössä osiot Bergin tasapainotestistöstä
- mahdollisesti tulossa maakuntauudistuksen myötä käyttöön lyhyt suorituskyky testistö SPPB
- fysioterapeutti / kuntohoitaja tekee asiakkaalle liikuntasuunnitelman
- asiakas itse (jos kykenee yksin) tai tarvittaessa kotihoidon / omaisten tuen avulla toteuttaa suunnitelman mukaista liikuntaa / kuntoilua
- Fysioterapeutti / kuntohoitaja tekee väliarviota ja uusia suunnitelmia tarvittaessa

Tehostettu kotikuntoutus:

- RAI arvion perusteella asiakkaat, joilla on suuri riski joutua tehostettuun palveluasumiseen
- fysioterapeutti / kuntohoitaja käy asiakkaan kotona säännöllisesti noin viiden viikon ajan 2 – 3 kertaa viikossa
- sisältää alkutestauksen, kuntoutuksen, lopputestauksen
- kotihoito toteuttaa kuntoutusta välipäivinä
- mahdollisuus tehostetun kotikuntoutuksen kuntosaliryhmään 2 kertaa viikossa viiden viikon ajan; kotihoidon asiakkaat, joilla on kyytimahdollisuus ja jaksavat käydä. Myös tarvittaessa on jatkokuntoutuksena kotona tapahtuneelle kotikuntoutukselle

Kotikuntoutusmalli edellytti liikuntasuunnitelmien tekemisen kotihoidon asiakkaille, lähes kaikille kotihoidon asiakkaille on tehty liikuntasuunnitelmat ja samalla tehtiin kotikäynnin yhteydessä apuvälinetarpeen arviointi.

Lapin kunnissa siirryttiin yhtenäiseen apuvälinerekisteriin, johon jouduimme siirtymään ja joka vei ja vie edelleen työaikaa.

Fysioterapian yksilöhoidot:

	2018	2017
Yksilöhoidot plk	1182	936
Työterveyshuolto; neuvonta ja ohjaus	198	142
Työpaikkakäyntejä	21	15
Kotikäynnit	589	493
Vuodeosasto	1009	790

Asumisyksiköiden yksilöhoidot, henkilökunnan ohjaukset ja apuvälinepalvelut

157 180

Fysioterapian toteuttamat ryhmähoidot:

	Kokoontumiskerrat/ osallistujat	2018/ 2017
Ikäihmisten kuntosali	31/ 192	
VOITAS-ryhmä	35/168	

Neuroryhmä, naisten	35/168	
Neuroryhmä, miesten	35/157	
Reuma Allas	28/164	
Fibromyalgia Allas	35/259	
Tules Allas ryhmät	45/298	
YHTEENSÄ	244/ 1406	309/ 1449

Lisäksi toiminnassa Kuntouttavan päivätoiminnan ryhmiä:

- Omaishoitajien kuntosaliryhmä 17/119
- Omaishoitajien allasryhmä 17/89
- Tehostetun kotikuntoutuksen kuntosaliryhmä 41/201

Kuntouttavan päivätoiminnan ryhmät eivät ole fysioterapian ryhmätoiminnan luvuissa mukana, ovat erillisenä.

Vuodeosasto

Posion vuodeosastolla hoidetaan ympärivuorokautista sairaanhoitoa, seurantaa ja tutkimuksia tarvitsevia potilaita. Osastohoidon pituus vaihtelee paljon sairauden mukaan ja pieni osa vuodeosaston potilaista on edelleen pitkäaikaispotilaita.

Vuodeosaston paikkoja on 22 (elokuusta 2017, jolloin 28), ja tavoitteena olisi vain akuuttihoitoa vaativien potilaiden osasto, jossa paikkaluku 20 riittäisi. Tähän tehtiin kokeilu jakso 3 viikkoa marraskuussa, jolloin potilaita oli kuitenkin ylipaikoilla ja henkilöstösuunnittelua piti tehdä enemmän kuin normaalisti. Pitkäaikaisten potilaiden jatkohoitopaikkojen suunnittelu on työn alla ja tilanne kehitty koko ajan. Tosin, kun osastolta saadaan jatkohoitopaikkaan asiakas, on jo seuraava otettu sisään odottamaan pysyvämpää jatkohoitopaikkaa.

Vuonna 2018 on hoitopäiviä vuodeosastolla yht. 7754, vuonna 2017 9043 vrk (-1289 vrk).

Kuormitusprosentiksi on tilastoihin kirjautunut 22 paikkaluvun mukaan laskettuna 96,56 % (v 2017 88,5%). Keskimääräinen hoitoaika on ollut 13,5 vrk.

Ylipaikkatilanteita on ollut ajoittain, mutta purkautuneet muutaman päivän sisällä.

Aivotapahtuman jälkeinen kuntoutus vaatii useiden kuukausien kuntouttavaa hoitoa ja osastolla käydään myös muutaman tunnin seurannassa, vaihtelu hoitoajoissa on suurta.

Potilaaksi kirjattuja henkilöitä on ollut 575 ja uloskirjattuja 573. Kuoleman kautta poistuneita on 33.

Yhteensä hoidettuja henkilöitä on 597.

Henkilöstöä on ollut joustavasti osastolla hoidettavana olevien potilaiden määrän mukaan.

Tavoitteena on ollut pitää hoitajamitoitus 0,7 hoitajaa/sairaansija. Välillä mitoitus on alitettu ja välillä ylitetty, mutta pääasiassa mitoitus on pitänyt ja tasoittunut pitemmällä ajanjaksolla tarkastettuna.

Vuodeosastolla vastuusairaanhoitajana toimii Marja-Kaisa Selkälä.

Suun terveydenhuolto

Hampaiden oikomishoito toteutettiin erikoishammaslääkäri Minna Alaniskan konsultoimana. Hän kävi konsultoimassa Posion hammashoitolassa kolme kertaa kertomusvuoden aikana.

Suuhygienisti Jenni Niskanen aloitti työnsä tammikuussa.

Toinen hammaslääkäri irtisanoutui toukokuussa, jonka jälkeen hammaslääkäri Erja Hämeenniemi on ollut ainoa kokoaikainen hammaslääkäri.

Hammaslääkärit Tarja Matero ja Riikka Hauru ovat tehneet kalenterivuoden aikana muutaman työpäivän kuukaudessa.

Suu- ja hammassairauksien ennaltaehkäisyyn panostettiin sekä yksilötasolla että suuhygienistin tekemillä ryhmäluennoilla. Suuhygienisti piti ryhmätillaisuuksia 1-9 luokille, eskanille sekä omaishoitajille.

Jatkettiin vuonna 2015 aloitettua fluoritablettien jakoa päiväkodilla.

Uusi hammashoitoyksikkö sekä röntgenkuvien katseluun tarkoitettu Dimaxis-ohjelma ja kuvalevynlukija otettiin käyttöön helmikuussa.

Lapin kuntien yhteiseen hammashuollon viikonloppu- ja arkipyhäpäivystykseen kuului Posiolla kaksi päivystyspäivää. Näinä päivystyspäivinä Posiolla kävi neljä asiakasta, lisäksi puhelinneuvontaa / puhelinresepti annettiin kymmenelle asiakkaalle. Yksi heistä oli posiolainen. Posiolta soitettiin kertomusvuoden aikana kaksi puhelua päivystykseen, kun päivystys oli muissa Lapin kunnissa. Yksikään posiolainen ei käynyt toisen kunnan alueella viikonloppu- tai arkipyhäpäivystyksessä.

Kertomusvuoden aikana ei selvinnyt, miten järjestetään 1.1.2015 voimaan tulleen asetuksen mukainen suun terveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys Lapissa. Vuonna 2018 päivystys jatkui edellisten vuosien tapaan.

Normaalina työaikana hammashoitolassa oli kertomusvuoden aikana 622 kiireellisen hammashoidon käyntiä (17 % kaikista käynneistä). Kiireellisen hammashoidon käyntien määrä on hieman laskenut edelliseen vuoteen verrattuna (v. 2017 kiireellisen hammashoidon käyntejä 842, 24 % kaikista käynneistä).

- Hammashuollossa oli 3641 asiakaskäyntiä kertomusvuoden aikana (v. 2017 3464 käyntiä).
- Yli 18-vuotiaiden osuus hammashoidossa käynneistä oli 77 % (v. 2017 71 %).
- Hoidossa käyneiden osuus koko väestöstä oli 44 % (v. 2017 45 %).
- Suuhygienistin käyntien osuus kaikista käynneistä oli 25 % (v. 2017 12 %)

Kotihoito

Kotihoito tuottaa palveluja eri ikäryhmille ja perheille. Keskeisenä tavoitteena on tukea ikäihmisten omatoimista ja itsenäistä selviytymistä omassa kodissaan. Kotihoidon palvelukokonaisuus muodostuu kotipalvelusta, kotisairaanhoidosta ja kotihoidon tukipalveluista (ateriat ja turvapalvelut). Siivouspalvelut eivät kuulu kotihoidon tukipalveluihin, vaan asiakas hankkii tarvitsemansa siivouspalvelut yksityisiltä yrittäjiltä.

Kotihoito toimii Posion kunnan alueella neljällä tiimillä/reitillä: Kitkan Taika, Livo, Valkama ja Koulutien tiimi.

Toimintakauden aikana toteutettiin RAI – (Resident Assessment Instrument) palvelutarpeen arviointi kaikille kotihoidon asiakkaille 6 kk:n välein. Loppukaudesta liitettiin palvelutarpeen arviointiin myös puristusvoimamittaukset, koska mittauksien muutokset ennakoivat asiakkaan toiminnanmuutoksia ja kaatumisriskiä.

Palvelutarpeen arviointi, joka sisältää myös RAI -arvion laaditaan kaikille kotihoitoon uusille asiakkaille pääsääntöisesti yhteistyössä Posion kunnan sosiaalityöntekijän kanssa.

Sivukyläisten asiakkaiden palvelutarpeeseen vastaamisessa on ollut haasteita, koska asiakkaiden palvelutarpeiden tarve on kasvanut ja kotona selviytyminen on vaatinut jopa kolme käyntiä/päivä. Kotihoitoa tuotetaan sivukylille viikon jokaisen päivänä sekä aamu-, että iltakäynneillä ja kuntakeskuksessa kotihoitoa tuotetaan kolmessa vuorossa. Pienten esteettömien asuntojen saaminen kuntakeskukseen vähentäisi kotihoidon paineita.

Kotipalvelun asiakkaita oli toimintakaudelle keskimäärin 133 (vuonna 2017 heitä oli 136). Kotisairaanhoidon asiakkaita oli keskimäärin 290 (vuonna 2017 oli 249). Huomioitavaa on, kunnan ikäihmisten määrän kasvaa vuosittain ja paine kotihoidonpalveluille vastaavasti lisääntyy. Palveluiden piirissä olevien asiakkaiden kunto huononee, jolloin he tarvitsevat entistä enemmän Kotihoidon palveluita selviytyäkseen edelleen omassa kodissaan.

Kotihoidon palvelut suuntautuvat pääsääntöisesti ikäihmisille. Kotihoidon perhetyötä tehdään moniammatillisessa tiimissä. Kotihoidosta on perhehoitoon nimetty yksi (1) sosionomi 60 % työajalla ja toinen työntekijän työpanos kulloisenkin tarpeen mukaan.

Siivouspalvelua tuotettiin 60% työajalla. Siivouskäyntejä oli 259 ja työtunteja: 383h (vuonna 2017: 208 käyntiä ja työtunteja 632h). Käynnin pituus on keskimäärin 1,45 tuntia. Siivoustyöntekijä on aloittanut 60 % työajan 1.9.2015. Siivoustyöstä vapautunut aika on käytetty hoivatyöhön.

Henkilökohtaisten avustajien palvelut ostetaan Coronaria Vivante Oy:ltä 2,6htv ja Etelä-Posion kotipalvelua n. 2htv verran sekä Postilta ostetaan 2 htv hoivapalveluihin.

Hoitotarvikejakelu on toiminut edellisten vuosien mukaisesti.

Henkilöstön osaamista on tuettu mm. SKHOLE – koulutusympäristössä suoritettavilla opintokokonaisuuksilla, jotka on sovittu yhteisesti sekä sisäisillä lääkäreiden koulutuksilla.

Suurin toiminnanmuutos on ollut RAI – (Resident Assessment Instrument) palvelutarpeen arvioinnin työkalun käyttöönotto ja sen pohjalta saadun tiedon hyödyntäminen asiakastyössä.

Vuosina 2017 - 2018 toteutettiin ns "Kuntouttavan digitaalisen kotihoidon kokeiluprojekti" Terveysoperaattori Oy:n kanssa. Projektissa testattiin OmaSenior- laitteiden toimivuutta harvaan asutulla alueella 6 kk:n ajan. Pilotointiin valittiin mukaan 20 kotihoidon asiakasta eripuolilta kuntaa. Projekti päättyttyä laitteet jäivät 10 kotihoidon asiakkaalle, joiden koettiin hyötyvän laitteista ja jotka palvelevat heidän kotona selviytymistään. Pilotin aikana asiakkaita ohjattiin videopuhelujen kautta mm. liikuntatuokioita ja lääkkeitä ottamista. Toiminta päättyi 11/2018 yrityksen ilmoittama lopettavansa toimintansa. Yritys haki ko. laitteet asiakailta ja heille hankittiin vastaava laitteet Seniortek Oy ja Stella Kotipalvelu Oy:ltä.

Vuonna 2017 tapahtui iso muutos asiakkaiden kauppa-asioiden hoitamisessa; kotihoidon hoitajat laativat paperiset kauppalistat ja toimittavat ne kauppaan. Kauppa huolehtii tilattujen tuotteiden keräämisestä, jotka Posti toimittaa tuotteet asiakkaille kotiin kaappiin saakka. Tähän toimintamalliin tapahtui muutos 11/2018, jolloin siirryttiin paperisista tilauslistoista ns. digitaaliseen tilaukseen, jolloin hoitaja tilaa asiakkaan tarvitsemat tuotteet digitaalisesti asiakkaan kotoa. Tämä on vapauttanut hoitajien työaikaa varsinaiseen hoivatyöhön.

Kesäkuussa toteutettiin laaja Kotihoidon reittien uudelleen järjestely, joka pohjalta purettiin sellaiset reitit, joilla oli vain muutama asiakas ja ne yhdistettiin jo olemassa oleviin reitteihin. Uudelleen järjestelyn myötä ns. vapautuneet lähihoitajat siirtyivät työntekijöiksi Ikäihmisten asumis- ja palveluyksiköihin. Tällä toimintamallilla saatiin palveluasumisyksiköihin lisättyä koulutettua henkilökuntaa ja samalla Kotihoidon hoitajien osaamista vahvistetaan paljon hoitoa ja hoivaa tarvitsevien asiakkaiden hoitoon.

Reittien uudistamisen myötä siirtyi kuntakeskuksessa olevat Kotihoidon mielenterveys- ja päihdeasiakkaat Koulutiellä olevien ohjaajien hoitoon. Koulutien vuokra-asunnoissa asuu vakituisesti 4 asukasta ja muut asiakkaat asuvat omissa vuokra-asuinnoissa kuntakeskuksessa. Kaikille kotihoidon asiakkaille fysioterapeutti on laatinut "Kotikuntoutussuunnitelmat" ns. liikkumissuunnitelmat, joita asiakkaat toteuttavat joko itsenäisesti kotona tai yhdessä kotihoidon hoitajien kanssa. Kotikuntoutuksella on saavutettu asiakkaiden fyysiseen kunnon kohenemista, joka on näkynyt jo testituloksissa.

Asiakaskäynnit	2014	2015	2016	2017	2018
Kotipalvelu	56021	56 111	57 203	61 760	58 341
Kotisairaanhoito	3171	3 425	2 920	2 789	2 633
Liikunta/virkistyst.	-	-	-	48	32

Välittön työaika

Kotipalvelu	-	17 948 h	14 183 h	16 196 h	19 038h
Kotisairaanhoito	-	1 546 h	1 125 h	1 388 h	1 213h
Liikunta/virkistystoiminta	-	-	-	20h	12h*

*kotikuntoutus on siirtynyt fysioterapeuteilta enemmän hoitajien vastuulle, jolloin ko. toiminta sisältyy normaaliin asiakaskäyntiin

Henkilöstö	2014	2015	2016*	2017	2018
Ohjaaja/Palveluesimies*	1	1	1	1	1
Palveluvastaava/sair.hoit	-	-	-	-	1
Sairaanhoitaja	2	2	2	2	3
Lähihoitaja	12	12	12	14	12
Kodinhoitaja	4	4	4	1	1
Koti- /hoiva-avustaja	3	3	3	2,2**	4,2
Oppisopimusopisk.	-	-	2*	2	2
Sosionomi/sos.ohjaaja	-	-	-	2	1
HTV yht	22	22	22	26,2	25,2***

*1.6.2016 Toiminta siirtyi Coronarialle (Tilastot 1.6. -31.12.16)

** kaksi kotiaavustajaa on työssä 60% työajalla

*** kotihoidon työntekijöitä on siirretty kevyempiin työyksiköihin tth-neuvottelujen pohjalta

Henkilöstön koulutus, sairauspoissaolot, hoito- ja perhevapaat

	2014	2015	2016*	2017	2018
Koulutustunnit	213	1150	387	762	768
Sairauspoissaolot	1435	1185	499	994	930
Hoito-/perhevapaat	171	166	-	149	214
Virkavapaat	184	185	99	299	210

*1.6.2016 Toiminta siirtyi Coronarialle. (Tilastot 1.6.-31.12.16)

Sairauslomien haltuun saamiseksi on otettu käyttöön ns. Varhaisen välittämisen toimintamalli, joka käydään läpi yhdessä työntekijöiden kanssa silloin, kun hänen sairauslomansa ylittävät sovitut enimmäismäärät. Pitkillä sairauslomilla oleville työntekijöille on otettu käyttöön ns. väliaikainen työn keventämisen – toimintamalli, jolloin sairauslomalla olevalle työntekijälle "räätelöidään" työtehtävät

sen mukaan miten hän kykenee sen tekemään tai siirretään kevyempään työhön. Työntekijöitä on siirretty myös kokoaikaisesti kevyempään työhön.

Koulutien tiimi

Koulutien toiminta on muotoutunut Kotihoidon yhdeksi tiimiksi. Koulutien tiimin tavoitteena on tarjota laadukasta kotihoitoa kuntakeskuksessa asuville posiolaisille mielenterveys- ja päihdeasiakkaille sekä edistää ja ylläpitää heidän kotona asumista erilaisten tukitoimin.

Koulutien tiimi aloitti toimintansa 6.6.2017. Toiminnan sisällöllinen kehittäminen on ollut työn alla koko kuluneen toimintakauden. Asiakkaat osallistuvat jokapäiväisiin arkiaskareisiin ja päivän puuhiin, heistä onkin tullut muutoksen myötä aktiivisempia toimijoita ja henkilökunta on muuttunut hoitajista ohjaajiksi.

Uutena toimintana aloitetaan asiakkaiden vuorotteluhoito, joka toteutetaan Koulutien vuorotteluhoituhuoneessa

Henkilökunta tekee 2-vuorotyötä viikon jokaisena päivänä. Ohjaajat ovat työssä arkisin klo 07-21 ja viikonloppuisin klo 08 - 19. Yöaikana asukkaiden turvahälytyksiin vastaa Kotihoidon yöhoitaja.

Asiakasturvallisuuslaitteet on hankittu Seniortek Oy:ltä marraskuussa 2018, koska OmaSenior-laitteiden toimittaja lopetti tuolloin toimintansa.

Tiivistä yhteistyötä tehdään myös Nuorten Ystävät -palvelut Oy:n kanssa, joka tuottaa posiolaisille mielenterveys- ja päihdepalveluita.

	2017	2018
Hoitopäivien lukumäärä	892	1400
Henkilöstö	2017	2018
Palveluesimies	1	0.2
Palveluvastaava/sairaanhoitaja	1	0,5*
Ohjaaja	4	4
Hoitoapulainen	2	-

* 4/2018 palveluvastaava/sairaanhoitaja aloitti kotihoidossa

Henkilöstön koulutus, sairauspoissaolot, hoito- ja perhevapaat

	2018
Koulutustunnit	17
Sairauspoissaolot	178
Hoito-/perhevapaat	1
Virkavapaat	8
Asiakaskäynnit	2018
Kotipalvelu	4 082
Kotisairaanhoito	113

Kehitysvammapalvelut

Ryhmäkoti Kuukkelissa (Aholantie 23) on asiakaspaikkoja vähennetty 13:een (Luvan mukaiseksi). Tämä toteutui siten, että yksi asukkaista muutti tuettuun asumiseen ja yksi Ryhmäkoti Kanervaan. Omaisten kanssa asunut henkilö muutti ryhmäkotiin yhden asukkaan kuoltua. Näin ollen intervallikäytössä olevaa huonetta käyttää nyt 2 omaisten kanssa asuvaa henkilöä. Ryhmäkoti Kuukkelissa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden. Tukea annetaan myös Kotitiellä asuvalle 7 erityistä tukea tarvitsevalle henkilölle. Suurin osa Kuukkelin asukkaista käy päivätoiminnassa Toimintakeskuksessa.

Arvomme ovat toiminnallisuus, turvallisuus ja yhteisöllisyys. Kuukkelin toimintakulttuuri on muuttunut yhä asiakaslähtöisemmäksi, työntekijät ovat panostaneet tähän runsaasti.

Kuukkelissa pidettiin viikoittain asukaspalaveri, jossa mm. käytiin tulevan viikon asioita läpi. Kotona tehtävien arjen asioiden lisäksi asukkaat osallistuivat mm. kansalaisopiston kerhoihin, erilaisiin retkiin ja tapahtumiin Posiolla ja lähikunnissa. Kuukkelissa on järjestetty yhteisiä hetkiä koko kehitysvamma palveluiden yksiköiden ja läheisten kesken mm. pihajuhlien ja joulupuuron merkeissä.

Asukkaiden keski-ikä on n. 59 v.

Asiakastytytyväisyys on yli 4 (1-5).

Henkilökunta

Palveluesimies	1 (Keväpalveluiden yhteinen)
Hoitaja	8, joista 1 tiimivastaavana
Hoitoapulainen	2
Sijaisiksi on saatu mm. yksikön entisiä työntekijöitä.	

Lääkäri kävi Kuukkelissa keskimäärin joka toinen kuukausi. Lähihoitajaopiskelijoita on ollut työssä oppimisen jaksoilla.

Ruoka on yhä valmistettu lounasta lukuun ottamatta itse. Lounas tulee ravintokeskuksesta. Lisäksi Posion kunnan järjestämänä saadaan siivous (ma-pe) ja kiinteistöhuolto.

Ryhmäkoti Kanerva (entisen Palvelukoti Kanervan tiloissa, Sairaalan tie 2 i) aloitti toimintansa 29.1.2018. Kanervassa on 6 asiakaspaikkaa (asukkaita 5 / 31.12.18 tilanne). Tilat remontoitiin, asukkailla on tilavat huoneet, joissa mm. oma WC ja keittiö (kahta asuntoa lukuun ottamatta). Sauna- ja pyykkihuoltotilat uusittiin uuden käyttäjäryhmän tarpeita paremmin vastaaviksi. Asukkaita muutti Ryhmäkoti Kanervaan mm. Kolpeneen Palvelukeskuksesta Rovaniemeltä.

Kanervassa kantavana ajatuksena on asukkaiden osallistaminen arjen asioihin toimintakyvyn ja omien mieltymysten rajoissa. Asukkaille luodaan turvallinen arki, joka pitää sisällään toiminnallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia. Arjen ”pyykinpesun, ulkoilun ja ruuanvalmistuksen” lisäksi asukkaat osallistuvat mm. musiikkituokioihin, retkiin, kauppa-asiointiin. Yhteisiä hetkiä muiden yksiköiden kanssa on järjestetty mm. vappu- ja kesäjuhlien merkeissä sekä itsenäisyyspäivän puuron tiimoilta läheisten kanssa. Viikoittaiseen asukaspalaveriin jokainen asukas osallistuu kykyjensä mukaan tuetusti, laavulla makkaran paisto ja onkiminen lähilaiturilta on ollut useammalle asukkaalle mieluista.

Henkilökunta

Palveluesimies
Ohjaaja

1 (Keväpalveluiden yhteinen)
9 (lähihoitaja, kodinhoitaja, sh, sos.amk)

Osa ohjaajista siirtyi muista Posion Sote-yksiköistä, 6 ohjaajaa palkattiin uutena. Ohjaajien määrä lisätty 9:ään asukkaiden muuttojen myötä. Sijaisiksi on saatu mm. opiskelijoita ja työntekijöitä muista yksiköistä

Lääkärin käy Kanervassa säännöllisesti, sairaanhoitajan käynnit eivät 2018 toteutuneet säännöllisesti. Opiskelijoita on ollut työssä oppimisen jaksoilla.

Ruoka valmistetaan lounasta (ravintokeskuksesta) lukuun ottamatta itse. Posion kunnan järjestämänä saadaan siivous (loppuvuotta kohti siivouskertoja lisätty) ja kiinteistöhuolto.

Toimintakeskuksessa (Kilpeläntie 4) käy päivästä riippuen 14 -19 asiakasta, keski-ikä 56v. Suurin osa asiakkaista tulee Ryhmäkoti Kuukkelista. Toiminta painottuu erilaisten arjen asioiden harjoitteluun sekä mielaiseen, jokaisen asiakkaan kanssa erikseen suunniteltuun toimintaan esim. käsi- ja keittiötyöt. Vuoden 2018 aikana on aloitettu systemaattisesti viikkokokouksen pitäminen, kokouksessa yhdessä asiakkaiden kanssa mm. suunnitellaan tulevaa viikkoa. Asiakkaiden kanssa ulkoillaan, käydään erilaisissa tapahtumissa. Vuoden 2018 aikana on järjestetty mm. ensiapukoulutus asiakkaille, retkiä lähikuntiin ja myyjäiset Pikkutorilla. Vuonna 2018 asiakkaiden kesäloma oli hieman aiempaa pidempi ja aktiivista toiminta järjestettiin enemmän ryhmäkodeista käsin.

Henkilökunta

Päivätoiminnassa 2 ohjaajaa + 1 ohjaaja, joka antaa tukea myös Kotitiellä asuvilla tukea tarvitseville asiakkaille sekä on mukana läheisten luona asuvien henkilöiden asioiden hoidossa. Posion kunnan työtoiminnassa ns. Tappitehtaassa on lisäksi 1 työntekijä työnjohtajana.

Kehitysvammapalveluiden henkilökunta on koulutautunut vuoden 2018 aikana mm. itsemääräämisoikeuden, ensiavun, turvallisuuden ja lääkeshoidon tiimoilta.

Vanhustyö

Vanhustyön päätavoitteena on mahdollistaa vanhusten kotona asuminen ja kodinomainen palveluasuminen. Palvelujen järjestämisen lähtökohtana ovat asiakkaan tarpeet ja palvelujen tuottamisessa korostuu asiakkaan kuntoutumisen tukeminen ja sen edistäminen/mahdollistaminen. Vanhustyön tehtäväyksikkö vastaa kotisairaanhoidon, kotipalvelun, kuntouttavan päivätoiminnan ja vanhusten palveluasumisen toteuttamisesta sekä omaishoidon tuen koordinoinnista.

VALMANKOTI JA RANTALA-KOTI

Kodit tarjoavat tehostettua palveluasumista 33 asukkaalle, joiden fyysinen toimintakyky on heikentynyt niin, etteivät he enää selviydy omassa kodissa runsaidenkaan palvelujen turvin. Vanhusten asumispalvelujen tavoitteena on tuottaa asukkaiden yksilöllisyyttä, omatoimisuutta, yhteisöllisyyttä ja aktiivista osallistumista tukevaa kodinomaista asumista. Henkilöstön toiminta perustuu kuntouttavaan työotteeseen, missä keskeistä on asukkaiden kuntoutumisen tukeminen ja edistäminen. 1.6.2017 AVI:n myöntämällä poikkeusluvalla yhteen huoneeseen muutti pariskunta. Vuorotteluhoitoa ja lyhytaikaista asumista on tarjottu kahdella (2) paikalla kesäkuusta 2017 alkaen, sitä ennen vuorotteluhoito on toteutettu vuodeosastolla. Vuorottelupaikat muodostuivat kahdesta

pysyvän asumisen paikasta, toinen Valmankodilla ja toinen Rantalakodilla. Ruokailemassa käy 4 asukasta Valmankodin kiinteistön vuokra-asunnoista.

SUVANTO

Suvanto muutettiin tehostetusta asumisesta palveluasumisyksiköksi vuoden 2018 alusta. Suvanto koti tarjoaa palveluasumista 15 asukkaalle. Asukkaiden toimintakyky on alentunut sen verran, että asuminen kotona kotihoidon turvin ei ole enää mahdollista. Tavoitteena on tarjota ohjausta ja tukea arjen toiminnoissa. Henkilöstö hoitaa asiakkaita kuntouttavalla työotteella. AVI:n poikkeusluvalla suvannossa asuu sisarukset samassa huoneessa.

Tunnusluvut

Asumisyksiköt tuottivat enimmillään 17 520 asumispäivää/vuosi. Vuonna 2017 17 490 vrk (sis. pysyvä asuminen ja lyhytaikainen). Toimintavuoden aikana asumispäiviä oli yhteensä 17 034 (2017 16 941 vrk).

Henkilöstö v 2018 43 työntekijää, kuten vuonna 2017.

Neljä henkilöä jäi eläkkeelle asumispalveluyksiköistä.

Henkilöstön koulutus, sairauspoissaolot, hoito- ja perhevapaat v 2018

	2016	2017	2018
Koulutus/h	256	570,66	396,26
Sairauspoissaolot/pv	1295	1212	1747
Hoito-/perhevapaat/pv	37,5	3	9
Virkavapaat/pv	0	307	143

Henkilöstön osaamisen kehittämistä on turvattu Skhole-verkko-oppimisympäristössä. Siellä kaikki työntekijät ovat opiskelleet itsenäisesti erilaisia koulutuskokonaisuuksia, esimerkkinä kuntoutumista edistävä hoitotyö, tietoturva sekä lääkehoito.

Toimintakykyarviot tehdään RAI-mittarilla, jonka käyttöön työntekijöitä on koulutettu.

Palveluvastaava ja sairaanhoitaja opettavat hoitajia tekemään omahoidettaviensa arvioinnit.

Tapahtumat ikäihmisten asumispalvelulissa 2018

Seurakunnan hartaudet olivat säännöllisesti Valmankodilla, Rantalassa ja Suvannossa koko toimintavuoden. Maaliskuun puolella välissä alkoi Suvannossa laulupiiri kerran viikossa juhannukseen saakka. Laulattajana toimi palveluvastaava.

Huhtikuun alussa palveluasumisyksikkö Suvannossa Eläkeliiton Posion yhdistyksen TunneMieli-hankkeen puitteissa harjoittelu juhannusjuhlan esitystä varten. Eläkeläisiä kävivät kerran viikossa harjoittelemassa asukkaiden kanssa lauluja, joissa mukana erilaisia välineitä (huiveja, palloja ym.). Harjoittelun tarkoituksena, että juhannusaaton aattona perinteisissä Pihan juhannusjuhlissa Suvannon asukkaat olivat mukana näytelmässä sirkuksen yleisönä.

Huhtikuussa oli myös Valmankodin aulassa vappujuhlat yhdessä kehitysvammahuollon asukkaiden ja työntekijöiden kanssa Toimintakeskuksen porukka leipovat munkit ja ikäihmisten asumispalveluissa valmistettiin simat. Kanervan väki oli koristelleet kaikille vappuhattuja. Ohjelmassa oli munkkien herkuttelun lisäksi vappuviuhkajumppaa, yhteislaulua, arvontaa, sketsiä ja arvoituksia sekä karaoketanssit.

Kesäkuussa pihan juhannusjuhlat Valmankodin aulassa, johon osallistui Sairaalanniemen asukkaita. Ohjelmassa mm. näytelmä, yhteislaulua.

Syyskuun alkupuolella pidettiin sadonkorjuujuhlat yhteistyössä Eläkeliiton ja SPR:n kanssa. Ravintokeskuksesta saimme myös teemaan liittyvää ruokalistaa koko päiväksi. Juhlissa oli esillä juureksia, marjoja sekä vanhanaikaisia työvälineitä. Lisäksi kuvia sekä lauluja. Muisteltiin myös sadonkorjuuaikoja ja niihin liittyvä tapahtumia.

Lokakuussa vanhusten viikolla seurakunta järjesti lauluseurat Valmankodilla kaikille asumispalveluiden asukkaille. Lisäksi Suvannon henkilökunta järjesti asukkaille elokuvaillen herkkujen kera.

Valmankodin ja Rantalan asukkaiden luona kävi vapaaehtoinen laulattaja loka- ja marraskuussa. Myös SPR ja Eläkeliitto kävivät ulkoiluttamassa asukkaita loka- ja marraskuussa. Marraskuussa järjestettiin myös seurakuntavaalien ennakkokäännytykset.

Joulukuun alussa vietimme itsenäisyyspäivän juhlia yhdessä peruskoulun joustavan opetuksen ryhmän kanssa. Leivoimme piirakkaa, lauloimme isänmaallisia lauluja. Asukkaat kertoivat sota-ajan muistojaan koululaisille. Koululaiset olivat tehneet asukkaille kortteja. Joulukuussa oli myös kaksi asukkaiden ja omaisten yhteistä joulujuhlaa. Toinen Suvannossa ja toinen Valmankodin ja Rantalan puolella. Suvannon erään asukkaan omaisten toimesta lauloimme kauneimpia joululauluja sekä söimme perinteisesti joulupuuron ja joimme joulutorttukahvit. Valmankodin ja Rantalan juhlissa yhteistyönä seurakunnan kanssa kauneimmat joululaulut. Lisäksi joulukuussa SPR ja Eläkeliiton porukka kävivät leipomassa asukkaiden kanssa pipareita ja joulutorttuja. Lisäksi heillä oli pieni tonttuesitys ja laulettiin yhdessä muutama joululaulu. Jouluaattona vieraili joulupukki joka kodissa.

Joustavan perusopetuksen oppilaat kävivät ulkoiluttamassa asukkaita marras- ja joulukuussa.

Kuntouttava päivätoiminta

Kuntouttavassa päivätoiminnassa työntekijänä yksi 100 % työntekijä sekä yhdellä työntekijä 20 % työajalla.

Ryhmiin osallistujille on tehty alkuhaastattelut 10x: 4.1-24.10.2018.

Kotona asuvat, muistisairautta sairastavien ryhmät: Kiekerö1 ja Kiekerö 2

Ryhmissä 4-5 asiakasta. Osallistujakertoja vuoden aikana yhteensä 180 kpl. Maksullinen, jatkuva, suljettu ryhmä 1.5h 1xvko, yhteensä 3h/vko.

Tavoitteena asiakkaan voimavarojen vahvistaminen ja toimintakyvyn ylläpitäminen sekä sosiaalisen kanssakäymisen vahvistaminen. Toiminnan sisältöinä mm. musiikki, kirjallisuus, liikunta, pelaaminen, muistelu ja keskustelu jne.

Omaishoitajien ja kotona yksin asuvien tukeminen:

Tiistain ja keskiviikon Päivätuvat. Ryhmässä 4-5 asiakasta. Osallistujakertoja vuoden aikana yhteensä 281 kpl. Maksullinen, jatkuva, suljettu ryhmä 4h/1xvko, yhteensä 8h/vko.

Päivätupaan sisältyy kuntouttavan päivätoiminnan ohjaajan ohjaama kuntosaliharjoittelu. Tavoitteena asiakkaan toimintakyvyn tukeminen, voimavarojen vahvistaminen, sosiaalisen kanssakäymisen mahdollistaminen sekä omaisen jaksamisen tukeminen, painoharjoittelun avulla lisätä tasapainoa ja ylläpitää / lisätä lihasvoimaa.

Omaishoitajien kuntosali- ja allasryhmät vuoroviikoin. Ohjaajana kuntouttavan päivätoiminnan kuntoutuksen fysioterapeutti. Jatkuva, avoin ryhmä. 1,5 h 1xvko. Maksu 4 euroa / kerta.

Omaishoitajien liikuntaryhmän rinnakkaisryhmä hoidettaville, jotka eivät voi jäädä yksin kotiin omaishoitajan jumpan ajaksi tai omaisen haluaa hoidettavalle aktiviteettia ainakin kerran viikossa. Rinnakkaisryhmä on maksuton. Osallistujakertoja koko vuoden aikana 16 kpl. Jatkuva, avoin ryhmä. 1.5h/1xvko.

Tavoitteina omaisen jaksamisen tukeminen. Asiakkaan toimintakyvyn tukeminen ja voimavarojen vahvistaminen sekä merkityksellisen toiminnan mahdollistaminen. Toiminnan sisältöinä mm. musiikki, kirjallisuus, kuntosali, pelaaminen, muistelu, kädentaidot, keskustelu jne.

Ikäihmisten kuntouttavan päivätoimintaryhmät:

Palvelukeskus Valkaman asukkaiden ryhmätoiminta, 7-10 osallistujaa kerrallaan.

Sotavammaisten palvelutalon asukkaidenryhmätoiminta, 6-8 osallistujaa kerrallaan. Osallistujakertoja koko vuoden aikana 557 kpl. Maksullinen 40e/ vuosi, avoimia ryhmiä, 1.5h/ 1x vko, yhteensä 3h/vko

Tavoitteena on sosiaalisen kanssakäymisen, vuorovaikutuksen ja virkistymisen sekä merkityksellisen toiminnan mahdollistaminen. Sisällöt asiakkaiden kiinnostusten mukaan.

Palvelukeskus Valkaman asukkaiden allasryhmä miehille 1.5 h / 1 x vko, ja naisille 1.5 h / 1 x vko kotipalvelu avustaa tarvittaessa altaaseen tulijoiden pesuissa.

- miesten ryhmää on laajennettu; ryhmään voi osallistua myös muualla kuin palvelukeskuksessa asuvat, koska ryhmässä on tilaa.

Maksu 4 euroa/ kerta.

Ohjaajana kuntouttavan päivätoiminnan /kuntoutuksen fysioterapeutti, joka raportoi osallistujat kuntoutuksen toimintakertomuksessa.

Tavoitteena fyysisen toimintakyvyn lisääntyminen, lihasvoiman lisääntyminen ja sosiaalisen kanssakäymisen lisääminen.

Tehostetun palveluasumisyksiköiden ryhmät:

Suvanto: maanantai 12-13, keskiviikko 14.45-15.45 sekä torstaisin lauluryhmä 10 – 11.

Rantala: tiistai 14.45-15.45, Yhteensä 4h/vko. Osallistujakertoja vuoden aikana yhteensä 557 kpl.

Tavoitteena virkistävä ja aktivoiva toiminta. Sisältöinä muistelu, keskustelu, ulkoilu, Sävelsirkun sisällöt ja laulaminen/musiikki.

Vuorotteluhoidossa/kuntoutusjaksolla olevat asiakkaat:

Vuodeosasto tai Valmankoti: perjantaisin: 1hx1vko. Vuorotteluasiakkaita on otettu silloin, kun pikkutuvalla ei ole ollut osallistujaa.

Tavoitteena omaisen jaksamisen tukeminen. Asiakkaan toimintakyvyn tukeminen ja virkistymisen.

Sisältöinä kuntosali, ulkoilu ja päivätoiminnan erilaiset sisällöt kiinnostuksen mukaan. Maksuton.

Kuntoutuksen fysioterapeutin valitsevat asiakkaat:

Pikkutupa 1xvko 1-2h.

AVH asiakkaat ovat pääsääntöisesti vuodeosastolla aivotapahtuman jälkeisessä kuntoutuksessa (maksuton, 2h) tai kotona asuvia muita kuntoutusta tarvitsevia asiakkaita (maksu 10.30e, 4h).

Tavoitteena: tukea kotoutumista, päivittäisten taitojen harjaannuttaminen ja vahvistaminen.

Toiminnalliset muodot valikoituvat asiakkaan tarpeita vastaavaksi ja elämäntilanteeseen sopiviksi. Esim. kodissa tehtäviin toimintoihin liittyvät työt, asioiminen ja kuntosali sekä ulkoilu. Pikkutupa ja vuorotteluhoidon ryhmä toteutunut 21 kertaa.

Veteraanien päivätoimintakuntoutus:

1h/ 3-4x vko, yhteensä 3-4h.

Järjestetään veteraaneille, jotka eivät enää jaksaa fyysistä harjoittelua tai fysikaalisia hoitoja. Kuntoutus järjestetään pääasiassa veteraanin asumisyksikössä tai kotikäyntinä. Osallistujakertoja vuoden aikana ollut yhteensä 98 kpl.

Tavoitteena kanssakäymisen ja vuorovaikutuksen tukeminen sekä kokonaisvaltainen virkistymisen kuntoutujan voimavaroja vahvistaen. Sisältöinä erilaisia aistiharjoituksia, muistelua ja rentoutusta, veteraanin mielenkiinto ja voimavarat huomioon ottaen

Veteraanikuntoutus:

Kuntouttavan päivätoiminnan / kuntoutuksen fysioterapeutti toteuttaa veteraanikuntoutusta avokuntoutuksena tai kotikäyntinä yhdessä kuntoutuksen kuntohoitajan kanssa. Kuntohoitaja toteuttaa asumisyksiköissä ja palvelukeskus Valkamassa olevien veteraanien kuntoutuksen. Tavoitteena: veteraanien fyysisen kunnon ylläpitäminen / parantuminen sekä kipujen ja liikerajoitusten väheneminen erilaisilla fysikaalisilla hoidoilla sekä liikunta harjoituksilla.

Muut toiminnot:

Palvelukeskus Valkaman siirtokirjasto: Lukulotja, 1xvko

Ystävänpäivä, Vappujuhlat, Äitienpäivä, Pihan Juhannusjuhlat, Sadonkorjuu juhlat, Vanhusten viikko, Valkaman asukkaiden, tehostetun palveluasumisen sekä ryhmien joulujuhlat jne.

Avotyötoiminta:

Mielenterveyskuntoutuja 10h/vko.

Toiminta on vaihtelevaa ja onnistuu hyvin täyttämään avotyötoiminnan kuntoutumisen tavoitteet. Avotyötoimintaa suunnitellaan yhdessä kuntoutujan ja MTT:n päivätoiminnan ohjaajan kanssa säännöllisesti. Coronaria hoitoketju Oy maksaa palkan, 2e/h.

Toiminta lukulna

Ryhmätoimintoihin on käytetty vuoden aikana aikaa yhteensä 943 tuntia.

Muuhun toimintaan käytettiin aikaa 432,6 h. Nämä tunnit sisältävät tilastoinnit, suunnittelut, asiakkaiden alkuhaastattelut, puhelinkontaktit, kerhojen toimintojen suunnittelun, materiaalihankinnan, lukulotjan toteuttamisen sekä palaverit. Palvelukeskus Valkaman tila-asioiden hoitamiseen on kulunut aikaa vuoden aikana yhteensä 25 tuntia.

Omaishoito

Omaishoitoon on ollut käytössä keskimäärin 20 % työaika, jakautuen eri viikoille eri tavoilla.

Omaishoidon kotikäyntejä on tehty yhteensä 46 kpl. Näihin käytetty on yhteensä 131 tuntia, lisäksi kotikäyntien alku- ja jälkitöihin on käytetty aikaa 46 tuntia (1 h/kotikäynti). Yhteensä kotikäynteihin on mennyt 177 tuntia

Posion sosiaalipalvelut toimintakertomus 2018 (Nuorten ystävät ry)

Toimintayksikkö on tuottanut 1.6.2016 alkaen avohuollon mielenterveys- ja päihdepalveluita Posion kunnassa mielenterveys- ja päihdeasiakkaille sekä perhepalveluita perheneuvolan, perhetyön ja koulukuraattorin työnä posiolaisille perheille. Lisäksi on järjestetty 1.6.2016 alkaen lastensuojelun palveluita oman toiminnan lisäksi ostopalveluina. Toimintavuonna on järjestetty ammattilaisille ja perheille avoin luentotilaisuus Vanhempien akatemian kautta Temperamentti- ongelma vai lapsen voimavara.

Mielenterveyspalvelut, perheneuvola sekä päihdetyö

Mielenterveys- ja perheneuvolan palveluita on tuotettu kuluneen toimintakauden aikana kolmen työntekijän työaikaressursilla omassa toiminnassa. Yksikössä on työskennellyt 2 sairaanhoitajaa ja 1 ohjaaja vastaten mielenterveystoimiston, päihdetyön, perheneuvolan ja päivätoiminnan toimintakokonaisuuksista. 8-luokkalaisten BDI13-masennuskyselyt on aloitettu loppusyksystä oppilashuollolle asetetun toiminnan mukaisesti ja oppilastapaamiset jatkuvat alkuvuodesta 2019.

Ostopalveluina on hankittu:

-aikuispsykiatrin vastaanottoa 17 työpäivää, 213 käyntisuoritetta (217/2017)

-nuorisopsykiatrin vastaanottoa 9 työpäivää, 43 käyntisuoritetta (45/ 2017)

Lisäksi työresurssina on ollut Coronarian tuottamana psykologin palveluita kaksi työpäivää viikossa, joka toinen viikko koko toimintavuoden ajan. Psykologi on työskennellyt pääasiallisesti Posion peruskoululla, mutta lisäksi työ on sisältänyt aikuisvastaanottoa mielenterveys- ja perheneuvolassa sekä työterveyshuollossa. Vuoden 2018 aikana psykologilla on ollut 205 asiakaskontaktia (145/2017).

Mielenterveys- ja perheneuvolan seuranta on tehty toimintavuonna toimintakohtaisella jaolla, josta seuraavat suoritteet. Seuranta aikana keskimääräinen viikoittainen välitön asiakastyöaika on ollut kahdella työntekijällä 26,5h viikko (27h 2017) ja keskimääräinen kahden työntekijän kokonaistyyöaika 58,5h viikko (63h 2017). Välitön asiakastyöaika on ollut keskimäärin 45 % työstä (45% 2017). Välittömän asiakastyön tavoite toimintavuodelle on ollut 50 prosenttia viikoittaisesta työstä.

Suoritteet	2018	2017	2016,7kk	
Mielenterveys	899	884	520	
Päihde	94	87	55	
Mt/päihde kotikäynnit	89	60	25	
Perheneuvola	14	94	24	
Perheneuvola, kotikäynnit	10	20	—	
Puhelin asiakkaita	277	436	122	
Akuutit	60	48	19	
psykiatrin vo työparina	76	96	—	
yhteensä	1573	1725	765	suoritetta
keskimäärin	31	34	32	suoritetta vko/2 työntekijää

Toisen sairaanhoitajan työstä on toimintavuoden aikana tuettu päivätoiminnan ohjausta 2 työpäivää viikossa. Työajallisesti sairaanhoitajan työaikaa on käytetty keskimäärin 8h viikko päivätoiminta Poijussa.

Mielenterveys- ja perheneuvolan toiminta on kohdistunut kaiken ikäisille posiolaisille yksilö ja perhekohtaisena työnä. Toimintaan on kuulunut ennaltaehkäisy, hoitava ja kuntouttava mielenterveys- ja päihdetyö. Perheneuvolan alueeseen on toimintavuonna kuulunut lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä perustason ja erikoistason mielenterveystyö, kasvatusneuvonta, tutkimustyö, diagnostiikka sekä hoito ja hoitoonohjaus erikoissairaanhoidon. Toimintakauden aikana mielenterveys- ja perheneuvolassa ei ole ollut jonoja vaan asiakastarpeisiin on pystytty vastaamaan joustavasti. Toimintaperiaatteena on ollut matalan kynnyksen vastaanotto, johon ei tarvita lähetettä.

Loka-marraskuussa järjestettiin kahdesti 10-polun kolmevuotiaiden lasten ja heidän perheidensä tapaamista, jossa aiheena lapsen kiukku ja vierailijana psykologi. Tapaamiset eivät toteutuneet ilmoittautujien vähäisyyden takia. Kutsuntoihin on osallistuttu Aikalisän merkeissä. Marras-joulukuussa Hyvän mielen paikassa on käyty luennoimassa Mielenterveydestä, Omista voimavaroista sekä Parasta minussa.

Mielenterveys-, perheneuvolan ja päihdetyön palvelukokonaisuudessa on koulutuksia suoritettu työntekijäkohtaisesti ajankohtaisen tarpeen mukaan sekä Skhole- koulutuksia.

Perheneuvolan toiminnan tukena on etätuki Nuorten Ystävien Vanhempien akatemiasta. Vanhempien akatemiasta on mahdollisuus saada etätöpari perheneuvolan työntekijän tueksi perhetapaamisiin sekä perheillä on mahdollisuus omiin yhteydenottoihin Vanhempien pysäkillä. Vanhempien akatemian kautta voi saada tukea ja ohjausta lapsen kasvuun, kehitykseen ja käyttäytymiseen liittyvissä kysymyksissä sekä tukea vanhemman jaksamiseen, parisuhteeseen sekä ero asioihin liittyen.

Päihdetyö

Päihdetyötä on tehty osana kahden sairaanhoitajan työnkuvaa asiakasvastaanottoina. Päihdeasiakkaiden käyntimäärät ovat lisääntyneet.

Mielenterveyskuntoutuksen päivätoiminta, Poiju

Toimintavuoden aikana Poijussa on toiminut 1 ohjaaja sekä kahden työpäivän työajallisen määrän sairaanhoitaja. Poiju on ollut kiinni toimintakauden aikana 5 viikkoa. Skhole- koulutusympäristön koulutuksia on suoritettu tarpeen mukaan.

Pojjun suoritteet:	2018	2017	2016 7kk
Kävijä suoritetta, asiakaskäyntiä	2581	2 564	3 148 (kaikki suoritteet)
Puhelin kontakti-asiakkaita	126	242	100
Kotikäyntejä+muuta asioidenhoitoa	17	49	2

Asiakasjakauma suoritteina on ollut:

	2018	2017	2016 (7kk)
Mielenterveys asiakkaat	2167	2 179	1216
Päihdeasiakkaat		271	175
Mielenterveys/päihde	218	207	98
Mielenterveys/kehitysv.	148	149	51
Loput suoritteet muita asiakasryhmiä			

- 2018 Poijun päivätoiminnassa on käynyt toimintavuonna asiakkaana 36 eri henkilöä, joista 19 miestä ja 17 naista.

Ryhmät

Vuonna 2018 Poijussa on järjestetty 8 eri teeman mukaista ryhmää (vuonna 2017, 12). Ryhmät ovat 2018 kokoontuneet 11- 32 kertaa ja osallistujia 3- 9. Yhteisöryhmä kokoontuu joka aamu.

- Keväällä 2018 Fysioakustinen tuoli siirrettiin Poijun tiloihin ja on ollut suunnitelmallisessa käytössä osana yksilöllistä työtä 106 kertaa.

- Posion srk:n diakoni Veli- Matti Hautalan vetämä Hyvän mielen ryhmä kokoontui 9 kertaa ja osallistujia oli keskimäärin 10/ kerta

Muu toiminta toimintavuoden aikana:

- On osallistuttu Sairaalanien tapahtumiin, käyty laavulla ja runopolulla
- Vierailulla ja ostoksilla käyntiä Toimintakeskuksessa sekä vietimme heidän kanssa yhteistä pikkujoulua ja teimme heidän kanssaan Kuusamoon Keilahalli- ja ostosreissun yhteistyössä Posion kunnan vapaa-aikatoimen kanssa
- Vietetty teemaviikkoja; Vko 17 Henkisen hyvinvoinnin viikko ja vko 47 Mielenterveysviikko; Poijun avoimet ovet
- Tutustuminen MillaFitin ja Jennikän toimintaan ja tiloihin ja Poijussa kävi Balanssi Rovaniemeltä kertomassa Kokemus kohottaa hankkeesta.
- Yön yli leiri Rukalle yhteistyössä SRK:n kanssa, retkeä tuki myös vammais- ja vanhusneuvosto
- Sarakylän ulkoilu- ja virkistysretki; psykiatri Seppo Laukkasen luokse

Poijun asiakkaiden avotyötoiminta:

1. asiakas: Kuntouttava päivätoiminta Coronaria (aloittanut 6.5.2013 ja jatkuu edelleen)
asumispalvelut Suvanto (aloittanut 3.12- 31.14 ja jatkuu edelleen)
2. asiakas: Kuntouttava palvelukoti Kanerva (1.9.2014- 30.6.2017)

Perhetyö

Vuonna 2018 perhetyössä on toiminut 1,6 työntekijää (vuonna 2017 1,8). Nuorten Ystävillä Posion sosiaalityön yksikössä perhetyössä työskentelee 1 kokoaikainen perhetyöntekijä. (Marraskuusta 2017 alkaen palveluesimiehen 1 työpäivä viikossa yksilötyö perheissä on päättynyt.) Lisäksi perhetyön resursseissa on ollut mukana Coronarian perhetyöntekijä kotipalvelun alaisuudesta 60 prosentin työajalla. Lapsiperheiden kotipalvelu toimii erikseen Coronarian kotihoidosta.

- Toimintakauden aikana asiakasperheitä 13 (18, 2017). Palvelunpiirissä samanaikaisesti keskimäärin 11 perhettä.

- o Lastensuojelun tehostettua perhetyötä tehty 4 perheeseen (5, 2017).
- o Sosiaalihuoltolain mukaista perhetyötä tehty 10 perheeseen (15, 2017)

- Lapsia/nuoria palvelunpiirissä 28

-Perhetyössä on kertynyt 494 suoritetta. Suoritteet sisältävät välittömään asiakastyöhön sisältyvät asiakaskontaktit kuten kotikäynnit, lapsen/vanhemman toimisto/muut tapaamiset, yhteistyöpalaverit, asiakassuunnitelmapalaverit. Perhetyöntekijä on ollut Posion kunnan sosiaalityöntekijän työparina lastensuojelutarveselvityksessä ja olosuhdeselvityksessä yhden kerran. Yhden työntekijän ohjaama ryhmämuotoinen toiminta on toteutunut toimintavuoden aikana sisältäen suosituksien kautta kootun ryhmän keväällä 19 kertaa ja syksyllä ryhmä ei alkanut osallistujien puuttumisen vuoksi.

-Kesäaikana perhetyössä on toteutettu kerhotoimintaa Kesäkerhona kaiken ikäisille lapsille 7 kertaa. Osallistujia oli 2 – 17 lasta/kerho kerta. Iältään 3 vuotta – 13 vuotta. Suuren ikäjakautuman vuoksi kerhotoiminta vaati enemmän ohjaajaresursseja eri ikäryhmien mielekkään toiminnan järjestämiseen. Kerhossa olivat ohjaajina perhetyöntekijä sekä perheneuvolan sairaanhoitaja.

- Perhetyöntekijä on ollut peruskoululla kuraattorin työparina vetämässä ART- ryhmää 2 kertaa.

- Perhetyö on päättynyt toimintavuoden aikana 3 perheeltä ja uusia päätöksiä 5 perheelle

Perhetyön suoritteet, keskimäärin 11 suoritetta /viikko 1,6 työntekijää

Välitön yksilötyö	494
Kerho/ryhmätoiminta	28
Muut	52

Keskimääräinen välitönasiakastyön aika on ollut 24h 40min /viikko/ 1,6 työntekijä, joka on keskimäärin 46 prosenttia kokonaistyöajasta (tavoite toimintavuonna on ollut 45-50 % kokonaistyöajasta huomioiden matka-aika perhetyön perheiden sijainneista riippuen). Kotikäyntien kesto on vaihdellut 2–4 tuntiin. Kotikäyntien toteuttamisessa haastetta tuo iltapäivä painioteisten kotikäyntien suurempi tarve. Toimintavuoden aikana ovat toteutuneet säännöllisesti yksikön henkilöstöpalaverit, perhetyön viikkopalaverit ja perhetyön palaverit yhteistyössä kunnan sosiaalityöntekijöiden kanssa noin kerran kuukaudessa.

Perhetyöntekijät ovat osallistuneet perhetyöntekijöiden alueelliseen tapaamiseen Sodankylässä 1 päivä ja Posiolla 2 päivää. Nuorten Ystävien sisäisenä koulutuksena on osallistuttu Posiolla järjestettyyn ART-menetelmä (Aggression replacement training) koulutukseen 2,5 päivää sekä Skhole koulutuksia.

Koulun sosiaalityö

Koulukuraattorin työn kokonaisuutta seurataan koulun toimintavuoden mukaisesti lukuvuosi tasolla. Oppilas- ja opiskelijahuollon vuosikello on laadittu 2018–2019 (elokuu – toukokuu) ajalle. Vuoden 2018 ennaltaehkäisevätoiminta on toteutunut oppilashuollon suunnitelman mukaisesti.

Suoritteet vuonna 2018 yhteensä 628 (vuonna 2017 543). Kuraattorin työhön käytetty työaika 91 työpäivää (2017 84 tp). Keskimäärin 7 (v 2017 6.5) suoritetta päivässä vuoden aikana. Keskimäärin välitön asiakastyöaika on ollut 11h/ vko.

Oppilashuollollinen yhteisöllinen- ja ennakointityö on kohdentunut pääosin kaikille 1 -luokan, 3 -luokan, 4 -luokan, 7 -luokan ja lukion 1 vuosikurssin oppilaille.

Koulukuraattorin työ on koostunut ennaltaehkäisevästä, yhteisöllisestä ja korjaavasta työstä. Korjaava työ on toteutunut yksilöllisten oppilastapaamisten ja oppilashuollollisten yhteistyöpalaverien käytäntöinä ja ennaltaehkäisevää sekä yhteisöllistä työtä on toteutettu vuoden aikana oppilashuollon vuosikellon mukaisena toimintana sekä luokkakohtaisten huolien mukaisesti ryhmämuotoisena ohjauksena. Oppilas- ja opiskelija ajat on pystytty järjestämään lain määrittämien aikarajojen puitteissa siirtämällä muun muassa kirjaamiseen varattua aikaa sekä priorisoimalla koulutyö muun muassa esimiestyön palaverien ja töiden edelle. Kuraattori on kirjannut lukuvuoden ajan oppilastapaamiset, yhteistyöpalaverit ym. neuvottelut sosiaalityön ohjelmaan

Muu yhteistyö

- sisältää mm. sovittuja neuvottelupalavereita eri yhteistyö tahojen kanssa, vanhempainiltoja, JOPO/JOPE-tiimi, koulun yt-kokoukset, luokkakäynnit, tunti seurannat, huoltajien tapaamiset, Camera Obscura, top-jakson työpaikkakäynnit, ryhmät 117 (v 2017 96) suoritetta.

Kevätlukukausi 2018

Oppilastapaamiset

	keväät 2018	keväät 2017
Sovitut ajat, toteutuneet	237	253
Oppilaan aika peruttu/ei tullut	25	46
Akuutteja aikoja	7	9
yhteensä aikoja	269 annettu, 244 toteutuneet	308 annettu, 262 toteutuneet

OPHR – työskentely

	keväät 2018	keväät 2017
oppilaskohtaiset	10	10
koulukohtaiset	3	4

Syyslukukausi 2018

Ohessa myös kuluvan lukuvuoden seurantatiedot syyslukukauden osalta.

Oppilastapaamiset

	syksy 2018	syksy 2017
Sovitut ajat, toteutuneet	230	222
Oppilaan aika peruttu	9	8
Oppilas ei tullut	26	26
Akuutteja aikoja	6	16
yhteensä aikoja	271 annettu, 236 toteutuneet	272 annettu, 238 toteutuneet

Ajoista ennakoivaan työhön kohdentuvia aikoja 37 oppilaalle (2017; 34 oppilaalle)

OPHR – työskentely

syksy 2018	syksy 2017

oppilaskohtaiset	16	12
koulukohtaiset	2	4

Muu yhteistyö

- sisältää mm. sovittuja neuvottelupalavereita eri yhteistyötahojen kanssa, koulun yskokoukset, luokkakäynnit, tuntiseurannat, huoltajien tapaamiset, Camera Obscura, ryhmät

46 suoritetta syksy 2018

52 suoritetta syksy 2017

Ryhmät

- 0 –luokan oppitunnit kaveritaidoista
- 1 –luokan oppitunteja kaveritaidoista

Koulukuraattorin työ on koostunut ennaltaehkäisevästä, yhteisöllisestä ja korjaavasta työstä. Korjaavatyö on toteutunut yksilöllisten oppilastapaamisten ja oppilashuollollisten yhteistyöpalavereiden käytäntöinä ja ennaltaehkäisevää sekä yhteisöllistä työtä on toteutettu lukuvuoden aikana oppilashuollon vuosikellon mukaisena toimintana sekä luokkakohtaisten huolien mukaisesti ryhmämuotoisena ohjauksena. Oppilas- ja opiskelija ajat on pystytty järjestämään lain määräämien aikarajojen puitteissa siirtämällä muun muassa kirjaamiseen varattua aikaa sekä priorisoimalla koulutyö muun muassa esimiestyön palavereiden ja töiden edelle. Koulukuraattorin työtä on tehty samasta työaikaressurssista palveluesimiehen työn kanssa. Koulukuraattorin työaika on 50 %, 2 ½ työpäivää, työntekijän kokonaistyöajasta, mutta koulun loma aikoina työpainopiste on muissa työtehtävissä ja koulun työaikoina koulukuraattorin työtä on keskimäärin 2½ - 3 työpäivää viikossa koulussa. Välitön asiakastyöaika on ollut 30 prosenttia koulun työajasta.

Koulutuksina on suoritettu Nuorten Ystävien sisäisenä koulutuksena Posiolla järjestettyyn ART-menetelmä (Aggression replacement training) koulutukseen 2,5 päivää sekä Skhole koulutuksia.

Lastensuojelun ostopalvelut

Seurantaa on tehty lastensuojelun tapahtumien osalta yhteistyössä Posion kunnan johtavan sosiaalityöntekijän kanssa. Tavoitteena on ollut kuukausittainen seuranta, johon sosiaalityöntekijä toimittaa ilmoitusten ja selvityksien tiedot. Ostopalvelutilanne kootaan sosiaalityöntekijöiltä saapuneista päätöksistä.

	01/18	02/18	03/18	04/18	5/18
Uudet lastensuojeluilmoitukset	6	3	4	3	3
Käynnissä olevat ls-selvitykset	7	5	5	5	5
Päättäneet ostopalvelut	0	0	0	0	1
Sijoitukset (avo/huost)	11	11	9	9	10

Muut ostopalvelut, joita

tukiperhe	9	9	6	9	6
tuetut/valvotut tap./vaihdot	3	3	3	3	3
jälkihuolto	2	1	2	1	1
tukiasuminen nuorelle	1	1	1	1	1

Sijaishuollon muut tukipalvelut

perhetyö	1	1	1	1	1

muut päätökset kuluista	2	3	0	0	1

	06/18	07/18	08/18	09/18	10/18
Uudet lastensuojeluilmoitukset	1	3	6	0	2
Käynnissä olevat ls-selvitykset	4	3	6	2	2
Päättäneet ostopalvelut	0	0	0	0	0
Sijoitukset (avo/huost)	10	10	9	9	9

Muut ostopalvelut, joita

tukiperhe	4	5	2	2	2
tuetut/valvotut tap./vaihdot	2	2	2	2	2
jälkihuolto	1	1	1	1	1
tukiasuminen nuorelle	1	1	1	1	1

Sijaishuollon muut tukipalvelut

perhetyö	0	0	0	0	0
muut päätökset kuluista	2			1	0

	11/18	12/18
Uudet lastensuojeluilmoitukset	4	4
Käynnissä olevat ls-selvitykset	2	2
Päättäneet ostopalvelut	0	0
Sijoitukset (avo/huost)	9	9

Muut ostopalvelut, joita

tukiperhe	2	2
tuetut/valvotut tap./vaihdot	2	2
jälkihuolto	1	1
tukiasuminen nuorelle	1	1

Sijaishuollon muut tukipalvelut

perhetyö	0	0
muut päätökset kuluista	1	0

Ympäristötulosalueen toimintakertomus 2018

Toiminta-ajatus

Tulosalue tuottaa yhteistyösopimuksen mukaisesti ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) ja ympäristönsuojelun palvelut Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien alueella.

Ympäristö- tulosalue ja ympäristöjaosto toimivat lakisääteisenä viranomaisena ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja maaseutuhallinnon osa-alueilla. Tulosalue tuottaa ympäristön ja maaseudun kehittämiseen liittyviä palveluita. Sen lisäksi tulosalue valvoo maa-ainesten ottoa. Toiminnan tavoitteena on turvata eläinten hyvinvointi, turvalliset elintarvikkeet ja kuluttajapalvelut sekä terveellinen, turvallinen, viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Eläinlääkintäpalveluiden kohdentaminen tarpeita vastaavaksi: Taivalkosken kunta aloitti vuoden loppupuolella entiseen ammattikouluun suunniteltujen eläinlääkäritilojen saneerauksen. Tilat on tarkoitus saada valmiiksi keväällä 2019. Taivalkosken toimipisteeseen siirtyi eläinlääkärin virkaan eläinlääkäri Posion toimipisteestä ja virkaan valittiin uusi eläinlääkäri.
2. Maakuntahallintouudistukseen valmistautuminen: on osallistuttu asiaan liittyviin työpajoihin ja kokouksiin sekä Pohjois-Pohjanmaan että Lapin maakuntien alueilla.

Maaseutuhallinnossa annettiin koulutusta EU- ja kansallisten tukien hakuun ja järjestettiin valmiudet jättää hakemukset sähköisenä määräaikaan 15.6 mennessä kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa. Tukihakemuksia jätettiin päätukihaussa yhteensä 358 kpl, joista sähköisenä 86,76 % (Kuusamossa 89,94 %). Päätukihaun lisäksi erinäisiä hakemuksia yhteistoiminta-alueella otettiin vastaan 575 kpl. Yhteistoiminta-alueen sopimuksen mukaisten viranomaistoimintojen lisäksi on maksettu käyttösuunnitelman mukaisesti tukea maksulliseen tunti-omistukseen ja eläinlääkintäsubventioon. Pellonraivaustukea myönnettiin seitsemälle yrittäjälle.

Ympäristönsuojelutehtäviä varten perustettuun ympäristötarkastajan virkaan rekrytoitiin uusi henkilö huhtikuun alusta alkaen. Uusi viranhaltija keskittyi erityisesti maa-ainelain mukaiseen valvontaan ja lupien käsittelyyn. Suurten maa-ainelupien ja pääosin niihin liittyneiden ympäristölupien käsittelyt työllistivät poikkeuksellisen paljon. Maa-aineluvonnassa tehtiin koeluontoisesti kahteen maa-ainesten ottopaikkaan UAV- lentokuvaus massalaskentaa varten.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2018 (muutettu)	TP 2018
Tarkastukset	700	746
Toimintamenot euroa/asukas	60	64

Huom. Tunnuslukujen laskennassa on käytetty yhteistoiminta-alueen asukaslukuna 23 250, eli sama kuin TA.

Ympäristöjaosto

Vuoden 2018 aikana yhdyskuntatekniikan ympäristöjaosto kokoontui 8 kertaa ja kokousasioina merkittiin yhteensä 56 §:ää.

Talousarvion toteutuma

Ympäristö- tulosalueella toimintatuotot ovat ylittyneet n. 17 % budjetoituun verrattuna. Palveluiden ostot ovat ylittyneet n. 8 %. Henkilöstökulut ovat ylittyneet n. 9 %. Aineet ja tarvikkeet kustannukset ovat ylittyneet n. 55 % (ylitys 6 422 €). Kokonaisuutena ympäristö- tulosalueen toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti.

Koko tulosalue	TA 2018	TP 2018
Toimintatuotot	601 000	705 664
Toimintakulut	- 1 395 055	-1 497 036
Toimintakate	-794 055	-791 372

Ympäristöjaosto	TA 2018	TP 2018
Toimintatuotot	0	0
Toimintakulut	-8 650	-8 106
Toimintakate	-8 650	-8 106

Terveysvalvonta	TA 2018	TP 2018
Toimintatuotot	115 000	150 414
Toimintakulut	-307 400	-334 726
Toimintakate	-192 400	-184 312

Eläinlääkintähuolto	TA 2018	TP 2018
Toimintatuotot	220 000	251 560
Toimintakulut	-513 942	-584 866
Toimintakate	-293 942	-333 306

Ympäristönsuojelu	TA 2018	TP 2018
Toimintatuotot	51 000	62 457
Toimintakulut	-130 700	-132 975
Toimintakate	-79 700	-70 518

Maa-ainesluvut**TA 2018****TP 2018**

Toimintatuotot	25 000	50 128
Toimintakulut	-5 900	-8 720
Toimintakate	19 100	41 408

Maaseutuhallinto**TA 2018****TP 2018**

Toimintatuotot	190 000	185 372
Toimintakulut	-348 463	-343 238
Toimintakate	-158 463	-157 866

Kuntien maksuosuudet

Kuntien maksuosuudet määräytyvät nettomenoista, eli ulkoiset ja sisäiset menot lasketaan yhteen ja niistä vähennetään toimintatuotot (mukaan ei lasketa Posion ja Taivalkosken kuntien yhteistoimintatuloja).

Maa-aineslakiin liittyvien tehtävien hoidosta vastaavan viranhaltijan palkkakulut on sisällytetty ympäristönsuojelun toimintakuluihin. Maa-ainesvalvontaan sisältyvän sopimusperusteisesti ostetun valvontatyön kulut on sisällytetty maa-aineslupien kuluihin.

Koko tulosalueen esitetyissä laskelmataulukoissa osa kustannuksista ja tuloista on vain Kuusamolle kuuluvia. Näitä ovat:

- maaseutuhallinnon subventiot - 69 838 €
- lomituspalvelut - 46 254 €
- maaseutuhallinnon toimistotilavuokrat - 4 560 €
- Kuusamon omat hankkeet - 545 €
- löytöeläintoiminnan maksut - 8 283 €

Edellä kerrotut maksut poistetaan yhteistoiminnan kuluista lopullisessa nettolaskelmassa.

Nettomenot ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun yhteistoiminnan osalta ovat vuodelle 2018 näin laskien 827 157 euroa. Posion ja Taivalkosken osuuksiin on lisätty sopimuksen mukainen järjestämisvastuukorotus 5 %.

Kuntien osuus		korotus 5 %	yhteensä	Laskutettu ennakko	Tasauslasku
Kuusamo	559 324				
67,62 %					
Taivalkoski	147 482	7 374	154 856	154 416	440 (lisämaksu)
17,83 %					

Posio 14,55 %	120 351	6 018	126 369	127 932	-1 563 (palautus)
Netto	827 157	13 392	281 958		

Nettomenot maaseutuhallinnon yhteistoiminnan osalta ovat vuodelle 2018 yhteensä 289 932 euroa. Posion ja Taivalkosken osuuksiin on lisätty sopimuksen mukainen korotus 5 %.

Kuntien osuus		korotus 5 %	yhteensä	Laskutettu ennakko	Tasauslasku
Kuusamo 54,78 %	158 825				
Taivalkoski 16,38 %	47 491	2 375	49 865	50 124	-259 (palautus)
Posio 28,84 %	83 616	4 181	87 797	87 216	581 (lisämaksu)
Netto	289 932	6 555	137 663		

Tarkastukset 2018

Suoritteiden jakaantuminen kunnittain

	Terveysvalvonta	Eläinlääkintähuolto	Ympäristönsuojelu	Yhteensä
Kuusamo	335	129	87	551 (66 %)
Posio	73	42	54	169 (20 %)
Taivalkoski	64	25	20	109 (13 %)
	472	196	161	829

Nuorisotila Apaja

4H tuottaa Posion kunnalle nuorisopalvelut nuorisotila Apajassa.

Nuorisotila Apaja on nuorten kohtaamispaikka, jossa nuoret voivat viettää vapaa-aikaa kavereiden kanssa. Tiloilla voi pelata pöytä- ja konsoli pelejä, katsoa televisiota, kuunnella musiikkia tai vaikka

tehdä läksyjä. Nuorisotilan aukioloajat mahdollistavat myös mukavan odottelupaikan harrastustoimintaan meneville nuorille. Apaja on kiusaamisesta, tupakasta ja päihteistä vapaata aluetta.

Nuorisotila Apaja oli avoinna syksyllä koulujen alkamisesta toukokuun loppuun, koulujen lomakautena pääsääntöisesti kiinni. Päivittäisiin aukioloaikoihin tehtiin syksyn aikana muutos, jotta tilatoiminta palvelisi vielä paremmin nuorten tarpeita.

Kevätlomaviikolla pidimme kokeiluluontoisesti nuorisotila Apajaa auki kolmena päivänä. Aukioloa kevät/syysloma aikoihin kannattaa ottaa mukaan tilatoimintaan paikallinen muu nuorten lomanaikainen toiminta huomioiden.

Viikoittain tilat olivat avoinna tiistaista perjantaihin ja lauantaisin joka toinen viikko parillisilla viikoilla aina syyskuun loppuun saakka. Päivittäisiin aukioloaikoihin tehtiin kevään seurannan pohjalta muutos lokakuusta alkaen, jonka jälkeen Apaja on ollut auki, myös maantaisin. Vastaavasti lauantaisin vain kuukauden ensimmäinen lauantai. Selkeästi muutos oli hyvä, maanantaisin kävijöitä oli prosentuaalisesti enemmän kuin tiistaisin.

Nuorisotilojen käyttö säännöt, ohjaajan läsnäolo ja välitön puuttuminen epäkohtiin sekä tilatoiminnan toimintasuunnitelma ovat työkaluja, joiden avulla nuorisotila Apaja on nuorille matalan kynnyksen ja turvallinen paikka viettää vapaa-aikaa. Sääntöihin ei ole tehty muutoksia, aikaisemmat muutokset, kuten porrastetut ajat eri ikäryhmille on todettu toimiviksi. Jolloin tilatoiminta palvelee myös niitä pienimpiä alakouluikäisiä, jotka odottavat koulun jälkeen harrastustoiminnan alkamista tai vanhempien työpäivän päättymistä. Apajaa lapset ja nuoret voivat käyttää seuraavasti; pienimmät alakoululaiset klo 16 saakka, 4-6 luokkalaiset klo 18 saakka ja yläkouluikäiset klo 18 jälkeen.

Apajaan käyvät tutustumassa myös peruskoulun 6-luokkalaiset vuosittain. Lokakuussa toteutetun vierailun ohjelmaan kuului vapaan tutustumisen lisäksi sääntöjen ja toimintaohjeiden läpikäyminen ja Kahoot ohjelmalla toteutettu Apaja-visa.

Nuorisotiloilla pidettiin teemallisia iltoja, jolloin tilat saattoivat olla auki klo 22 saakka. Iltakahvilat ja muu ohjelmallinen illanvietto suunniteltiin joko koko illan ajaksi tai niin että ohjelma oli alakouluikäisille klo 18 saakka ja/tai yläkouluikäisille sekä vanhemmille klo 18 alkaen. Pidennettyjä iltoja, jolloin tilat olivat auki klo 22 saakka oli yhdeksän sekä Lanit, jotka kesti vuorokauden.

2018 mieleenpainuvimpia Apajan toiminnassa oli retki Sallaan nuorisotoiminnannan vieraaksi, retken aikana päästiin tutustumaan ohjatusti Paintball värikuulapelin saloihin ja turnattiin myös Sallan keilahallilla Apajan keilamestaruudesta. Mukana Sallassa oli 20 nuorta. Apajan-Lanit, vuorokauden mittainen pelitapahtuma uusittiin keväällä nuorten toiveesta, mukaan ilmoittautui 7 nuorta.

Apajan kävijämäärät ovat olleet vuosittain yli 2000 kävijää, vuonna 2018 nuorisotilatoiminnan käyttäjiä oli 2070 henkilöä, vaikka väki kunnassa vähenee ja suurin osa (noin 60% kouluikäisistä) nuorista asuu kuntakeskuksen ulkopuolella. Apajaa käyttävät myös kunnan yksiköt ja järjestöt aamupäivisin ja viikonloppuisin, jolloin nuorisotilatoimintaa ei ole. Tilojen muita käyttäjiä oli 446 henkilöä.

Apaja oli auki nuorisotilatoiminnalle 184 päivänä. Suosituin viikonpäivä kävijämäärällä pääteltynä oli perjantai, ja samalla mittarilla mitattuna suosituin kuukausi oli marraskuu. (Lyhytraportin luvut ovat koottu tilatoiminnasta pidettävästä kävijämäärä tilastosta, luvut tarkastetaan vielä lopulliseen vuoden 2018 toimintakertomukseen).

Musiikkiopisto

Lapin musiikkiopiston Posion sivutoimipisteessä on 7 oppilasta ja viikkotunteja on 11 vkt (viikkotunnit kerrotaan opetusviikkojen 35 määrällä, saadaan kokonaistuntimääräksi 385 tuntia).

Tunnit koostuvat yksittäisistä soittotunneista, joita jokaisella on 1 vkt (7 opp. x 1 vkt). Lisäksi musiikin hahmotusaineita (ent. teorian oppitunteja) on 3,33 vkt ja pianistien yhteissoittoa 0,67 vkt, kaikki yhteensä 11 vkt.

Pianossa, 4 oppilasta ja kitarassa 3 oppilasta. Lähes kaikki opiskelivat myös musiikin yleisiä aineita eli musiikin hahmotusaineita, joita opetetaan ryhmätunnilla. Kaikki pianistit kävivät myös yhteissoittotunnilla. Kunnan maksu osuus oli vuonna 2018 yhteensä 21.891,36 ja opetustunnin hinnaksi tuli 56,86 euroa.

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2018

Posion kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Posion kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. 31.12.2018. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siltä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siltä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Posiolla 29.5.2019

BDO Auditor Oy

Hilka Ojala
HT, JHT